

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

Ärenden för kännedom till kommunfullmäktige 2025

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta
att lägga ärenden för kännedom till handlingarna.

Bakgrund

Ärenden som gått för kännedom till fullmäktige på dagens sammanträde:

Granskning av förebyggande arbete mot välfärdsbrotslighet

Protokollsutdrag Överförmyndarnämnden 2025-11-21 § 86 Revidering – Lokal inriktning

Kommunfullmäktiges verksamhetsplan 2026

Verksamhetsplan överförmyndarnämnden 2026

Verksamhetsplan samhällsnämnden 2026

Verksamhetsplan socialnämnden 2026

Verksamhetsplan skolnämnden 2026

Verksamhetsplan kommunstyrelsen 2026

Protokollsutdrag 2025-11-27 § 102 socialnämnden – Ej verkställda gynnande beslut tredje kvartalet 2025

Beslut gällande valdistriktsindelning Härnösands kommun, från Länsstyrelsen

Protokollsutdrag Regionfullmäktige 2025-11-26 (beslut om Scenkonst)

Härnösands kommunens revisorer

Till
Kommunstyrelsen
Samhällsnämnden
Skolnämnden
Socialnämnden

För kännedom:
Kommunfullmäktige

2025-11-06

Revisionsrapport ”Granskning av kommunens förebyggande arbete mot välfärdsbrotslighet”

Azets har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en översiktig granskning av kommunens förebyggande arbete mot välfärdsbrotslighet. Uppdraget ingick i revisionsplanen för år 2025.

Revisionen önskar att kommunstyrelsen, samhällsnämnden, skolnämnden och socialnämnden lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten. Revisionen önskar även att berörda nämnder även redovisar vilka åtgärder som vidtas för att minska risken för otillbörlig påverkan.

Svaret ska lämnas senast den 6 februari 2026. Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

Svaret skickas till Lena Medin, Azets (mailadress lena.medin@azets.com) för vidarebefordran till revisorerna.

För Härnösands kommunens revisorer

Maria Öberg
Ordförande

Lillemor Andersson
1:e vice ordförande

Granskning av kommunens förebyggande arbete mot välfärdsbrottslighet

Rapport

Härnösand kommun

2025-11-06

Antal sidor 18 exkl. bilagor

Antal bilagor 1

1 INNEHÅLLSFÖRTECKNING

2 Sammanfattning	3
3 Bakgrund	5
4 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	5
4.1 Avgränsning	6
5 Revisionskriterier	6
6 Metod	6
7 Resultat av granskningen	8
7.1 <i>Organisation</i>	8
7.2 <i>Övergripande styrdokument</i>	9
7.2.1 Handlingsplan	9
7.2.2 Åtgärdsplan	9
7.2.3 Bedömning	9
7.3 <i>Riskanalys och intern kontroll</i>	10
7.3.1 Crime proofing analys	10
7.3.2 Riskminimerande åtgärder	11
7.3.3 Bedömning	12
7.4 <i>Rutiner vid misstankar om välfärdsbrotslighet</i>	12
7.4.1 Socialförvaltningen	13
7.4.2 Bedömning	13
7.5 <i>Uppföljning</i>	13
7.5.1 Bedömning	14
7.6 <i>Kompetenshöjande insatser och samverkan</i>	14
7.6.1 Kompetenshöjande insatser	14
7.6.2 Samverkan	15
7.6.3 Bedömning	16
8 Samlad bedömning och rekommendationer	17
9 Bilagor	19
9.1 <i>Bilaga A – Dokumentförteckning</i>	19

2 SAMMANFATTNING

Azets Revision & Rådgivning har av Härnösands kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska kommunens förebyggande arbete mot välfärdsbrotslighet.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna har säkerställt en ändamålsenlig styrning och samverkan samt en tillräcklig intern kontroll avseende det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen och nämnderna endast delvis säkerställt en ändamålsenlig styrning och samverkan. Vi bedömer även att kommunstyrelsen och nämnderna endast delvis säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att granskningen visat att det saknas en definierad strategi för det kommunövergripande arbetet mot välfärdsbrotslighet. Vi konstaterar dock att det tagits ett antal initiativ med bärning på området. I kommunen finns en övergripande styrning i det brottsförebyggande arbetet genom Rådet för trygghet och hälsa tillika brottsförebyggande rådet, vilket vi bedömer som positivt.

Vi bedömer att det inte i tillräcklig utsträckning finns dokumentation av riskanalyser. Det saknas även dokumentation avseende hur förvaltningarna bryter ned kommunens handlingsplan och åtgärdsplan. Vidare konstateras att det saknas en dokumenterad rutin för hur misstankar om välfärdsbrotslighet fångas upp och hanteras. Kommunen har genomfört vissa utbildningsinsatser inom området, vi bedömer dock att utbildningen bör genomföras samtliga medarbetare och förtroendevalda i kommunen.

Slutligen bedömer vi att uppföljningen av det förebyggande arbetet bör systematiseras och dokumenteras.

I det följande redovisas våra samlade bedömningar av respektive revisionsfråga.

Revisionsfråga	Bedömning
Finns en definierad strategi samt ansvar inklusive ett aktivt ledarskap för det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet?	Endast delvis
Har nämnderna och styrelsen säkerställt att en riskanalys med inriktning på välfärdsbrotslighet har genomförts? Har riskminimerande åtgärder vidtagits?	Endast delvis
Har kommunen en ändamålsenlig organisation och en tydlig ansvarsfördelning samt rutiner för att fånga upp och hantera misstankar om välfärdsbrotslighet?	Endast delvis

Har styrelsen tillsett en ändamålsenlig uppföljning av det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet?	Endast delvis
Har nämnderna tillsett en ändamålsenlig uppföljning av det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet?	Nej
Sker kompetensstärkning inom välfärdsbrotslighet för medarbetare och chefer, i form av utbildningar samt intern och extern samverkan?	Endast delvis

För närmare beskrivning av bakgrunden till våra bedömningar hänvisar vi till respektive avsnitt i revisionsrapporten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Upprätta en kommunövergripande definierad strategi för det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet där begreppet välfärdsbrott även definieras.
- Dokumentera en formaliserad riskanalys inom området välfärdsbrotslighet.
- Beakta risker för välfärdsbrotslighet i utformandet av befintliga styrdokument, rutiner och processer.
- Upprätta rutiner för misstankar om välfärdsbrotslighet och polisanmälan.
- Säkerställa att kompetenshöjande insatser genomförs avseende det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet för alla medarbetare och förtroendevalda i kommunen.
- Säkerställa en strukturerad och regelbunden uppföljning av det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet, samt att denna dokumenteras.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi samhällsnämnden och skolnämnden att:

- Dokumentera en formaliserad riskanalys inom området välfärdsbrotslighet.
- Beakta risker för välfärdsbrotslighet i utformandet av befintliga styrdokument, rutiner och processer.
- Upprätta rutiner för misstankar om välfärdsbrotslighet och polisanmälan.
- Säkerställa en strukturerad och regelbunden uppföljning av det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet, samt att denna dokumenteras.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi och socialnämnden att:

- Dokumentera en formaliserad riskanalys inom området välfärdsbrotslighet.
- Säkerställa en strukturerad och regelbunden uppföljning av det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet, samt att denna dokumenteras.

3 BAKGRUND

Azets Revision & Rådgivning har av Härnösands kommunens revisorer fått i uppdrag översiktligt granska kommunens förebyggande arbete mot välfärdsbrotslighet. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Välfärdsbrotslighet definieras av Sveriges kommuner och regioner (SKR) som när en extern aktör – företag, förening eller privatperson – otillbörligen utnyttjar kommuners välfärdssystem för egen vinning.

I betänkandet – Kontroll för ökad tilltro (SOU 2020:35)¹ konstateras att förutsättningarna för ett mer sofistikerat och medvetet missbruk av välfärdssystemen har ökat under de senaste två decennierna. Faktorer som framhålls vara bidragande till detta är digitaliseringen av välfärden, ökad rörlighet av arbetskraft samt ett ökat inslag av privata utförare i välfärdssystemen.

Kommuners verksamheter innehåller flera attraktiva områden för välfärdsbrotslighet och ansvariga nämnder behöver därför tillse att det finns ett ändamålsenligt internkontrollsyste som motverkar felaktiga utbetalningar. Risker som kan föreligga i en kommun är oklara riktlinjer och kontrollrutiner för bedömning av företagets/organisationens/den enskildes kvalificering samt för beviljande av ersättning/stöd/bidrag. Det föreligger också utmaningar i vilka möjligheter och förutsättningar den enskilda handläggaren har att genomföra kontroller.

Revisorerna har i samband med sin risk- och väsentlighetsanalys bedömt att en granskning inom området behöver genomföras.

4 SYFTE, REVISIONSFRÅGOR OCH AVGRÄNSNING

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna har säkerställt en ändamålsenlig styrning och samverkan samt en tillräcklig intern kontroll avseende det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet.

Granskningen har omfattat följande revisionsfrågor:

- Finns en definierad strategi samt ansvar inklusive ett aktivt ledarskap för det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet?
- Har nämnderna och styrelsen säkerställt att en riskanalys med inriktning på välfärdsbrotslighet har genomförts? Har riskminimerande åtgärder vidtagits?
- Har kommunen en ändamålsenlig organisation och en tydlig ansvarsfördelning samt rutiner för att fånga upp och hantera misstankar om välfärdsbrotslighet?
- Sker kompetensstärkning inom välfärdsbrotslighet för medarbetare och chefer, i form av utbildningar samt intern och extern samverkan?
- Har nämnderna och styrelsen tillsett en ändamålsenlig uppföljning av det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet?

¹ Betänkande: Kontroll för ökad tilltro avseende utredningen om samordning av statliga utbetalningar från välfärdssystemen, Statens offentliga utredningar (SOU 2020:35).

4.1 AVGRÄNSNING

Granskningen har avgränsats till arbetet mot välfärdsbrott på ett övergripande plan i kommunen. Granskningen syftar inte till att upptäcka eller utreda brott.

Granskningen har omfattat kommunstyrelsen och samtliga nämnder² exkl. valnämnden och överförmyndarnämnden.

5 REVISIONSKRITERIER

I granskningen har revisionskriterierna utgjorts av:

- Kommunallagen 6 kap. 6 §. Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författnings som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.
- Bidragsbrottslagen (2007:612). Kommunen har en skyldighet att enligt 6 § bidragsbrottslag polisanmäla fall där kommunen har anledning att anta att ett bidragsbrott begåtts.
- Lag (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt SFS 2019:653 Lag om ändring i lagen (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Om det finns anledning att anta att en ekonomisk förmån eller ett ekonomiskt stöd har beslutats, betalats ut eller tillgoderäknats felaktigt eller med ett för högt belopp, ska underrättelse om detta lämnas till den myndighet eller organisation som har fattat beslutet.

6 METOD

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av reglemente, handlingsplan, riktlinjer och internkontrollplaner. För en sammanställd dokumentförteckning, se bilaga A.
- Intervjuer har genomförts med: kommundirektör, chef ekonomi- och kommunledningsavdelningen, samordnare för det brotts- och våldsförebyggande arbetet, chef för kansliheten, förvaltningschef för skolförvaltningen, förvaltningschef för samhällsförvaltningen, förvaltningschef för socialförvaltningen, kommunstyrelsens presidium, socialnämndens presidium, samhällsnämndens presidium samt skolnämndens presidium.

De bedömningar som avlämnas i granskningen har utgått ifrån följande bedömningsnivåer.

² Samhällsnämnden, skolnämnden och socialnämnden.

Samtliga intervjuade har fått möjlighet att faktakontrollera rapporten i syfte att verifiera dess uppgifter.

7 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

7.1 ORGANISATION

I Härnösands kommun finns ingen uttalad organisation som specifikt arbetar med det förebyggande arbetet mot välfärdsbrottslighet. Av kommunens gemensamma reglemente för kommunstyrelsen och nämnderna³ framgår att kommunstyrelsen ansvarar för den strategiska samordningen av det brotts- och våldsförebyggande arbetet. Samhällsnämndens, skolnämndens och socialnämndens ansvar för frågorna regleras inte i reglementet.

Det kommunövergripande brottsförebyggande arbetet organiseras i *Rådet för trygghet och hälsa tillika brottsförebyggande rådet* (RTH)⁴. Rådets syfte och uppgifter är att tillse att det finns en samordningsfunktion för det brottsförebyggande arbetet, skapa en kartläggning och en lägesbild som beskriver brottsligheten, otryggheten och hälsan i kommunen. Vidare ska rådet ta ställning till och formulera förebyggande åtgärder i en åtgärdsplan som ska följas upp kontinuerligt och uppdateras/revideras minst vartannat år, ansvara för den lokala samordningen, främja extern och intern samverkan samt behandla andra frågor än det inom det brottsförebyggande arbetet, om det är ändamålsenligt. Området välfärdsbrottslighet nämns inte uttryckligen som en del i detta arbete i reglementet. Vi har dock tagit del av underlag med bärning på området som indikerar att det pågår ett arbete som rör området, se avsnitt 7.2.

Som framgår av reglemente består rådet av en styrgrupp och en operativ grupp. Styrgruppen består av kommundirektör, förvaltningschefer, VD för kommunala bolag samt polisen. Den operativa gruppen består av chef för kansliheten, verksamhetschefer eller motsvarande inom kommunens förvaltningar, våldsförebyggande samordnare och folkhälsosamordnare samt representanter från polisen, räddningstjänsten, HÄR Handel och Möten. Styrgruppen ska genomföra arbetet på en strategisk nivå samt besluta om prioriteringar. Styrgruppen ska även ge den operativa gruppen uppdrag. Den operativa gruppen arbetar utifrån prioriteringar och uppdrag för att implementera arbetet och fatta nödvändiga beslut inom sina respektive förvaltningar. Rådet har sammanträden fyra gånger per år.

I intervju framgår att det har funnits en samverkan avseende det brottsförebyggande arbetet under lång tid. Arbetet intensifierades efter lagändringen 2023 där organisationens arbete har tydliggjorts med finansiering och där kommunstyrelsen enligt reglemente ansvarar för att tilldela resurser utifrån bedömt behov. Det framhålls finnas en tydlig ansvarsfördelning i det brottsförebyggande arbetet där kansliet ansvarar för samordningen av generella frågor om brottslighet, i enlighet med reglemente. Utöver det övergripande ansvaret beskrivs att respektive verksamhet ansvarar för det brottsförebyggande arbetet inom sina verksamheter.

³ Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun, KF 2025-05-26.

⁴ Reglemente för Rådet för trygghet och hälsa tillika lokala brottsförebyggande rådet, antaget 2023-09-25.

7.2 ÖVERGRIPANDE STYRDOKUMENT

Vid tiden för granskningen finns ingen dokumenterad strategi eller riktlinje för det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet. Av kommunens övergripande styrdokument framgår området välfärdsbrotslighet i kommunens åtgärdsplan, som är baserad på kommunen handlingsplan för brottsförebyggande åtgärder.

7.2.1 Handlingsplan

Av kommunens *Handlingsplan brottsförebyggande åtgärder utifrån lägesbilden 2022–2023*⁵ framgår att en av kommunstyrelseförvaltningens åtgärder/insatser är att: Höja kunskapen och beredskapen för förekomsten av välfärdsbrotslighet (samliga förvaltningar). Utöver denna skrivning framgår inga konkreta åtgärder eller insatser.

7.2.2 Åtgärdsplan

En del av Rådet för trygghet och hälsa tillika brottsförebyggande rådet är att skapa en kartläggning och en lägesbild som beskriver brottsligheten och återspeglas i en åtgärdsplan. En av punkterna som framgår *Åtgärdsplan brottsförebyggande och trygghetsskapande insatser 2025–2027*⁶, är att skolförvaltningen ska förebygga välfärdsbrotslighet genom att följa upp närvaren i externa skolor samt att socialförvaltningen samt samhällsförvaltningen ska arbeta med förebyggande åtgärder för att förhindra välfärdsbrotslighet. Det framgår inte någon information om hur detta arbete ska genomföras. Vid tiden för granskningen har åtgärdsplanen inte beslutats av kommunstyrelsen.

7.2.3 Bedömning

Vår bedömning är att det **endast delvis** finns en definierad strategi samt ansvar inklusive ett aktivt ledarskap för det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet.

Vi grundar vår bedömning på att kommunen saknar en definierad strategi för det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet. Vi anser att kommunen bör ta fram en strategi för arbetet där begreppet välfärdsbrott även definieras. Vi bedömer att det finns goda förutsättningar för att i ökad utsträckning inkludera arbetet med välfärdsbrotslighet inom Rådet för trygghet och hälsa tillika brottsförebyggande rådet. Vi konstaterar att arbetet mot välfärdsbrotslighet benämns som en åtgärd/insats för brottsförebyggande åtgärder och nämndernas ansvar i arbetet framgår av den åtgärdsplan som är under framtagande. Vi konstaterar dock att arbetet utöver detta inte berör området välfärdsbrotslighet.

För att säkerställa ett aktivt ledarskap och att arbetet mot välfärdsbrotslighet ges tillräcklig prioritet inom det kommunövergripande brottsförebyggande arbetet, kan området med fördel formaliseras i reglementet för Rådet för trygghet och hälsa tillika brottsförebyggande rådet.

⁵ Handlingsplan brottsförebyggande åtgärder utifrån lägesbilden 2022–2023, 2024-02-22.

⁶ Åtgärdsplan brottsförebyggande och trygghetsskapande insatser 2025–2027, ej daterat.

7.3 RISKANALYS OCH INTERN KONTROLL

I intervju framgår att kommunen efter lagändringen år 2023 initierat ett arbete med att identifiera vilka av kommunens verksamheter som löper hög risk för att utsättas för välfärdsbrotslighet. Arbetet har utgått från Brottsförebyggande rådet (BRÅ), Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Ekobrottmyndigheten (EBM) definitioner och underlag på området. Det saknas dokumentation rörande detta arbete.

Av reglemente för intern kontroll⁷ framgår att kommunstyrelsen ansvarar för tillräcklig och tillfredsställande internkontroll i den egna verksamheten, kommunen och i nämnderna. Nämnderna ansvarar för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde och ska återrapportera arbetet till kommunstyrelsen. Den interna kontrollen beskrivs som ett verktyg för att uppfylla de mål som kommunfullmäktige beslutat för kommunen. Risker i verksamheterna ska identifieras löpande och en riskanalys genomföras för att hantera risker som kan påverka måluppfyllelsen.

Av internkontrollplaner för kommunstyrelsen och nämnderna år 2025 framgår inte att risken för välfärdsbrotslighet har beaktats. I samband med intervju med skolförvaltningen framgår att välfärdsbrotslighet har lyfts i risk- och väsentlighetsanalysen inför internkontrollarbetet för verksamhetsår 2026. Vi har inom ramen för granskningen tagit del av en bruttolista⁸ inför internkontrollarbetet 2026 för skolnämnden, där det framgår en risk kopplat till välfärdsbrotslighet. Vid tiden för granskningen har nämnden inte beslutat om internkontrollplan 2026. Enligt uppgift avser även kommunstyrelsen att lyfta in området välfärdsbrotslighet i sin risk- och väsentlighetsanalys.

7.3.1 Crime proofing analys

Kommunstyrelseförvaltningen har genomfört en så kallad *crime proofing analys*⁹, på ett antal riktlinjer:

- Riktlinjer för stöd till föreningar och annat ideellt engagemang¹⁰
- Riktlinjer för landsbygdsmedel 2025-2027, Riktlinjer för landsbygdsmedel 2023-2027 (Urvalskriterier och poängsättning) och Riktlinjer för landsbygdsmedel 2023-2027 En beskrivande presentation¹¹

En crime proofing analys kan användas när en verksamhet identifierat risker för brott eller övernyttjande kopplat till ett regelverk. Genom analys av hur ett regelverk kan missbrukas kan verksamheten vidta förebyggande åtgärder. Utifrån respektive analys framgår riskfaktorer, skyddsfaktorer samt förslag på åtgärder. Vid intervjuer beskrivs att kommunen använt sig av

⁷ Reglemente för internkontroll, Kommunstyrelseförvaltningen 2021-09-27

⁸ Bruttolista skolnämnden 2026

⁹ Analysmodell utarbetad av Brottsförebyggande rådet (BRÅ) samt MUR-nätverket och används när en verksamhet identifierat risker för brott eller övernyttjade kopplat till ett regelverk.

¹⁰ Crime proofing analys på regelverket/styrdokumentet: Riktlinje för stöd till föreningar och annat ideellt engagemang, 2025-01-09.

¹¹ Crime proofing analys på regelverket/styrdokumentet: Riktlinjer för landsbygdsmedel 2025-2027, Riktlinjer för landsbygdsmedel 2023-2027 (Urvalskriterier och poängsättning) och Riktlinjer för landsbygdsmedel 2023-2027 En beskrivande presentation, 2025-03-27.

Brottsförebyggande rådet (BRÅ) underlag för analysmodellen och började arbeta med den under föregående år.

Inledningsvis har analysmodellen använts på ett antal identifierade styrdokument för att identifiera risker. Utifrån analysen har åtgärder vidtagits eller ska vidtas. Exempelvis ska en bidragsportal tas fram för bidragsansökningar. Vidare beskrivs att analysmodellen kommer att användas i samband med att styrdokument revideras eller att det tas fram nya. Analysen av styrdokument genomförs av kommunledningsförvaltningen.

7.3.2 Riskminimerande åtgärder

Det har genomförts ett antal insatser för att minska risken för förekomsten av välfärdsbrott i kommunens verksamheter. Inom kommunstyrelseförvaltningen har inköp och upphandling identifierats som riskområde kopplat till välfärdsbrotslighet. Inom ramen för granskningen har vi tagit del av en sammanställning¹² där riskavtal kopplat till välfärdsbrotslighet har identifierats. Vi har inte tagit del av någon riskanalys kopplat till detta eller information om eventuella åtgärder.

Inom skolförvaltningen pågår ett arbete med att ta fram en rutin för det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet. Vi har inom ramen för granskningen tagit del av ett utkast¹³ där förvaltningens rutiner för att bekämpa välfärdsbrott framgår. Kontrollerna som avser den identifierade risken omfattar ägar- och ledningsprövning, förnyelse av inkomstuppgifter, kontroll av registrerade inkomster, kontroll av inskrivna och utskrivna barn/elever, skolpliktsbevakning samt återkrav. Vid tiden för granskningen rutinen inte antagits av nämnden.

Under våren 2025 genomfördes en intern revision¹⁴ av de ekonomiska processerna inom individ- och familjeomsorgen inom socialförvaltningen. Bakgrunden till arbetet var att kommunledningsguppen beslutade att intensifiera arbetet med att säkerställa alla flöden och processer som resulterar i en utbetalning från kommunen för att minimera risken för att felaktigheter uppstår. Socialchefen har utifrån detta efterfrågat och erhållit kommunledningens stöd i arbetet. I bakgrunden nämns risken för välfärdsbrotslighet som en del i ledet av att säkerställa flöden och processer, där det blir viktigt att det finns insikt och kunskap om området. Inom ramen för arbetet genomfördes genomlysningar av rutiner och dokument i syfte att undersöka hur begreppet välfärdsbrotslighet eller andra likande begrepp (bidragsbrott, bedrägerier, otillåten påverkan, kontroller) tillämpas i individ- och familjeomsorgens styrande rutiner och dokument. Resultatet¹⁵ av den interna revisionen utmynnade i ett flertal rekommendationer kopplade till bland annat säkerställande av att det finns ett stöd för att arbete förebyggande mot välfärdsbrotslighet och otillåten påverkan, genomför utbildningsinsatser kopplat till välfärdsbrotslighet och otillåten påverkan för chefer, aktuella handläggare och förtroendevalda i nämnden, implementera och operationalisera begreppen välfärdsbrotslighet och otillåten påverkan i verksamhetens styrdokument samt att nämnden systematiskt ska följa upp arbete med välfärdsbrotslighet, otillåten påverkan och bisyssla. Vid tiden för granskningen beskrivs att det har startats upp ett arbete för att arbeta med åtgärderna.

¹² Kategorier – Riskavtal 2025.

¹³ Skolförvaltningens arbete för att bekämpa välfärdsbrott.

¹⁴ Intern revision av de ekonomiska processerna inom individ- och familjeomsorgen, 2025-02-14.

¹⁵ Intern revision, Barn och familj & Vuxen och ekonomi.

7.3.3 Bedömning

Vår bedömning är att nämnderna och styrelsen **endast delvis** säkerställt att en riskanalys med inriktning på välfärdsbrotslighet har genomförts. Vi bedömer att riskminimerande åtgärder **endast delvis** vidtagits.

Vi grundar vår bedömning på att det i granskningen inte gått att verifiera om det skett riskanalyser med inriktning på välfärdsbrotslighet, då dokumentation saknas. Vi bedömer att det är av vikt att arbetet dokumenteras bland annat för att möjliggöra för analys och uppföljning. Vi bedömer att en riskanalys rörande välfärdsbrotslighet som omfattar alla verksamheter är av vikt att genomföra för att utveckla handlingsplanen för brottsförebyggande arbete, alternativt att ta fram en handlingsplan specifikt rörande välfärdsbrotslighet och på så sätt säkerställa ett ändamålsenligt arbete som riktar resurser till mest relevanta riskområden. Vi vill även poängtala att riskanalysen regelbundet behöver uppdateras. Vidare bedömer vi det som viktigt att arbeta vidare med de åtgärdsförslag som tagits fram med anledning av crime proof analysen samt att utvidga arbetet till flera av kommunens styrdokument.

Vi bedömer det som positivt att välfärdsbrotslighet beskrivs vara en del av riskanalysen inför 2026 års internkontrollarbete, samt att det har tagits ett antal initiativ med bärning på området. Utifrån den ändring som tillkom i kommunallagen i juli 2025 (2017:225) 6 kap § 6 rörande nämnders ansvar för att säkerställa en tillräcklig intern kontroll för att förebygga oegentligheter i verksamheten, bedömer att det är av vikt att kommunstyrelsen och samtliga nämnder säkerställer att förebyggande arbete mot oegentligheter och välfärdsbrotslighet inkluderas i det interna kontrollarbetet.

7.4 RUTINER VID MISSTANKAR OM VÄLFÄRDSBROTTSLIGHET

I granskningen framgår att det inte finns någon rutin för hur misstankar om välfärdsbrotslighet fångas upp och hanteras, på kommunövergripande nivå. Området har dock enligt uppgift aktualiseringar i högre utsträckning under den senaste mandatperioden. I intervjuer framgår att det är av vikt att det finns kanaler för att kunna rapportera misstankar som rör välfärdsbrotslighet och andra oegentligheter. Kommunen har även en visselblåsarfunktion där medarbetare har möjlighet att rapportera in missförhållande i verksamheter.

I intervju framhålls att det finns en medvetenhet bland medarbetare om att välfärdsbrotslighet kan ske i kommunen och att eventuella misstankar ska lyftas till närmaste chef. Vi har inom ramen för granskningen inte tagit del av någon kommunövergripande processbeskrivning gällande hur misstankar om välfärdsbrott ska hanteras internt.

Vi har inte heller tagit del av någon kommunövergripande rutin rörande när och hur en polisanmälan ska göras eller vem som ansvarar för att göra detta.

7.4.1 Socialförvaltningen

Inom socialförvaltningen finns Rutin – felaktiga utbetalningar och välfärdsbrott inom ekonomiskt bistånd¹⁶. Rutinens syfte är att undvika att ekonomiskt bistånd betalas ut felaktigt samt för att förebygga förekomsten av välfärdsbrott och otillåten påverkan. I rutinen sker hänvisning till Lagen om underrättelseskyldighet (2008:206), vilket innebär att myndigheter, kommuner och a-kassor har en skyldighet att informera varandra vid misstanke om felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet. Hänvisning sker även till Bidragsbrottslagen (2007:612) vilket innebär att myndigheter, kommuner och a-kassor ska anmäla till Polisanmälan om det kan misstänkas att brott enligt lag har begåtts. I rutinen tydliggörs hur utredning ska genomföras från att en utredning initierats tills att den avslutas. Det framgår information om vilka kontroller som ska göras, information om återkrav samt hur polisanmälan ska ske samt av vem.

7.4.2 Bedömning

Vi bedömer att kommunen **endast delvis** har en ändamålsenlig organisation och en tydlig ansvarsfördelning samt rutiner för att fånga upp och hantera misstankar om välfärdsbrotslighet.

Vi grundar vår bedömning på att det inte finns någon kommunövergripande rutin för hur misstankar om välfärdsbrotslighet fångas upp och hanteras. Vi konstaterar vidare att det saknas en kommunövergripande rutin för hur medarbetare ska agera vid misstanke om välfärdsbrotslighet samt en rutin för hur och när en polisanmälan ska göras.

Vi konstaterar att socialförvaltningen har tagit fram en rutin för felaktiga utbetalningar och välfärdsbrott inom ekonomiskt bistånd, vilket vi bedömer som positivt.

Vi bedömer att kommunen med fördel kan ta fram en rutin för hur misstankar om välfärdsbedrägerier mot olika verksamheter ska hanteras. För att stärka arbetssättet vid misstankar om välfärdsbedrägerier ser vi det som viktigt att rutiner tas fram och dokumenteras. Av rutinerna bör framgå vilka specifika åtgärder som ska vidtas vid misstankar om välfärdsbedrägerier, felaktiga utbetalningar från andra myndigheter och återkrav. Det bör även framgå hur och när polisanmälan ska göras samt vem som ansvarar för detta.

7.5 UPPFÖLJNING

Det framhålls i intervjuer att återrapportering avseende det brottsförebyggande arbetet på en kommunövergripande nivå ska göras två gånger per år. Den återrapportering som görs till kommunstyrelsen sker muntligt. Enligt uppgift inkluderar återrapporteringen rådets pågående arbete i inom det brottsförebyggande arbetet, där välfärdsbrotslighet har varit en del. Genom protokollsgenomgång kan vi utläsa att det vid två tillfällen under år 2024 har varit information om välfärdsbrotslighet¹⁷ och medborgarlöftet¹⁸, avseende medborgarlöftet se avsnitt 7.6.2. Av protokollsgenomgång framgår enbart att information har delgetts styrelsen muntligt och ingen

¹⁶ Rutin – felaktiga utbetalningar och välfärdsbrott inom ekonomiskt bistånd, 2025-07-03. Revideras 2025-10-08.

¹⁷ Informationsärende, KS 2024-05-02, §62.

¹⁸ Informationsärende, KS 2024-09-03, §116.

information om rapporteringens innehåll. Inom ramen för granskningen har vi tagit del av en presentation¹⁹ från rådet för trygghet och hälsa tillika brottsförebyggande rådet som uppges informerats om till kommunstyrelsen. Vi har inte tagit del av några protokoll som visar när kommunstyrelsen fått informationen.

Utöver den kommunövergripande uppföljningen som görs till kommunstyrelsen beskrivs det endast ske uppföljning vid förekommen anledning, både på en kommunövergripande nivå och verksamhetsnivå.

7.5.1 Bedömning

Vår bedömning är att styrelsen **endast delvis** tillsett en ändamålsenlig uppföljning av det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet.

Vår bedömning är att nämnderna **inte** tillsett en ändamålsenlig uppföljning av det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet.

Vi grundar vår bedömning på att uppföljningen av det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet beskrivs ske på en kommunövergripandennivå till kommunstyrelsen inom ramen för det brottsförebyggande arbetet. Det går dock inte att verifiera vilken typ av uppföljning som sker, då det framgår som en informationspunkt vid kommunstyrelsens sammanträden. Vi konstaterar att det inte förekommit någon återrapportering i kommunstyrelsen under 2025. Vidare saknas strukturerad uppföljning av det förebyggande arbetet på nämndsnivå, där uppföljning beskrivs sker på förekommen anledning.

Som framgår av vår bedömning i avsnitt 7.2.3 bör kommunstyrelsen säkerställa att det finns en strategi och samordning för det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet. Därefter bedömer vi att det finns behov av en strukturerad och dokumenterad regelbunden uppföljning av arbetet. Detta är av vikt för att säkerställa att de insatser som görs är ändamålsenliga och att arbetet får önskad effekt.

7.6 KOMPETENSHÖJANDE INSATSER OCH SAMVERKAN

7.6.1 Kompetenshöjande insatser

Inom ramen för granskningen har vi tagit del av två olika presentationsmaterial²⁰ som har använts i samband med utbildning. Av materialet framgår bland annat information om vad välfärdsbrotslighet är, vilken omfattning välfärdsbrotslighet sker i, riskområden för kommunen, otillåten påverkan samt hur man kan förebygga välfärdsbrotslighet.

Enligt uppgift användes underlaget i samband med kommunens chefdagar i mars 2025. I samband med detta föreläste kommunens samordnare om brott och riskfaktorer kopplade till den kommunala verksamheten. Under utbildningsinsatsen fick även deltagarna en diskussionsuppgift där syftet var att identifiera sårbarheter i den kommunala verksamheten. Vi

¹⁹ Presentationsunderlag – Brottsförebyggande rådet/Rådet för trygghet och hälsa. Ej daterad.

²⁰ Välfärdsbrotslighet, Brott mot kommunal organisation samt Trygghet och välfärdsbrotslighet, ej daterade.

har inte tagit del av underlag där deltagare framgår för att kontrollera vilka medarbetare som tagit del av utbildningen.

Det framgår i intervju att området välfärdsbrotslighet även ingår i den kommunövergripande introduktionen för nya medarbetare och chefer. Vi har dock inte tagit del av detta underlag. Det framhålls dock att det inte följs upp att samtliga nyanställda genomför utbildningen.

I intervju framgår att även handläggare i kommunen har blivit erbjudna kompetenshöjande insatser utifrån respektive ansvarsområde. Utöver utbildningsinsatserna finns enligt uppgift även information på kommunens intranät, inklusive information om välfärdsbrotslighet. Detta är dock inget vi har kunnat verifiera i granskningen.

På den politiska nivån beskrivs det ha skett utbildning för kommunstyrelsen, däremot inte för förtroendevalda i nämnderna.

7.6.2 Samverkan

Härnösands kommun deltar i samverkan inom ramen för *Medborgarlöfte 2024–2026*²¹. Samverkan sker mellan tre olika kommuner²² samt polisen och avser bland annat det brottsförebyggande arbetet. Polisen tillsammans med kommunerna fokuserar under åren 2024 - 2026 på fyra olika områden i syfte att förhindra rekrytering till organiserad brotslighet, minska brottsligheten och öka tryggheten. Områden kopplade till tidsperioden är: Droger, Hemmet ska vara en trygg plats, Trafik och Ekonomisk brotslighet. Inom området ekonomisk brotslighet innefattas bland annat bedrägeribrott, välfärdsbrott, arbetslivskriminalitet och andra brottsvinter i den organiserade brottsligheten. Avseende välfärdsbrotslighet framgår att polisen och kommunen ska arbeta för att motverka att externa aktörer, företag eller privatpersoner, otillbörligen utnyttjar kommunala eller regionala medel för egen vinning. Slutligen framgår att medborgarmötena ska följas upp gemensamt av kommunen och polisen årligen, det framgår inte på vilket sätt eller vem som är ansvarig för uppföljningen i kommunen. Vid tiden för granskningen har uppföljningen inte genomförts.

Det sker även samverkan i olika med externa parter, exempelvis med polis, länsstyrelsen och andra myndigheter i andra former. Ett exempel på extern samverkan är en regional samverkansöverenskommelse i Västernorrland mot organiserad brottslighet²³, där bland annat välfärdsbrotslighet ingår. Samverkansöverenskommelsen beslutades om i kommunstyrelsen i början av år 2025.

Internt beskrivs det även ske en samverkan på kommunövergripande nivå genom rådet, men även mellan olika förvaltningar. Bland annat beskrivs samverkan ske mellan ekonomienheten och de olika förvaltningarna för att stötta i upphandling kontroll av fakturor och att sprida information om hur utbetalningar ska ske.

²¹ Medborgarlöfte 2024-2026, 2024-04-23.

²² Härnösand, Kramfors och Sollefteå kommun.

²³ Regional samverkansöverenskommelse Västernorrland mot organiserad brottslighet, KS 2025-01-21, §7.

7.6.3 Bedömning

Vår bedömning är att det **endast delvis** sker kompetensstärkning inom välfärdsbrotslighet för medarbetare och chefer, i form av utbildningar samt intern och extern samverkan.

Vi grundar vår bedömning på att kompetenshöjande insatser kopplade till välfärdsbrotslighet har genomförts på chefsnivå samt beskrivs även ha genomförts utbildning för kommunstyrelsen samt för medarbetare som arbetare med handläggning, detta är dock inte någonting vi kunnat verifiera i samband med granskningen. Vi konstaterar att det inte genomförs någon kommunövergripande insats för samtliga medarbetare inom Härnösands kommun. Vi anser att det bör säkerställas att samtliga medarbetare erhåller kompetenshöjande insatser kopplat till området.

Vi konstaterar även att förtroendevalda bör erhålla kompetenshöjande insatser inom välfärdsbrotslighet.

I granskningen konstateras att det finns både en extern och intern samverkan för det förebyggande arbetet, vilket vi ser som positivt.

8 SAMLAD BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna har säkerställt en ändamålsenlig styrning och samverkan samt en tillräcklig intern kontroll avseende det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen och nämnderna endast delvis säkerställt en ändamålsenlig styrning och samverkan. Vi bedömer även att kommunstyrelsen och nämnderna endast delvis säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet.

Se inledning samt respektive rapportkapitel för en mer detaljerad beskrivning.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Upprätta en kommunövergripande definierad strategi för det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet där begreppet välfärdsbrott även definieras..
- Dokumentera en formaliserad riskanalys inom området välfärdsbrotslighet.
- Beakta risker för välfärdsbrotslighet i utformandet av befintliga styrdokument, rutiner och processer.
- Upprätta rutiner för misstankar om välfärdsbrotslighet och polisanmälan.
- Säkerställa att kompetenshöjande insatser genomförs avseende det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet för alla medarbetare och förtroendevalda i kommunen.
- Säkerställa en strukturerad och regelbunden uppföljning av det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet, samt att denna dokumenteras.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi samhällsnämnden, skolnämnden och att:

- Dokumentera en formaliserad riskanalys inom området välfärdsbrotslighet.
- Beakta risker för välfärdsbrotslighet i utformandet av befintliga styrdokument, rutiner och processer.
- Upprätta rutiner för misstankar om välfärdsbrotslighet och polisanmälan.
- Säkerställa en strukturerad och regelbunden uppföljning av det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet, samt att denna dokumenteras.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi socialnämnden att:

- Dokumentera en formaliserad riskanalys inom området välfärdsbrotslighet.
- Säkerställa en strukturerad och regelbunden uppföljning av det förebyggande arbetet mot välfärdsbrotslighet, samt att denna dokumenteras.

Datum som ovan

Azets Revision & Rådgivning AB

Evelina Witoft
Verksamhetsrevisor

Sofia Gunnarsson
Verksamhetsrevisor

Helena Hansson
Certifierad kommunal revisor

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor & kundansvarig

9 BILAGOR

9.1 Bilaga A – Dokumentförteckning

Dokument
Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun, KF 2025-05-26.
Reglemente för trygghet och hälsa tillika lokala brottsförebygganderådet, KS 2023-09-25.
Handlingsplan brottsförebyggande åtgärder utifrån lägesbilden 2022-2023, 2024-02-22.
Åtgärdsplan brottsförebyggande och trygghetsskapande insatser 2025-2027, ej daterad.
Reglemente för internkontroll, KF 2021-09-27.
Kommunstyrelsens verksamhetsplan 2025, KS 2024-12-10 §201.
Samhällsnämndens verksamhetsplan 2025, Samhällsnämnden 2024-12-19, §191.
Skolnämndens verksamhetsplan 2025, Skolnämnden 2025-02-06, §4.
Socialnämndens verksamhetsplan 2025, Socialnämnden 2024-12-18 §135.
Crime proofing analys på regelverket/styrdokumentet: Riktlinje för stöd till föreningar och annat ideellt engagemang, 2025-01-09.
Crime proofing analys på regelverket/styrdokumentet: Riktlinjer för landsbygdsmedel 2025-2027, Riktlinjer för landsbygdsmedel 2023-2027 (Urvalskriterier och poängsättning) och Riktlinjer för landsbygdsmedel 2023-2027 En beskrivande presentation, 2025-03-27.
Kategorier – Riskavtal 2025.
Skolförvaltningens arbete för att bekämpa välfärdsbrott.
Intern revision av de ekonomiska processerna inom individ- och familjeomsorgen, 2025-02-14.
Intern revision, Barn och familj & Vuxen och ekonomi
Rutin – felaktiga utbetalningar och välfärdsbrott inom ekonomiskt bistånd, 2025-07-03, revideras 2025-10-08.
Presentationsunderlag - Chefsdag – Välfärdsbrotslighet 2025, 2025-03-21.
Presentationsunderlag – Brottsförebygganderådet / Rådet för trygghet och hälsa, ej daterad.
Presentationsunderlag – Välfärdsbrotslighet.

Medborgarlöfte 2024-2026, 2024-04-23.

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

HELENA HANSSON

Certifierad kommunal revisor

Serienummer: 2257e33cc10d21[...]a9508734b9a3e
IP: 81.228.xxx.xxx
2025-11-17 07:59:47 UTC

LENA MEDIN

Certifierad kommunal revisor

Serienummer: fdca59a9db67cf[...]85981c060041a
IP: 78.77.xxx.xxx
2025-11-17 08:02:28 UTC

SOFIA GUNNARSSON

Verksamhetsrevisor

Serienummer: 94e4356588b075[...]j9d9ba851c7aba
IP: 81.94.xxx.xxx
2025-11-17 12:10:01 UTC

EVELINA WITOFT

Verksamhetsrevisor

Serienummer: 0b721806c453ba[...]ja54b87b88f51a
IP: 31.208.xxx.xxx
2025-11-17 16:53:48 UTC

Karin Maria Öberg

Ordförande

Serienummer: 4706b11107cc72[...]29245d00a2a3f
IP: 78.77.xxx.xxx
2025-11-19 07:54:12 UTC

LILLEMOR ANDERSSON

1:e vice ordförande

Serienummer: 3cc6d575497e62[...]328db561f9d78
IP: 95.203.xxx.xxx
2025-11-19 08:04:13 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://eutil.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Överförmyndarnämnden Härnösand-Kramfors

§ 86

Dnr 2025-000092 1.1.3.1

Revidering - Lokal inriktning

Överförmyndarnämnden Härnösand-Kramfors beslut

Överförmyndarnämnden Härnösand Kramfors beslutar

att ändra lokal inriktning för 2026 från

”Likvärdig utbildning” till ”Attraktiv arbetsgivare”

att skicka beslutet till kommunfullmäktige i både Härnösands kommun och Kramfors kommun för kännedom.

Bakgrund

Beskrivning av ärendet

Lokal inriktning för 2026 justeras för att bättre möta det justerade mål som nämnden fattade beslut om 2025-10-24.

Beslutsunderlag

Överförmyndarenhetens tjänsteskrivelse 2025-11-07

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 80

Dnr 2025-000498 1.1.1.1

Kommunfullmäktiges verksamhetsplan 2026

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidium beslutar

att anta kommunfullmäktiges verksamhetsplan 2026, samt

att skicka beslutet till kommunfullmäktige för kännedom.

Jäv

Kristoffer Bodin (M) anmäler jäv och deltar inte i beredning eller beslut i ärendet.

Bakgrund

Verksamhetsplanen för kommunfullmäktige baseras på kommunfullmäktiges prioriteringar enligt Årsplan 2026, antagen av kommunfullmäktige i november 2025.

I verksamhetsplanen har de av kommunfullmäktige beslutade ekonomiska prioriteringarna för kommunfullmäktige arbetats in.

Verksamhetsplanen innehåller detaljbudget för kommunfullmäktige, revision, valnämnd och överförmyndarnämnd.

Kommunfullmäktiges driftsbudget för 2026 omfattar totalt 18 682 tkr. Den stora förändringen av skatemedelstilldelningen återfinns under valnämnden. Det beror på att till budgetår 2026 är det valår.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse

Kommunfullmäktiges verksamhetsplan 2026

Härnösands
kommun

Kommunfullmäktige Verksamhetsplan 2026

2026-01-01

Verksamhetsplan 2026

Innehållsförteckning

Verksamhetsplan 2026	1
1 Utgångspunkt.....	2
2 Uppdrag och ansvarsområden.....	3
3 Viktiga händelser.....	4
4 Planerad verksamhet 2026 - målstyrning	5
5 Ekonomiskt sammandrag	6
5.1 Nämndens budget	6
5.1.1 Budget per verksamhetsområde.....	7
5.1.2 Personal.....	8

1 Utgångspunkt

Kommunfullmäktige fastställde i maj 2025 kommunens årsplan för 2026. Genom beslutet fördelas uppdrag och ekonomiska ramar till nämnder och förvaltningar inom kommunen.

Nämndens verksamhetsplan utgår både från nämndens uppdrag enligt reglementet och från de särskilda uppdrag som tilldelats i Årsplan 2026. Planen beskriver de prioriteringar, satsningar och utvecklingsområden som nämnden kommer att fokusera på under året, samt hur resurserna ska fördelas och användas för att nå uppsatta mål och säkerställa en ändamålsenlig och effektiv verksamhet.

Uppföljning av verksamhetsplanen sker löpande genom fyramånadersrapport, delårsrapport och verksamhetsberättelse. På så sätt skapas ett systematiskt underlag för analys, styrning och vid behov justering av verksamheten.

2 Uppdrag och ansvarsområden

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och dess medlemmar är direkt folkvalda. Kommunfullmäktige beslutar i kommunens viktigaste frågor och utser ledamöter och ersättare till kommunstyrelsen och nämnder samt till några ytterligare politiska instanser. Fullmäktige utser även revisorer som ska granska de kommunala verksamheterna. Kommunfullmäktige beslutar om kommunens övergripande mål och inriktning, budget, skattesats och taxor för kommunal service (vatten- och avfallstaxor). Fullmäktige tar beslut om kommunens årsredovisning och ansvarsprövning. Fullmäktige beslutar om den kommunala organisationen, om vilka nämnder förutom kommunstyrelsen ska finnas i kommunen. Kommunfullmäktige har även det yttersta ansvaret för kommunala bolag och beslutar om deras ägardirektiv och är delaktig i principiella och i större beslut gällande bolagens verksamhet och organisation.

Fullmäktiges presidieberedning har som uppgift att leda fullmäktiges arbete och planera sammanträden och deras innehåll, planera och genomföra kompetensutveckling för fullmäktiges ledamöter och ersättare, informera media om fullmäktiges verksamhet, ansvara för kommunens internationella kontakter samt ansvara för kommunens deltagande i nationaldagen och privilegiedagen samt eventuella andra publika evenemang.

Valnämnd

Nämndens uppgift är att organisera, administrera och genomföra allmänna val till riksdag, region och kommun. Valnämnden ska också handha folkomröstningar båda nationella och lokala samt valen till Europaparlamentet. I arbetsuppgifterna ingår att inför respektive val ordna vallokaler, valförrättare, valmaterial med mera. Tillsynsmyndighet över valnämndens arbete är länsstyrelsen

Revision

Revisorerna är fullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelser, nämnder, fullmäktigeberedningar och kommunala företag. Den övergripande revisionsuppgiften är att granska om verksamheten följer fullmäktiges beslut och om verksamheten når de politiska målen inom givna ekonomiska ramar. En väsentlig uppgift är att främja arbetet med styrning, ledning, kontroll och uppföljning av verksamheterna.

Överförmyndarnämnd

Överförmyndarnämnden ansvarar för tillsynen av förmyndare, gode män och förvaltare. Nämndens uppdrag är att säkerställa att dessa företrädare sköter sina uppdrag enligt lag, och att skydda rättigheterna och tillgångarna för personer som inte själva kan ta hand om sina juridiska eller ekonomiska angelägenheter.

Härnösands kommun och Kramfors kommun utgör sedan 1 januari 2023 en gemensam överförmyndarnämnd där Härnösands kommun är värdkommun för nämnden.

3 Viktiga händelser

Val till riksdag, kommun och region under hösten 2026. Det pågår ett förberedelsearbete löpande under året och inför valet ska digitaliserade röstkort vara införda. Eventuella förändringar i Postnords arbetssätt kan komma att påverka valnämndens arbetssätt.

4 Planerad verksamhet 2026 - målstyrning

Härnösands kommunens vision – Ett starkt och hållbart Härnösand med plats för alla – har sin grund i Agenda 2030. Visionen konkretiseras genom sex lokala inrikningar som definierar ett önskvärt framtida tillstånd som organisationen ska bidra till.

De lokala inrikningarna används som stöd i både planering och beslut, och utifrån dessa har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Genom verksamhetsplanen pekar nämnden ut nyckelaktiviteter som behöver genomföras för att nå målen, samt indikatorer som beskriver utvecklingen inom utvalda delar av arbetet.

Tjänsteorganisationen ansvarar för att omsätta nämndens nyckelaktiviteter till strategier och aktiviteter som genomförs i verksamheten.

5 Ekonomiskt sammandrag

5.1 Nämndens budget

Nämndens budget per konto (tkr)	Utfall 2024	Budget 2025	Årsprognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Intäkter	8 570,6	17 121,0	17 024,4	18 682,0	18 915,2	19 463,6
skattemedel	7 804,0	13 222,0	13 222,0	13 938,0	14 100,0	14 600,0
övriga intäkter	766,6	3 899,0	3 802,4	4 744,0	4 815,2	4 863,6
Kostnader	-8 256,6	-17 121,0	-16 323,8	-18 682,0	-18 915,2	-19 463,6
köp av huvudverksamhet	-65,0	-70,0	0	-71,8	-73,0	-75,4
personal	-3 999,4	-11 605,8	-10 979	-12 792,3	-13 004,7	-13 368,8
lokalhyra	-80,9	-544,8	-535,7	-620,0	-629,3	-648,2
övriga kostnader	-4 096,5	-4 851,6	-4760,7	-5 149,1	-5 156,7	-5 337,2
avskrivningar	-14,8	-48,8	-48,4	-48,8	-51,5	-34,0
Resultat	314,0	0,0	700,6	0,0	0,0	0,0

Kommunfullmäktige tillsammans med revision, valnämnd och överförmyndarnämnd har till budgetåret 2026 totalt tilldelats 13 938 tkr i skattemedel.

Den stora ökningen av både intäkter och kostnader från 2024 till 2025 beror på att från och med budgetår 2025 ingår överförmyndarenheten i överförmyndarnämndens ansvarsområde. Ökningen av skattemedel i jämförelse med 2025 års tilldelning beror till största del på att det är valår 2026.

Härnösands kommun och Kramfors kommun utgör sedan 1 januari 2023 en gemensam överförmyndarnämnd där Härnösands kommun är värdkommun för nämnden. Det innebär att Härnösands kommun debiterar Kramfors kommun deras andel av de totala kostnaderna varje år utifrån avtalet. Samtidigt har intäkterna ökat till budgetår 2026, det beror på en intäkt från Valmyndigheten som erhålls vid valår.

För verksamhetsår 2026 är kostnaderna totalt sett 18 682 tkr, vilket är 1 561 tkr högre än budget 2025. Det förklaras med stora skillnader för valnämnden under 2026 då det är valår, löner till arbetstagare i samband med valarbetet är högre. Övriga personalkostnader är främst avroden till förtroendevalda.

Eftersom det är valår 2026 är valnämnden i behov av utökade personalresurser samt övriga kostnader som exempelvis transportmedel, lokaler samt förbrukningsmaterial.

Utöver det finns nämnvärda kostnadsökningar avseende annonsering både inför valet och överförmyndarenhetens behov av rekrytering av gode män och förvaltare. Kostnaden för 25-års uppvakningen är också en kostnad som ökat de senaste åren men förväntas landa på samma utfall som 2025.

Planåren 2027 och 2028 är uppräknat enligt årsplan med cirka 1 procent, kostnaderna är lägre de år vi inte har val, vilken kan påverka planåren.

5.1.1 Budget per verksamhetsområde

Nettokostnad per verksamhetsområde (tkr)	Utfall 2024	Budget 2025	Årsprognos 2025	Budget 2026
Kommunfullmäktige	-4 539,4	-4 837,9	-4 672,3	-4 866,0
Revision	-2 271,2	-2 321,2	-2 321,2	-2 376,0
Valnämnd	-613,5	-155,0	-155,3	-695,0
Överförmyndarnämnd	-379,9	-417,0	-333,9	-451,0
Överförmyndarenhet	-4 559,0	-5 490,9	-5 038,7	-5 550,0
Totalt	-12 363,0	-13 222,0	-12 521,4	-13 938,0

Tabellen ovan visar kommunfullmäktiges nettokostnad per verksamhetsområde mellan åren, således har skattemedlen tagits bort från sammanställningen. Den totala nettokostnaden för kommunfullmäktige budgeteras bli 13 938 tkr för 2026, att jämföra med 13 222 tkr för föregående budgetår.

Kommunfullmäktige ökar sina nettokostnader med 28,1 tkr mellan budgetåren 2025-2026, vilket kan härledas till ökade arvoden då de indexeras årligen. Jämförs budget 2026 med årsprognos 2025 är skillnaden större vilket beror på de prognostiserade kostnaderna för arvoden, system, licenser samt transporter och resor är lägre än budget.

Revisionen ökar sina nettokostnader med 54,8 tkr mellan budgetåren 2025-2026 vilket även det härleds till ökade arvoden. Revisionen prognostiseras följa budget 2025.

Främst är det valnämnden som ökar sina budgeterade nettokostnader med 540 tkr mellan budgetår 2025 och 2026, vilket beror på valåret 2026 där samtliga kostnader förväntas öka i samband med valarbetet. Valnämnden prognostiseras följa budget 2025 vid årsprognos.

Överförmyndarnämnden ökar sina budgeterade nettokostnader med 34 tkr vilket kan härledas till ökade arvoden då de indexeras årligen. Görs jämförelsen budget 2026 mot prognostiserade utfallet 2025 ökar kostnaderna med 117,1 tkr. Den främsta anledningen är att kostnaden för kompetensutvecklingen är betydligt lägre än budget samt att "övriga främmande tjänster" som exempelvis avser kostnader för konsulter, system och licenser inte förväntas förbrukas i sin helhet under 2025.

Överförmyndarenheten ökar sina budgeterade nettokostnader med 59,1 tkr mellan budgetåren 2025-2026. De har ett ökat behov av rekrytering av gode män och förvaltare vilket ökar annonskostnaderna. De ser även ett behov av kompetensutveckling under 2026. Görs jämförelsen mot budget 2026 och årsprognos 2025 per sista augusti, är det främst är det överförmyndarenheten som ökar sina kostnader vid budget 2026. Vilket har sin förklaring i att överförmyndarenheten har avvaktat med återrekrytering av personal och har gjort besparingar 2025 tack vare det.

5.1.2 Personal

Personalkostnader per verksamhetsområde (tkr)	Utfall 2024	Budget 2025	Årsprognos 2025	Budget 2026
Kommunfullmäktige	-1 853,5	-1 965,1	-1 985,1	-2 009,3
Revision	-761,7	-802,5	-701,5	-885,9
Valnämnd	-1 075,0	-79,5	-82,1	-1 081,8
Överförmyndarnämnden	-309,1	-340,0	-318,7	-372,4
Överförmyndarenheten	-6 986,8	-8 418,7	-7 891,6	-8 442,9
Totalt	-10 986,1	-11 605,8	-10 979,0	-12 792,3

Kommunfullmäktige ökar sin totala personalkostnad med 1 813,3 tkr jämfört med årsprognos 2025, vilket ger en procentuell ökning på 14,2 procent. De största ökningarna återfinns på valnämnden och överförmyndarenheten.

Valnämnden har valår 2026 vilket innebär ökade personalkostnader i samband med valarbetet, det skiljer sig stort vid jämförelse med både budget 2025 och årsprognos 2025. Görs jämförelse med utfallet 2024, som också var ett valår, är kostnadsökningen liten.

Överförmyndarnämnden har avvaktat med en återrekrytering av en anställd som slutade sommaren 2025. De beräknas vara fulltalig styrka från årsskiftet 2026, därav kostnadsökningen om jämförelsen görs mot årsprognos 2025.

Överförmyndarnämnden Härnösand-Kramfors

§ 88

Dnr 2025-000094 1.1.3.1

Verksamhetsplan 2026 inklusive internkontroll

Överförmyndarnämnden Härnösand-Kramfors beslut

Överförmyndarnämnden Härnösand Kramfors beslutar

att anta verksamhetsplan med tillhörande internkontrollplan, samt

att skicka beslutet till kommunfullmäktige i både Härnösands kommun och Kramfors kommun för kännedom

Bakgrund

Beskrivning av ärendet

Överförmyndarnämndens verksamhetsplan 2026 innehåller mål och strategiska åtgärder för året.

Verksamhetsplanen innehåller även en beskrivning av budget och internkontrollplan.

Beslutsunderlag

Överförmyndarenhetens tjänsteskrivelse 2025-11-13

Bilaga 1 Verksamhetsplan inkl. internkontrollplan 2026

Härnösands
kommun

Överförmyndarnämnd Verksamhetsplan 2026

2025-11-30

Verksamhetsplan 2026

Status: Klar *Rapportperiod:* 2026-01-01 – 2026-12-31 *Organisation:* Överförmyndarnämnd

Innehållsförteckning

Verksamhetsplan 2026	1
1 Utgångspunkt.....	2
2 Uppdrag och ansvarsområden.....	3
3 Viktiga händelser.....	4
4 Planerad verksamhet 2026.....	5
4.1 Uppdrag som tilldelats i årsplan	5
4.2 Målstyrning	5
4.3 Social hållbarhet.....	8
5 Planerad verksamhet för kommande år.....	10
6 Ekonomiskt sammandrag.....	11
6.1 Nämndens budget	11
6.1.1 Budget per verksamhetsområde	11
6.1.2 Personal	12
7 Internkontroll	13

1 Utgångspunkt

Kommunfullmäktige fastställde i maj 2025 kommunens årsplan för 2026. Genom beslutet fördelar uppdrag och ekonomiska ramar till nämnder och förvaltningar inom kommunen.

Nämndens verksamhetsplan utgår både från nämndens uppdrag enligt reglementet och från de särskilda uppdrag som tilldelats i Årsplan 2026. Planen beskriver de prioriteringar, satsningar och utvecklingsområden som nämnden kommer att fokusera på under året, samt hur resurserna ska fördelas och användas för att nå uppsatta mål och säkerställa en ändamålsenlig och effektiv verksamhet.

Uppföljning av verksamhetsplanen sker löpande genom fyramånadersrapport, delårsrapport och verksamhetsberättelse. På så sätt skapas ett systematiskt underlag för analys, styrning och vid behov justering av verksamheten.

2 Uppdrag och ansvarsområden

Överförmyndaren är en kommunal tillsyn- och förvaltningsmyndighet med uppgift att utöva tillsyn över legala och förordnade förmyndare, gode män och förvaltare upptrag enligt regler främst i föräldrabalken, förmynderskapsförordningen, förvaltningslagen och lag om god man för ensamkommande barn.

Överförmyndarens verksamhet och tillsynsfunktion utgörs i huvudsak av:

- Utreda ställföreträdarskap
- Rekrytera ställföreträdare
- Förordna och entlediga gode män och förvaltare
- Lämna beslut om ställföreträdare rättshandlingar för enskilda
- Granska förordnade ställföreträdare verksamhet i övrigt

Överförmyndarens verksamhet i Härnösand och Kramfors kommuner ska i alla lägen kännetecknas av kompetens och rättstrygghet.

Organisation

I 19 kap. 1 § föräldrabalken (FB) fastställs att en överförmyndare ska väljas för varje kommun. En kommun kan besluta att det i stället för överförmyndaren ska finnas en överförmyndarnämnd. De regelverk som omfattar överförmyndaren ska tillämpas även på en sådan nämnd. I 9 kap Kommunallagen (2017:725) framgår att en kommun får bilda en gemensam nämnd med en annan kommun. En gemensam nämnd tillsätts i någon av de samverkande kommunerna och ingår då i denna kommuns organisation

I Härnösands och Kramfors kommun finns beslut om gemensam överförmyndarnämnd med ersättare. Överförmyndarnämnden väljs av kommunfullmäktige för en mandatperiod om fyra år från och med den 1 januari året efter då val, i hela riket, av kommunfullmäktige ägt rum.

Överförmyndaren organisation

I 19 kap. 14 § FB framgår att överförmyndarnämnden får uppdra en kommunal tjänsteman, med den kompetens som behövs, att avgöra ärenden på överförmyndarnämndens vägnar. Härnösand och Kramfors kommun har sedan 1 januari 2022 gemensam förvaltning där Härnösands kommun utgör värdkommun, och Kramfors kommun samverkanskommun. Förvaltningen utgör den av överförmyndarnämnden delegerade verksamheten och dess tjänstemän är överförmyndarnämndens verkställande organ. Sedan 1 januari 2023 har Härnösand och Kramfors kommun en gemensam överförmyndarnämnd.

3 Viktiga händelser

Sveriges regering har aviserat att den kommer att gå vidare med delar av förslagen i den statliga utredningen SOU 2021:36 – Gode män och förvaltare – en översyn. Förslagen syftar till att modernisera lagstiftningen, stärka huvudmannens rättigheter och höja kvaliteten i ställföreträdarsystemet. Det handlar bland annat om tydligare regler för ställföreträdarens uppdrag, ökade krav på utbildning och stöd, samt förstärkt tillsyn och rättssäkerhet i överförmyndarens verksamhet.

Flera förändringar kommer att påverka överförmyndarnämndens arbete redan under 2026. Bland de mest betydelsefulla förslagen finns:

- Lagstadgad skyldighet att beakta huvudmannens vilja samt att huvudmannens medel ska användas även för dennes välbefinnande. Detta innebär ett tydligare individperspektiv i prövning, beslut och tillsyn.
- Obligatorisk introduktionsutbildning för gode män och förvaltare, framtagen på nationell nivå. Överförmyndarnämnden kommer att behöva säkerställa att samtliga nyförordnade ställföreträdare genomgår utbildningen inom angiven tid.
- Utökad skyldighet att ge stöd till ställföreträdare, inklusive tillgång till nationella riktlinjer, metodstöd och information som ska tillhandahållas av en ny statlig myndighet på området.
- Skärpta krav på tillsyn och redovisning, där ställföreträdare blir skyldiga att lämna både årsberättelse och slutberättelse om hela uppdraget, inte bara ekonomisk förvaltning. Det innebär ett ökat administrativt ansvar för överförmyndarnämnden.
- Tidsgräns för granskning av årsräkningar, vilket kan kräva anpassning av rutiner och bemanning för att säkerställa att alla ärenden handläggs inom lagstadgad tid.
- Införande av ett nationellt ställföreträdarregister, vilket förväntas effektivisera informationshanteringen men också ställa krav på anpassning till nya digitala rutiner och dataskyddsbestämmelser.
- Ökad professionalisering, där anställda ställföreträdare kan förordnas i särskilt komplicerade ärenden. Detta kan påverka rekryteringsbehov, arvodeshantering och samverkan med andra kommuner.
- Överförmyndaren ges möjlighet att besluta i otvistiga godmanskap enligt 11 kap. 4 § föräldrabalken (FB).

Sammantaget innebär reformen en riktning mot ökad rättssäkerhet och kvalitet, men också större krav på administration, dokumentation, digitalisering och kompetensutveckling inom överförmyndarnämndens verksamhet. För 2026 behöver nämnden följa lagstiftningsprocessen noggrant och i god tid planera för de organisatoriska och systemmässiga anpassningar som en ny reglering kan kräva.

De flesta av lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

4 Planerad verksamhet 2026

4.1 Uppdrag som tilldelats i årsplan

Kommunfullmäktige har i Årsplan för 2026 tilldelat uppdrag som omfattar samtliga nämnder, då även Överförmyndarnämnden Härnösand Kramfors. De uppdrag som omfattar nämnden är:

- Verka för målsättningen att bli Sveriges bästa offentliga arbetsgivare.
- Prioritera starkt företagsservice och förbättrat företagsklimat i Härnösand.
- Stödja kommunens tillväxtstrategi och kommande etableringar i regionen genom samverkan mellan Kommunstyrelsen, nämnder och helägda bolag.
- Främja arbete med suicidprevention och stödinsatser för personer i kris.
- Säkerställa att arbetet med att identifiera och stötta barn och unga i riskzon för kriminalitet utvecklas.
- Samt andra kommunövergripande utvecklingsuppdrag

Sådana uppdrag ligger utanför det rättsliga ramverk som styr överförmyndarnämndens verksamhet och riskerar att skapa oriktiga förväntningar på nämndens ansvar och möjligheter att verkställa dessa uppgifter.

Överförmyndarnämnden bedömer att kommunalpolitiska mål av allmän karaktär riskerar att:

- Skapa en felaktig uppgiftsfördelning,
- Leda till felaktiga förväntningar på nämnden,
- Samt orsaka framtida ansvarsutkravande för uppdrag som nämnden saknar befogenhet och möjlighet att verkställa.

Överförmyndarnämnden har av anledning därtill hemställt till kommunfullmäktige att undantas från de allmänna uppdrag som utdelats.

Bakgrunden till hemställan är att överförmyndarnämnden är en oberoende och lagreglerad myndighetsnämnd med ett tydligt avgränsat uppdrag enligt föräldrabalken och under statlig tillsyn av Länsstyrelsen. Nämndens uppgifter avser myndighetsutövning och tillsyn över ställföreträdare.

Av 19 kap. 1 § Föräldrabalken (FB) framgår att överförmyndarnämnden inte har ett kommunalt uppdrag i egentlig mening, även om kommunen ansvarar för att organisera verksamheten.

Överförmyndarnämndens verksamhet styrs huvudsakligen av föräldrabalken och har ett tydligt myndighetsuppdag.

4.2 Målstyrning

Härnösands kommunens vision – Ett starkt och hållbart Härnösand med plats för alla – har sin grund i Agenda 2030. Visionen konkretiseras genom sex lokala inrikningar som definierar ett önskvärt framtida tillstånd som organisationen ska bidra till.

De lokala inrikningarna används som stöd i både planering och beslut, och utifrån dessa har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Genom verksamhetsplanen pekar nämnden ut nyckelaktiviteter som behöver genomföras för att nå målen, samt indikatorer som beskriver utvecklingen inom utvalda delar av arbetet.

Tjänsteorganisationen ansvarar för att omsätta nämndens nyckelaktiviteter till strategier och aktiviteter som genomförs i verksamheten.

Mål

PLATS FÖR ALLA

Medborgaren ska på ett effektivt och rättssäkert sätt komma i kontakt med överförmyndaren.

ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Alla, arbetstagare såväl som ställföreträdare, ska känna sig trygga i sitt uppdrag

Nyckelaktivitet

Medborgaren ska på ett effektivt och rättssäkert sätt komma i kontakt med överförmyndaren

Utveckla vår tillgänglighet för att nå fler medborgare

Beskrivning:

Syftet med insatsen är att öka synligheten i samhället och att fler medborgare ska få kännedom om möjligheten att bli ställföreträdare samt känna engagemang för uppdraget. Aktiviteten följs upp i fyramåndersrapport och delårsrapport med fokus på antal genomförda aktiviteter och inkomna intresseanmälningar. Aktiviteten genomförs dessutom genom samarbete med lokala evenemang och företag i samverkan i ett led att bidra till målet att ge företag och organisationer högklassig service.

Utveckla digital tillgänglighet genom att införa e-tjänster kopplade till de nya blanketterna

Beskrivning:

Syftet är att öka tillgängligheten och effektiviteten i kontakten mellan medborgaren och överförmyndaren genom digitalisering.

Strategin ska säkerställa att e-tjänsterna utvecklas på ett rättssäkert, inkluderande och användarvänligt sätt så att fler medborgare, oavsett digital vana, kan sköta sina ärenden smidigt och tryggt. Det stärker förtroendet för myndigheten och frigör tid för handläggning av mer komplexa ärenden. Aktiviteten följs upp genom att följa upp i delårsrapport och verksamhetsberättelse genom att redovisa andel färdigställda e-tjänster färdigställda samt genom utskick av enkät ställa frågan om e-tjänsterna används och hur enkel dem var att använda.

Alla, arbetstagare såväl som ställföreträdare, ska känna sig trygga i sitt uppdrag

Utarbeta och införa processmallar för överförmyndarens verksamhet

Beskrivning:

Syftet med insatsen är att säkerställa att samtliga medarbetare inom överförmyndarenheten arbetar på ett likvärdigt, transparent och rättssäkert sätt i alla ärenden. Genom att införa gemensamma processmallar ska enheten skapa förutsättningar för enhetlig handläggning, rättssäkerhet och effektivitet samt att nya och befintliga medarbetare får ett tydligt stöd i sitt arbete. Aktiviteten följs upp genom att kontrollera att handläggning i urval av ärenden följer fastställda processmallar och rutiner.

Säkerställa att alla ställföreträdare har tillgång till och genomför en kvalitetssäkrad utbildning

Beskrivning:

Syftet med insatsen är att höja kvaliteten och rättssäkerheten genom att stärka ställföreträdarnas kunskap, ansvarstagande och trygghet i uppdraget, med ökad förståelse för gällande lagstiftning och rutiner.

Aktiviteten följs upp genom att mäta andel ställföreträdare som genomfört utbildningarna samt genom en enkät om upplevd trygghet i uppdraget efter genomförd utbildning. Resultatet redovisas i delårsrapport och verksamhetsberättelse, samt genom utskick av enkät ställa frågan om de genomgått utbildningsinsatserna.

Stärka kunskapen om rättssäkra beslut, överklagandeprocessen och överförmyndarens roll i domstol

Beskrivning:

Syftet med insatsen är att säkerställa att medarbetare inom överförmyndarenheten har den kunskap och kompetens som krävs för att fatta rättssäkra beslut och agera professionellt i samband med överklaganden och domstolsförhandlingar. Aktiviteten följs upp genom att mäta andelen medarbetare som deltagit i den planerade utbildningen och redovisa antalet i delårsrapport och verksamhetsberättelse.

Övergripande stärka kunskapsnivån inom överförmyndarens verksamhet

Beskrivning:

Syftet är att stärka arbetstagares, ställföreträdares och överförmyndarnämndens ledamöter kompetens och kunskapsnivå för ökad trygghet i sina respektive uppdrag

Strategi**Utveckla vår tillgänglighet för att nå fler medborgare**

Stärka vår närvaro och kommunikation för att öka tillgängligheten

Beskrivning:

Vi utvecklar vårt sätt att möta medborgare och samarbetspartners genom att vara mer aktiva och synliga i samhället.

Utveckla digital tillgänglighet genom att införa e-tjänster kopplade till de nya blanketterna

Skapa och införa användarvänliga e-tjänster som harmoniseras med blanketter och stärker medborgarens möjlighet att självständigt hantera sina ärenden digitalt

Beskrivning:

Vi tar fram och inför e-tjänster som är enkla att använda och tydligt sammanhängande med våra blanketter och processer. Syftet är att öka tillgängligheten, minska behovet av manuella moment och skapa en smidigare och mer rättssäker service för medborgarna.

Utarbeta och införa processmallar för överförmyndarens verksamhet

Processutveckling och kvalitetssäkring i handläggning

Beskrivning:

Vi utvecklar och kvalitetssäkrar våra arbetsprocesser för att skapa en enhetlig och rättssäker handläggning. Genom att ta fram, testa och införa tydliga processmallar säkerställer vi att både arbetstagare och ställföreträdare får ett stöd som gör uppdraget mer överskådligt och förutsägbart. Arbetet omfattar att gå igenom nuvarande rutiner, identifiera förbättringsbehov och säkerställa att mallarna är lätt att förstå, följa och använda i praktiken. Målet är att höja kvaliteten, minska osäkerhet och bidra till en tryggare och mer likvärdig hantering i varje ärende.

Säkerställa att alla ställföreträdare har tillgång till och genomför en kvalitetssäkrad utbildning

Skapa och genomföra aktiviteter för en ökad kunskapsnivå hos ställföreträdare

Beskrivning:

Vi genomför riktade insatser som stärker ställföreträdnas kunskap och trygghet i sitt uppdrag. Arbetet omfattar att planera, utveckla och erbjuda utbildningsaktiviteter som är lättillgängliga, relevanta och kvalitetssäkrade. Genom en kombination av introduktion, fördjupning och löpande stöd skapar vi bättre förutsättningar för både nya och erfarna ställföreträdare att utföra sitt uppdrag korrekt, säkert och med god förståelse för rutiner och regelverk. Målet är att höja den samlade kompetensen och bidra till en trygg och likvärdig hantering för alla som omfattas av uppdraget.

Stärka kunskapen om rättssäkra beslut, överklagandeprocessen och överförmyndarens roll i domstol

Skapa och genomföra aktiviteter för en ökad kunskapsnivå hos medarbetare om överklagandeprocessen, processrätt och överförmyndarens roll i domstolsförhandlingar

Beskrivning:

Vi stärker medarbetarnas kompetens inom rättssäkra beslut, överklagandeprocessen och överförmyndarens roll i domstol genom att genomföra riktade utbildnings- och kompetenshöjande aktiviteter. Genom att ge medarbetarna en tydlig förståelse för processrättens krav och förvaltningens ansvar vid domstolsförhandlingar ökar vi tryggheten i handläggningen och säkerställer en mer konsekvent och rättssäker tillämpning. Målet är att varje medarbetare ska känna sig rustad att agera professionellt, korrekt och med god juridisk förankring i alla delar av processen.

Övergripande stärka kunskapen inom överförmyndarens verksamhet

Erbjuda och extern utbildning med fokus på aktuell lagstiftning

Beskrivning:

Vi stärker den samlade kompetensen inom överförmyndarverksamheten genom att erbjuda extern utbildning med fokus på aktuell lagstiftning och praktiska tillämpningar. Utbildningarna riktar sig till

nämndens ledamöter, arbetstagare och ställföreträdare för att säkerställa en gemensam kunskapsgrund och ett likvärdigt förhållningssätt. Genom att ta del av extern expertis får vi tillgång till fördjupad juridisk kunskap, uppdaterad praxis och breddade perspektiv som stödjer en rättssäker och kvalitativ handläggning. Målet är att alla berörda ska känna sig trygga, informerade och professionellt rustade i sina respektive roller.

Indikator	Utfall 2025	Resultat 2024	Resultat 2023	Resultat 2022	Resultat 2021
Antal genomförda informations- och rekryteringsinsatser per år	Specifika rekryteringsinsatser: 4 uppsökande insatser, 1 rullande "tv-reklam" matbutik	Ej tillgänglig statistik	Ej tillgänglig statistik	Ej tillgänglig statistik	Ej tillgänglig statistik
Andel av överförmyndarens blanketter som finns som e-tjänster					
Andel processer inom överförmyndarverksamheten som har dokumenterade och fastställda processmallar					
Andels ställföreträdare som genomfört introduktionsutbildning (del 1 och fördjupningskurs)					
Andel medarbetare som genomfört utbildning i överklagandeprocesser och processrätt					
Andel medarbetare, ställföreträdare och nämndsledamöter som genomfört utbildning inom uppdraget och överförmyndarens verksamhet					

4.3 Social hållbarhet

Kommunledningsgruppen (KLG) har beslutat om två särskilda fokusområden för social hållbarhet under 2026:

ANDTS (Alkohol, Narkotika, Doping, Tobak och Spel) samt Suicidprevention.

Samtliga nämnder har uppdragits att beskriva sina planerade insatser inom dessa områden.

Överförmyndarnämnden har dock hemställt till kommunfullmäktige att undantas från de generella uppdrag inom området social hållbarhet som tilldelats samtliga nämnder. Skälet är att verksamheten har en särställning enligt föräldrabalken (19 kap.) och utgör en lagreglerad tillsynsmyndighet med uppdrag att utöva kontroll över förmyndares, gode mäns och förvaltares förvaltning av enskilda rättigheter och tillgångar.

Till skillnad från övriga kommunala verksamheter har överförmyndarnämnden inte ett allmänt främjande eller förebyggande uppdrag, utan är en myndighetsutövande instans vars huvudsakliga

uppgift är att säkerställa rättssäkerhet och skydd för enskilda personer. Förvaltningslagen (2017:900) tillämpas fullt ut på överförmyndarens ärenden, och verksamheten ska präglas av opartiskhet och saklighet.

Mot denna bakgrund vore det inte förenligt med nämndens roll eller lagstadgade uppdrag att initiera eller genomföra egna insatser inom de kommunövergripande fokusområdena ANDTS eller suicidprevention. En sådan inriktning skulle kunna uppfattas som ett avsteg från myndighetens tillsynsuppdrag och innehåra risk för rollförväxling.

Överförmyndarnämnden har inte heller något mandat eller befogenhet att rikta, genomföra eller föreskriva åtgärder gentemot huvudmän, ställföreträdare eller andra individer i syfte att påverka deras levnadsvanor eller psykiska hälsa. Det vore inte förenligt med myndighetens oberoende och skulle kunna äventyra förtroendet för verksamheten. Exempelvis kan en ställföreträdare inte åläggas att arbeta med suicidpreventiva insatser eller att påverka en huvudmans bruk av alkohol, tobak eller spel.

Istället fortsätter överförmyndarnämndens arbete under 2026 att fokusera på rättssäker handläggning, effektiv tillsyn och ett starkt stöd till ställföreträdare. Genom utbildning, tillgänglighet och tydlig information bidrar verksamheten indirekt till trygghet och stabilitet för de personer som står under förmyndarskap, godmanskap eller förvaltarskap – vilket i sig utgör en viktig grund för social hållbarhet.

5 Planerad verksamhet för kommande år

Överförmyndarnämnden har för avsikt att under 2026 införa ett e-arkiv. Syftet med e-arkiv är fortsätta arbetet med att höja rättssäkerheten och kvaliteten i verksamheten. Ett införande av e-arkiv kommer initialt innehåra viss förhöjd arbetsbelastning. Efter implementeringsfas kommer ett e-arkiv dock innehåra mindre mängd administrativt arbete för enhetens personal.

Vidare kommer överförmyndarnämnden noga samt bevara de lagändringar som förväntas träda i kraft 1 juli 2026 då dessa förväntas ta stor del av kapaciteten i anspråk vid implementering.

6 Ekonomiskt sammandrag

6.1 Nämndens budget

Nämndens budget per konto (tkr)	Utfall 2024	Budget 2025	Årsprognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Intäkter	9 036,2	9 806,9	9 806,9	9 975,0	10 224,4	10 480,0
skattemedel	5 570,0	5 907,9	5 907,9	6 001,0	6 151,0	6 304,8
övriga intäkter	3 466,2	3 899,0	3 899,0	3 974,0	4 073,4	4 175,2
Kostnader	-8 339,8	-9 806,9	-7 320,9	-9 975,0	-10 224,3	-10 480,0
köp av huvudverksamhet					0,0	0,0
personal	-7 295,7	-8 758,7	-6 423,9	-8 815,3	-9 035,7	-9 261,6
lokalhyra	-511,9	-529,8	-526,8	-530,0	-543,3	-556,8
övriga kostnader	-498,2	-484,4	-336,2	-595,7	-611,4	-627,6
avskrivningar	-34,0	-34,0	-34,0	-34,0	-34,0	-34,0
Resultat	696,4	0,0	2 486,0	0,0	0,0	0,0

Överförmyndarnämnden har tillsammans med överförmyndarenheten för budgetåret 2026 fått ökade skattemedel från kommunfullmäktige med 93,1 tkr jämfört med 2025 års budget.

Härnösands kommun och Kramfors kommun utgör sedan 1 januari 2023 en gemensam överförmyndarnämnd där Härnösands kommun är värdkommun för nämnden. Det innebär att Härnösands kommun genererar en intäkt från Kramfors kommun utifrån fördelningsnyckeln i samverkansavtalet. Totala Intäkterna budgeteras öka med 168,1 tkr.

För verksamhetsåret 2026 är kostnaderna totalt sett 9 975 tkr, vilket är 168,1 tkr högre än 2025. Överförmyndarenheten ser ett ökat behov av kompetensutveckling av personal och annonsering efter gode män och förvaltare kommande år. Vidare kommer ett stort antal nya lagar införas 1 juli 2026 som förväntas ge ökade kostnader. De årliga höjningarna av löner och arvoden påverkar också att kostnaderna är högre kommande år.

Överförmyndarenheten har avvaktat med en återrekrytering av en anställd som slutade sommaren 2025. De beräknas vara fulltalig styrka från årsskiftet 2026, därför kostnadsökningen om jämförelsen görs mot årsprognos 2025.

Avskrivningskostnaderna om 34 tkr avser införandet av verksamhetssystemet E-Wärna som används av överförmyndarenheten.

Planåren 2027 och 2028 är uppräknat enligt årsplan med 2,5 procent per år.

6.1.1 Budget per verksamhetsområde

Nettokostnad per verksamhetsområde (tkr)	Utfall 2024	Budget 2025	Årsprognos 2025	Budget 2026
Överförmyndarnämnd	314,8	417,0	333,9	-451,0
Överförmyndarenhet	4 559,0	5 490,9	5 038,7	-5 550,0
Totalt	4 873,8	5 907,9	5 372,6	-6 001,0

Tabellen ovan visar nämndens nettokostnad per verksamhetsområde mellan åren, således har skattemedlen tagits bort från sammanställningen. Den totala nettokostnaden för nämnden budgeteras bli 6 001 tkr för 2026, att jämföra med 5 907,9 tkr för föregående budgetår.

Nämnden ökar sina nettokostnader med 93,1 tkr mellan budgetåren 2025-2026, vilket kan härledas till ökade arvoden då de indexeras årligen. Jämförs budget 2026 med årsprognos 2025 är skillnaden större vilket beror på de prognostiserade kostnaderna framförallt för löner för överförmyndarenheten är lägre. För nämnden är framförallt arvoden, transporter, resor och kurser lägre än budget.

Överförmyndarenheten ökar sina budgeterade nettokostnader med 59,1 tkr mellan budgetåren 2025-2026. De har ett ökat behov av rekrytering av gode män och förvaltare vilket ökar annonskostnaderna. De ser även ett behov av kompetensutveckling under 2026 samt förväntade kostnader i samband med nya lagar som implementeras 1 juli 2026. Görs jämförelsen mot budget 2026 och årsprognos 2025 per sista augusti, är det främst överförmyndarenheten som ökar sina kostnader vid budget 2026. Vilket har sin förklaring i att överförmyndarenheten har avvaktat med återrekrytering av personal och har gjort besparingar 2025 tack vare det.

6.1.2 Personal

Överförmyndarenhetens personal omfattar:

- 1 Enhetschef
- 1 Överförmyndarjurist
- 1 Administratör
- 4 utredare

Personalkostnader per verksamhetsområde (tkr)	Utfall 2024	Budget 2025	Årsprognos 2025	Budget 2026
Överförmyndarnämnden	-309,1	-340,0	-318,7	-372,4
Överförmyndarenheten	-6 986,8	-8 418,7	-7 891,6	-8 442,9
Totalt	-7 295,9	-8 758,7	-8 210,3	-8 815,3

Överförmyndarnämnden ökar sin totala personalkostnad med 605 tkr jämfört med årsprognos 2025, vilket ger en procentuell ökning på 7,3 procent.

De största ökningarna återfinns på överförmyndarenheten som har avvaktat med en återrekrytering av en anställd som slutade sommaren 2025. De beräknas vara fulltägig styrka från årsskiftet 2026, därav kostnadsökningen om jämförelsen görs mot årsprognos 2025.

Görs jämförelsen budget 2026 mot budget 2025 är den totala ökningen 56,6 tkr, vilket kan kopplas till den årliga höjningen av löner och arvoden.

7 Internkontroll

Internkontroll är en grundläggande del av nämndens ansvar för att säkerställa en rättssäker, effektiv och förtroendeingivande verksamhet. Syftet med den interna kontrollen är att säkra en effektiv förvaltning och att undvika att det begås allvarliga fel. En god intern kontroll ska således bidra till att ändamålsenligheten i verksamheten stärks och att den bedrivs effektivt och säker med medborgarnas bästa för ögonen.

Nämnden har det politiska ansvaret för att internkontrollen är tillräcklig och beslutar årligen om vilka områden som ska prioriteras genom internkontrollplanen.

Risk	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Risk för bristande rekrytering		4	3
Beskrivning: Det finns risk att antalet aktiva ställföreträdare inte räcker till för att möta behovet. Bristande rekrytering kan leda till längre väntetider för huvudmän, sämre matchning mellan uppdrag och ställföreträdare samt ökad belastning på befintliga ställföreträdare. På sikt kan detta hota både rättssäkerhet och förtroendet för överförmyndaren.			
Risk för bristande rättssäkerhet och kvalitetssäkring		3	3
Beskrivning: Risk för otydliga arbetsätt, bristande kvalitetssäkring och minskad rättssäkerhet om process- och arbetsflöden inte är beskrivna och strukturerade.			
Risk för välfärdsbrott, ekonomisk brottslighet, brott mot utsatta		3	3

Kontrollmoment	Frekvens	Metod
Risk för bristande rekrytering		
Inhämta och analysera statistik	Vi inhämtar statistik vid tre tillfällen per år: januari-april maj-augusti september-december.	<ol style="list-style-type: none">1. Statistik: Granska statistik över hur många ställföreträdare som tillkommit under året.2. Utvärdering av rekryteringsinsatser: Kontrollera att planerade informationsinsatser (t.ex. annonsering, hemsidan, samarbete med civilsamhället) genomförs och dokumenteras.3. Analys: Analysera antalet ställföreträdare i relation till antal ärenden godmanskap, förvaltarskap samt medförmyndarskap för att bedöma risk för brist.

Beskrivning:

Vi inhämtar och analyserar statistik.

Risk för bristande rättssäkerhet och kvalitetssäkring

Uppföljning och inventering	Kontrollmoment genomförs under perioden januari - juni.	Vi inventerar befintliga dokumenterade process- och arbetsflöden.
-----------------------------	---	---

Beskrivning:

Uppföljning av andel processer med dokumenterade och fastställda processmallar.

Risk för välfärdsbrott, ekonomisk brottslighet, brott mot utsatta

Stickprov	Löpande stickprov under året i samband med granskning av års- och sluträkningar.	Stickprov på årsräkningar och arvodesyrkanden med fokus på avvikande transaktioner (ex. ovanligt höga uttag, återkommande privata överföringar eller anspråk på extra arvoden. Granskning av mönster över tid – inte bara ett enskilt år utan titta på en treårsperiod för att upptäcka långsamma "dräneringar" av huvudmannens tillgångar.
-----------	--	---

Beskrivning:

Stickprovsbaserad genomgång av årsräkningar och arvodesyrkanden där fokus ligger på att uppmärksamma oregelbundna ekonomiska händelser, till exempel större uttag, upprepade privata transaktioner eller återkommande extra ersättningar.

Kontrollen omfattar flera verksamhetsår för att identifiera trender eller successiva förändringar i huvudmannens ekonomi.

§ 154

Dnr 2025-000146 1.1.3.1

Verksamhetsplan 2026, samhällsnämnden

Samhällsnämndens beslut

Samhällsnämnden beslutar

att fastställa samhällsnämndens verksamhetsplan med tillhörande internkontrollplan för 2026, och

att överlämna samhällsnämndens verksamhetsplan med tillhörande internkontrollplan för 2026 till kommunstyrelsen för kännedom.

Avståenden

Charlotte Höglund Bystedt (SD) avstår från att delta i beslutet.

Bakgrund

Samhällsnämnden har antagit verksamhetsmål samt indikatorer för att mäta måluppfyllelse. Utifrån detta har samhällsförvaltningen gjort en verksamhetsplan för 2026. Verksamhetsplan för 2026 är upprättad för hela samhällsförvaltningen där de olika verksamhetsgrenarna varit involverade. Verksamhetsplanen ska enligt riktlinjerna från kommunstyrelsen skickas till kommunstyrelsen för kännedom.

Verksamhetsplaner inom samhällsnämndens verksamhetområde som rör myndighetsutövning tas i särskild ordning.

Ändringar som har gjorts sedan 2025, gällande nyckelaktiviteter:

Mål	Nyckelaktiviteter		Kommentarer
	2025	2026	
Plats för tillväxt	Företag och handlare har god vetskaps om samhällsnämndens planering och satsning i kommunen.	Positiv förflyttning i företagsklimatet – gemensam kraftsamling för Norrlands nöjdaste företagare.	Förslag att ändra formulering för att tydliggöra fokus på att arbeta för ett bättre företagsklimat.

Ändringar som har gjorts sedan 2025, gällande indikatorer:

Mål	Indikatorer		Kommentarer
	2025	2026	
Plats för alla	Segregation mellan bostadsområden inom tätorten (ojämnlighetsindex) -	-	Föreslå att tas bort för att det uppdateras för sällan och ger inte den indikation som är önskvärd.
	Halltider uppdelat på män/kvinnor, flickor/pojkar, uppdelat på åldersklass.	Föreslå att lägga till en indikator för plantider utomhus.	Tidigare har bara mätningar på gjorts på inomhushalltider, vår och höst.
Plats för tillväxt	-	Föreslås läggas till både plan och bygg	Handläggningstider från komplett ärende tills beslut är fattat.
	-	Föreslås läggas till både plan och bygg	Handläggningstider från inkommit ärende till komplett.
	Avprickning flera gånger per år vid olika tider, t.ex. till/från jobbet, för att mäta antal som använder gång- och cykelstråk.	Föreslås tas bort	För många faktorer kan påverka resultatet tex väder. Även en budgetfråga.
		Föreslås läggas till	Handläggningstider serveringstillstånd från inkommit ärende till komplett.
		Föreslås läggas till	Handläggningstider serveringstillstånd från komplett ärende till beslut blir fattat.

Modig miljökommun	Andelen ängsmark	Föreslå tas bort men ersätta med något annat eftersom den är klar.	Det finns ingen mer kommunal mark att utveckla till ängsmark.
	-	Återvinningsgrad vägbeläggningsmaterial	Mäta hur stor del av den asfalt som fräst bort som hamnar på vägbeläggning istället för på tipp.
Jäms tälld och jämlik välfärd	Könsfördelning inom detaljplaneprocessen hos kund	Föreslås tas bort	För att det inte går att påverka resultatet.

Beslutsunderlag

Samhällsförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-11-11
Förslag Verksamhetsplan 2026, samhällsnämnden

Härnösands
kommun

Samhällsnämnd Verksamhetsplan 2026

2025-11-30

Verksamhetsplan 2026

Status: Påbörjad Rapportperiod: 2025-11-30 Organisation: Samhällsnämnd

Innehållsförteckning

Verksamhetsplan 2026	1
1 Utgångspunkt.....	2
2 Uppdrag och ansvarsområden.....	3
3 Viktiga händelser.....	4
4 Planerad verksamhet 2026.....	5
4.1 Uppdrag som tilldelats i årsplan	5
4.2 Målstyrning	6
4.3 Social hållbarhet.....	9
4.4 Övrig planerad verksamhet.....	9
5 Planerad verksamhet för kommande år.....	11
6 Ekonomiskt sammandrag.....	12
6.1 Nämndens budget	12
6.1.1 Budget per verksamhetsområde.....	13
6.1.2 Bidrag	14
6.1.3 Personal.....	14
6.2 Investeringsbudget.....	14
7 Internkontroll	16

1 Utgångspunkt

Kommunfullmäktige fastställde i maj 2025 kommunens årsplan för 2026. Genom beslutet fördelas uppdrag och ekonomiska ramar till nämnder och förvaltningar inom kommunen.

Nämndens verksamhetsplan utgår både från nämndens uppdrag enligt reglementet och från de särskilda uppdrag som tilldelats i Årsplan 2026. Planen beskriver de prioriteringar, satsningar och utvecklingsområden som nämnden kommer att fokusera på under året, samt hur resurserna ska fördelas och användas för att nå uppsatta mål och säkerställa en ändamålsenlig och effektiv verksamhet.

Uppföljning av verksamhetsplanen sker löpande genom fyramånadersrapport, delårsrapport och verksamhetsberättelse. På så sätt skapas ett systematiskt underlag för analys, styrning och vid behov justering av verksamheten.

2 *Uppdrag och ansvarsområden*

Samhällsnämnden har ansvarsområden som sträcker sig från myndighetsutövning i miljö, plan- och byggfrågor till utveckling av gator, kajer och vägar och drift och samverkan inom fritid och ungdomsfrågor. Nämnden ansvarar för kommunens investeringar i gator, gång- och cykelvägar, anpassningar vid byggnationer. Samhällsnämnden ansvarar för utveckling och drift av fritids- och friluftsanläggningar.

Samhällsnämnden ansvarar också för löpande frågor inom miljöarbete, fysisk planering, bostadsanpassning, skog- och naturvård, miljö och hälsoskydd, karthantering, livsmedelskontroller samt tillsyn och tillstånd för alkoholservering inklusive försäljning av folköl, tobak och livsmedel. Nämnden ansvarar även för skötsel och utveckling av kommunens gator och parker, samt för föreningsstöd. Skolskjutsar ligger inom nämndens ansvar liksom kommunens kostavdelning där produktionsköket Navet ingår.

Nämndens arbete styrs av reglementet som bestäms av kommunfullmäktige.

3 Viktiga händelser

Kosten

Kostavdelningen kommer arbeta med att handla mer lokalproducerade livsmedel som eventuellt kan påverka våra klimat mål och ekologiska mål. Jordbruksverket har ändrat upplägget och reglerna för skolmjölkssödet vilket innebär att vi får lägre bidrag. Nationella riktlinjer för skolmåltider ska uppdateras som eventuellt kan påverka våra mål.

Fritid

Under 2026 påverkas förutsättningarna av övergången till det nya boknings- och bidragssystemet Vitec Actor Smart Visitor Systems. Flera av kommunens anläggningar är ålderstigna och i behov av underhåll och investeringar, vilket tillsammans med ökade kostnader för energi och entreprenader påverkar ekonomin. Detta kräver prioriteringar och effektiviseringar för att kunna bibehålla en god kvalitet i fritidsverksamheten.

Plan & Bygg

Den 1 december 2025 trädde den nya plan- och bygglagen (PBL) i kraft. Beslutet om nya lagen togs av riksdagen i oktober 2025. För verksamheten kräver förändringen en stor arbets- och utbildningsinsats under hela 2026. Den nya lagstiftningen påverkar allt från mallar till rutiner och checklistor internt till dialog och information till kunder men även dialogen i de ärenden som handläggs. Tillsynsarbetet kommer att prioritera de mest akuta ärendena och i övrigt fokusera på att få till bra rutiner och arbetssätt för att kunna bedriva ett effektivt arbete kommande år inom den nya lagstiftningen.

Teknikenhet och miljöavdelningen

Teknikenhet och miljöavdelningen har under 2025 delat enhetschef. Kommande omorganisation i kommunen kommer att ge riktning för hur dessa ska organiseras under 2026 och framåt.

Trafik

Förvaltningen fortsätter att förbättra tillgängligheten för kollektivtrafiken med att bygga om och förändra ett antal hållplatser. Genom att ansöka om statlig medfinansiering av hållplatsåtgärder så är förhoppningen att renovera hållplatser efter Gånsviksvägen och Trumpetgatan. Vidare i ett samarbete med Trafikverket så planeras också för hållplatsåtgärder bland annat i Ramsås, Stigsjövägen vid Bondsjöhöjdens IP och efter Solumsvägen i anslutning till Vårdkasens slalombacke. Genom att anlägga en hållplats där så möjliggör förvaltningen för ungdomar att kvällstid åka buss till/från vår populära slalombacke. Fortsatt fokus under året kommer att vara att utveckla våra hållplatser med nya väderskydd och tillgänglig information.

Vidare så planeras för att lämna över handläggning av färdtjänst och riksfärdtjänst till Kollektivtrafikmyndigheten eftersom nuvarande handläggare kommer att gå i pension under våren.

4 Planerad verksamhet 2026

4.1 Uppdrag som tilldelats i årsplan

Samhällsnämnden får 1,5 miljoner och socialnämnden 0,25 miljoner kronor till fritids- och föreningslivet – den största satsningen på många år. Det stärker civilsamhället, ökar delaktigheten och bidrar till en rik fritid för kommunens invånare.

Fritid tilldelas 1,5 miljoner kronor från Samhällsnämnden till satsningar inom fritids- och föreningslivet. Syftet är att stärka civilsamhället, öka delaktigheten och bidra till en rik och inkluderande fritid för kommunens invånare. Medlen inriktas på att förbättra förutsättningarna för spontanidrott och föreningsliv, vilket stärker tillgänglighet, delaktighet och engagemang i hela kommunen.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska gemensamt styra och följa upp mot målsättningen att bli Sveriges bästa offentliga arbetsgivare.

För att samhällsförvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare har nämndsövergripande arbetsmiljömål formulerats. Utvecklingsarbete för dessa mål sker på förvaltnings-, verksamhetsområdes- och enhetsnivå.

Samtliga nämnder ska prioritera stärkt företagsservice och förbättrat företagsklimat i Härnösand.

Förvaltningen ska fortsätta utveckla snabb och rättssäker handläggning av tillstånds- och bygglovsärenden. En del i detta är att utveckla digitala tjänster för enklare kontakt med kommunen för företagare samt genomföra utbildningsinsatser för handläggare i service och bemötande.

För att tydliggöra handläggningstider inom plan- och byggärenden som i dag uppfattas av företagare som långa, införs en ny indikator.

Kommunstyrelsen, nämnder och helägda bolag ska i samverkan stödja kommunens Tillväxtstrategi och kommande etableringar i regionen.

Förvaltningen fortsätter arbetet med samhällsbyggnadsprocessen tillsammans med kommunstyrelseförvaltningen för att vara så effektiva och transparanta i plan- och byggärenden.

Kommunens samtliga aktörer ska gemensamt främja arbete med suicidprevention och stödinsats för personer i kris.

Säkerställa att alla medarbetare har gått utbildningen Våga Fråga. Förvaltningen deltar också i rådet för Trygghet och Hälsa där vi ska verka för förbättrad hälsa hos medborgare i Härnösands kommun samt stödja kommunens övergripande insatser för ökad trygghet och hälsa.

Härnösands fritidsgård planerar aktiviteter kopplade till den nationella suicidpreventiva dagen och samarbete med Suicide Zero.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska genom samverkan säkerställa att arbetet med att identifiera och stötta barn och unga i riskzon för kriminalitet utvecklas.

Fritidsavdelningen arbetar med att utveckla trygga och inkluderande fritidsmiljöer och aktiviteter för att möjliggöra att barn och ungdomar har en meningsfull fritid. Genom handlingsplan "Trygga Idrottsmiljöer" och samverkan med skola, socialtjänst, polis och föreningsliv bidrar fritid till att tidigt identifiera och stötta unga i riskzon samt förebygga utanförskap och kriminalitet

Kommunstyrelsen, socialnämnden, skolnämnden och samhällsnämnden ska gemensamt säkerställa tillgängliga bidrag för att stärka fritids- och föreningsperspektivet i SPFF (samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid).

Samhällsförvaltningen deltar inom arbetet med SPFF.

4.2 Målstyrning

Härnösands kommunns vision – Ett starkt och hållbart Härnösand med plats för alla – har sin grund i Agenda 2030. Visionen konkretiseras genom sex lokala inrikningar som definierar ett önskvärt framtida tillstånd som organisationen ska bidra till.

De lokala inrikningarna används som stöd i både planering och beslut, och utifrån dessa har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Genom verksamhetsplanen pekar nämnden ut nyckelaktiviteter som behöver genomföras för att nå målen, samt indikatorer som beskriver utvecklingen inom utvalda delar av arbetet.

Tjänsteorganisationen ansvarar för att omsätta nämndens nyckelaktiviteter till strategier och aktiviteter som genomförs i verksamheten.

Plats för alla

Mål: Vi skapar förutsättningar för ett jämställt, starkt och inkluderande föreningsliv i alla kommundelar.

Nyckelaktivitet

Engagera barn och unga till att röra på sig mer

Beskrivning:

För att nå målet behöver vi prioritera insatser som främjar flickors deltagande i fritids- och idrottsverksamhet. Det innebär att erbjuda avgiftsfria tider, skapa trygga mötesplatser som tjejervällar, samverka med skola och föreningsliv samt tillgängliggöra utrustning via Fritidsbanken.

Indikatorer

Andel flickor resp. pojkar som besöker fritidsgården*

Antal aktiviteter för att stärka ungdomsverksamheten i kommundelarna

Fördelning halltider*

Andel av totalt föreningsbidrag som går till handikappföreningar

Segregation mellan bostadsområden inom tätorten (ojämnlikhetsindex)*

*) Indikatorn kommer att redovisas könsuppdelad.

Mål: Vi har en hållbar och långsiktig samhällsplanering som skapar plats för såväl män och kvinnor som pojkar och flickor.

Nyckelaktivitet

Arbeta för en jämlig könsfördelning

Indikatorer

Andel flickor resp. pojkar som besöker fritidsgården*

Fördelning halvtider*

Andel av totalt föreningsbidrag som går till handikappföreningar

Segregation mellan bostadsområden inom tätorten (ojämnlighetsindex)*

*) Indikatorn kommer att redovisas könsuppdelad.

Plats för tillväxt

Mål: Vi har en enkel och rättvis myndighetsutövning för ett gott företagsklimat med en hög servicenivå.

Nyckelaktivitet

Positiv förflyttning i företagsklimatet- gemensam kraftsamling för Norrlands nöjdaste företagare

Indikatorer

INSIKT, Servicemätning

*) Indikatorn kommer att redovisas könsuppdelad.

Modig miljökommun

Mål: Vi prioriterar omställningen till ett hållbart och fossilfritt samhälle, hushållning av naturresurser och biologisk mångfald.

Nyckelaktivitet

Öka den biologiska mångfalden i stadsmiljö.

Beskrivning:

Vi behöver prioritera omvandling av gräsytor till ängsmark, luftkvalitetsförbättrande åtgärder och fortsatt arbete med inventering av förurenade områden.

Hållbara måltider

Beskrivning:

Vi behöver prioritera klimatanpassning av matsedlar, minskning av matsvinn, samarbete med leverantörer och lösning av tekniska hinder i kostdataprogrammet.

Indikatorer

Andel ängsmark

Andel närrproducerad mat

Kollektivtrafikresande

Förlksamhet handlingsplan gång-, och cykelstråk

Matsvinn

Antal som nyttjar gång-/cykelstråk

*) Indikatorn kommer att redovisas könsuppdelad.

Jämställd och jämlig välfärd

Mål: I Härnösand har kvinnor och män, flickor och pojkar, samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Nyckelaktivitet

En arbetsmiljö fri från diskriminering.

Beskrivning:

Vi behöver prioritera utbildningar i aktivt medarbetarskap och skapa en kultur av öppen dialog och gemensamt förhållningssätt.

Säkra och trygga miljöer

Beskrivning:

Vi behöver prioritera trygghetsfrämjande åtgärder som belysning, trygghetsvandringar och arbetsmiljöförbättringar, särskilt i kvinnodominerade yrkesmiljöer.

Indikatorer

Andel anställda med chefsbefattning*

Andel anställda fördelat på kön*

Könsfördelning inom detaljplaneprocessen hos kund*

*) Indikatorn kommer att redovisas könsuppdelad.

Attraktiv arbetsgivare

Mål: Medarbetare, såväl kvinnor som män, har ett hållbart och utvecklande arbetsliv med en välfungerande fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö, och god kompetens för sitt uppdrag.

Nyckelaktivitet

Förvaltningen arbetar strategiskt med kompetensförsörjning på kort och lång sikt.

Beskrivning:

Vi behöver prioritera utbildningar, erfarenhetsutbyten och kunskapspridning, även under ekonomiskt begränsade förhållanden.

Förvaltningen jobbar för att vara en hälsofrämjande arbetsplats.

Beskrivning:

Vi behöver prioritera friskvårdsaktiviteter, sociala insatser och dialogbaserade forum som stärker arbetsmiljön.

Indikatorer

Antalet prao/trainee/exjobb på samhällsförvaltningen*

Hållbart medarbetareengagemang, HME

Antal anställda med fler än 30 sparade semesterdagar*

Långtidssjukskrivning*

*) Indikatorn kommer att redovisas könsuppdelad.

Mål: Medarbetare, såväl kvinnor som män, har balans mellan arbete och fritid.

Nyckelaktivitet

Förvaltningen jobbar för att vara en hälsofrämjande arbetsplats

Beskrivning:

Vi behöver prioritera insatser som främjar hälsa och återhämtning, såsom flexibla friskvårdsaktiviteter och schemaanpassade lösningar som når alla medarbetare.

Indikatorer

Antalet prao/trainee/exjobb på samhällsförvaltningen*

Hållbart medarbetareengagemang, HME

Antal anställda med fler än 30 sparade semesterdagar*

Långtidssjukskrivning*

*) Indikatorn kommer att redovisas könsuppdelad.

4.3 Social hållbarhet

Förvaltningen ska säkerställa att alla medarbetare har gått utbildningen Våga Fråga. Förvaltningen deltar också i rådet för Trygghet och Hälsa där vi ska verka för förbättrad hälsa hos medborgare i Härnösands kommun samt stödja kommunens övergripande insatser för ökad trygghet och hälsa.

Under 2026 fortsätter Fritidsenheten att utveckla arbetet inom ANDT och suicidprevention. På Härnösands fritidsgård kommer alkobålås att användas regelbundet för att skapa en trygg och drogfri miljö, och vid misstanke om narkotika kontaktas alltid polis. Arbetet mot doping stärks vidare genom att Hälledalshallen, som är certifierad i konceptet 100 % ren hård träning (PRODIS), deltar i nätverk och genomför informationsinsatser. Inom suicidprevention planeras även 2026 aktiviteter kopplade till den nationella suicidpreventiva dagen och samarbete med Suicide Zero. Satsningen på mobila fritidsledare och etableringen av ett HBTQ+-café bidrar till fler trygga, inkluderande och hälsosäkra mötesplatser för unga.

4.4 Övrig planerad verksamhet

Kosten

Fortsätta utveckla recept för att få nöjda matgäster. Vi ska påbörja och genomföra en ny livsmedelsupphandling. Ny golvbeläggning i Produktionsköket ska genomföras. RISE har lanserat ett nytt verktyg "Nyckeltal för klimatet" för att kunna jämföra olika livsmedel utifrån deras klimatpåverkan, vilket underlättar vår måluppföljning. Göra förändringar utifrån att de Nationella riktlinjer för skolmåltider uppdateras. Införskaffa Duni-maskiner som ger möjlighet att förpacka matlådor med gas, så de får en längre hållbarhet vilket kan underlättar vid storhelger och vid krissituationer. En stor del av kostens arbete är att uppfylla lagkravet att måltider ska vara näringssäkra och främja en god hälsa och att det ska serveras en säker mat med säker livsmedelshantering, egenkontrollprogram och spårbarhet. Det kommer fortsätta att vara så även kommande år.

Fritid

Under 2026 fortsätter Fritidsenheten att utveckla kommunens fritids- och idrottsanläggningar samt stärka samarbetet med föreningslivet. Fokus ligger på att etablera och vidareutveckla Ängets sportcenter som mötesplats, genomföra planerade förbättringar vid Myrans IP, Bondsjö IP, Höglädden och Västanåfallet samt skapa fler tillgängliga ytor för spontanidrott och rörelse. Under året införs det nya boknings- och bidragssystemet Vitec Actor Smart Visitor Systems, vilket bidrar till en mer effektiv och modern service gentemot föreningar och invånare. Fritidsenheten fortsätter också arbetet med ökad jämställdhet, tillgänglighet och trygga miljöer, i linje med kommunens mål om en attraktiv, jämlik och hållbar fritid för alla.

Plan & Bygg

Nya Plan & Bygglagen kommer att kräva mycket tid och engagemang från verksamheten, främst för bygglov. Det är prioriterat att på ett systematiskt sätt gå över till den nya lagstiftningens krav och samtidigt säkerställa en god och rättssäker handläggning av ärenden. Det finns en risk att ärenden kommer att ta lite längre tid än tidigare år utifrån alla nyheter i lagstiftningen för både handläggare och kunder. Inom plansidan kommer verksamheten att fortsätta följa det nya arbetssättet enligt det som tidigare beslutats inom samhällsbyggnadsprocessen. Verksamheten planeras för att även arbeta med ändringsarbeten i äldre planer. Inom kart- och mätenheten och GIS planeras för ett förbättringsarbete i de interna processerna för att säkerställa effektivitet och rättssäkerhet.

Teknik

Under 2026 kommer gatuavdelningen att jobba aktivt med att jobba ikapp en del saker som nerprioriterats under några år. Samarbetena med våra dotterbolag HEMAB och Härnösandshus fortsätter och ger goda resultat för alla inblandade. Färdigställandet av Nybron ger utmaningar i att ordna trafiksituationen i och med att bygget av Nybrogatan fortsätter. Arbetet med ett nytt förfrågningsunderlag för parkentreprenaden ska tas fram under året under förutsättning att politiken tar erforderliga beslut. Parkeringsavgifter på vissa områden ska införas enligt politiska beslut under 2026.

Miljö

Tillsynen kommer att planeras och genomföras utifrån de nationella planer och mål som nationella myndigheter tar fram. Särskilda projekt som kommer att genomföras är till exempel tillsyn för flerbostadshus inom hälsoskydd samt dagvatten och illegal avfallshantering inom miljöskydd. Fortsatt arbete inom inventering av förorenade områden och riskklassning av branschklassade objekt enligt framtagen handlingsplan.

Kommunen inrättade ett interimistiskt vattenskyddsområde runt Långsjön 2025. Under 2026 planeras en tillsynsrunda för att säkerställa att boende är medvetna om och följer föreskrifterna. Inom livsmedelskontrollen deltar miljöavdelningen i ett nationellt projekt, "Varmrätt" där olika idéer utvärderas för att underlätta hjälp till självhjälp för småföretagare att driva företag. Förstudien testar både generativ AI och andra metoder och verktyg.

Utifrån att Härnösand har på gränsen till för höga halter av partiklar i stadsluftens kommer fortsatt mätning av luftkvalitet i centrum genomföras även under 2026, under vinterhalvåret kommer även kvävedioxid samt bensen att mätas genom vårt länsövergripande luftvårdssamarbete. Särskilda aktiviteter för att minska partikelhalterna genomförs också, till exempel kommer saltning att ersätta sandning i de centrala delarna samt att det satsas extra på bevattning när gator sopas under våren.

5 Planerad verksamhet för kommande år

De stora investeringar som planeras för 2027 är Nybrogatan, Kanaluddsparken, Skeppsbron samt gång- och cykelväg samt vatten- och avlopp Smitingen som ska färdigställas våren 2027. Förvaltningen ser över behov av verksamhetssystem som passar för produktionsverksamhet med planeringsverktyg och uppföljning utifrån aktuell verksamhet. Parkentreprenaden upphör 2027-05-31.

Under 2027 planeras flera viktiga investeringar för att säkra drift och utveckling av kommunens fritidsanläggningar. En ny foderstation och en traktor ska anskaffas till Härnösands Hästsport Arena för att förbättra drift, säkerhet och effektivitet i verksamheten (totalt 1,5 miljoner kronor). Vid Höglätten planeras byte av sarg vid den utomhusbelagda NHL-rinken, en investering på cirka 1 miljon kronor som stärker säkerheten och möjliggör fortsatt användning. Därutöver avsätts 300 000 kronor till allmänna fritidsinvesteringar för mindre underhålls- och förbättringsåtgärder vid kommunens anläggningar.

6 Ekonomiskt sammandrag

6.1 Nämndens budget

Nämndens budget per konto (mnkr)	Utfall 2024	Budget 2025	Årsprognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Intäkter	275,3	303,0	311,1	325,3	338,7	348,4
- skatemedel	179,1	221,6	221,6	240,0	250,4	257,4
- övriga intäkter	96,2	81,5	89,5	85,3	88,2	91,0
Kostnader	-274,9	-303,0	-307,5	-325,3	-338,7	-348,3
- köp av huvudverksamhet	-37,9	-45,8	-50,6	-53,8	-55,6	-57,4
- personal	-82,7	-87,7	-84,1	-90,9	-93,7	-96,5
- lokalhyra	-26,9	-31,1	-31,0	-33,2	-34,3	-35,4
- övriga kostnader	-86,0	-94,5	-98,4	-100,9	-104,8	-105,4
- avskrivningar	-41,4	-43,9	-43,3	-46,5	-50,3	-53,7
Resultat	0,4	0,0	3,6	0,0	0,0	0,0

Samhällsnämnden har för budgetåret 2026 blivit tilldelad 240,0 miljoner kronor i skatemedel från kommunfullmäktige. Tillsammans med 85,3 miljoner kronor i övriga intäkter har nämnden ett kostnadsutrymme på 325,3 miljoner kronor. Det är 22,3 miljoner kronor mer än år 2025.

Budgetposten övriga intäkter innehåller främst intern försäljning inom kostavdelningen samt även till socialförvaltningen. En annan stor post är fakturering till det kommunala bolaget HEMAB för tjänster som gatuenheten utför vid gatuunderhåll. Båda dessa intäktsposter har motsvarande ökade kostnadsposter.

Andra större intäkter som nämnden och förvaltningen har är taxor och avgifter vid myndighetsutövning samt uthyrning av idrottsanläggningar.

Bland kostnaderna ser förvaltningen en ökning främst inom köp av huvudverksamhet och övriga kostnader. Köp av huvudverksamhet är kostnader för upphandlade uppdragstjänster kommunen köper av andra som till exempel snöröjning, sopning, parkentreprenad samt andra anläggningstjänster men också drift av simhallen ligger under denna post. Kostnadsökningen jämfört med budget 2025, men också helårsprognos 2025, består mycket av indexökningar samt kopplingen till arbetet gatuenheten utför åt HEMAB.

Personalkostnaderna ökar med 6,8 miljoner kronor jämfört med helårsprognos 2025. Under budgetåret 2025 har förvaltningen arbetat hårt för att kompensera sjukfrånvaro utan att ta in vikarier samt att inte ersätta alla vakanta tjänster. Jämfört med budget 2025 ökar personalkostnaderna med 3,2 miljoner kronor vilket till stor del motsvarar den ungefärliga löneökningskostnaden mellan åren.

Kostnaderna för lokalhyra har ökat från budgetår 2025. Förutom indexökningar så är också hyran för Ängets Sportcenter räknad på helår vilket i budget 2025 beräknades från augusti månad.

Budgetposten för övriga kostnader har ökat från 2025 års budget med 6,4 miljoner kronor men mot helårsprognos 2025 endast 2,4 miljoner kronor. Den största ökningen står matproduktion inom kostavdelningen för, bara inköp av livsmedel från grossister är budgeterad till 26,2 miljoner kronor. Interna kostnader inom tillagnings- och mottagningsköken på förskolor och skolor är totalt 19,6 miljoner kronor. Till dessa interna kostnader finns som tidigare nämnt också motsvarande interna intäkter hos produktionsköket Navet.

Andra större budgetposter inom övriga kostnader är skolskjuts, utbetalning av bidrag, både föreningsbidrag och bostadsanpassningsbidrag, elkostnader samt inköp av förbrukningsvaror och -materiel. Inom övriga kostnader finns också den politiska satsningen på fritids- och föreningslivet budgeterad.

6.1.1 Budget per verksamhetsområde

Nettokostnad per verksamhetsområde (mnkr)	Utfall 2024	Budget 2025	Årsprognos 2025	Budget 2026
Nämnd	-1,8	-1,9	-1,8	-1,9
Förvaltningsledning inkl trafikenheten	-33,2	-23,6	-24,4	-28,2
Fritidsavdelningen	-50,3	-57,1	-56,0	-62,6
Kostavdelningen	-3,5	-48,8	-46,6	-51,6
Miljöavdelningen	-4,3	-4,8	-4,0	-4,4
Plan- och byggavdelningen	-11,8	-11,0	-10,6	-10,0
Teknikavdelningen	-38,1	-32,2	-33,2	-36,6
Avskrivningar	-35,8	-42,1	-41,3	-44,7
Totalt	-178,8	-221,5	-218,0	-240,0

Tabellen visar nettokostnaden, det vill säga skattemedelsbehovet, per avdelning inom samhällsnämndens verksamhetsområden.

I budget 2026 har trafikenheten redovisningsmässigt flyttats till förvaltningsledning. Tidigare år har korrigerats med trafikenhetens utfall och budget. jämfört med budget 2025 har nettokostnaden ökat med 4,5 miljoner kronor. Trafikenheten har tidigare debiterat övriga förvaltningar för skatter, avgifter och service som hör till kommunens bilar. I ett led att minska administration och kommuninterna transaktioner har kommunledningsgruppen beslutat att trafikenheten istället ska få kompensation för att hantera detta. Även en indexuppräkning för upphandlad skolskjuts ingår i det ökade skattemedelsbehovet.

Även fritidsavdelningen har en ökad nettokostnad år 2026 jämfört med tidigare år. Öppnandet av Ängets Sportcenter ger helärseffekt på intäkter och kostnader. Avdelningen har även en total budgetpost på 1,5 miljoner kronor som hör till den politiska satsningen som alltså inte finns med i tidigare års utfall och budget.

Kostavdelningen ökar sina nettokostnader likaså. Uppräkningar på inköp från upphandlade grossister bidrar till det ökade behovet av skattemedel.

Miljöavdelningen och plan- och byggavdelningen står tillsammans för en minskning från årsprognosens nettokostnad på 0,2 miljoner kronor och från budget 2025 en minskning med 1,4 miljoner kronor. Inom båda avdelningarna har personalkostnaderna minskat jämfört budget 2025. Inom plan och bygg har samtliga kostnader minskat samt även minskade intäkter efter beslut i nämnden av att lämna bygglovstaxan på samma nivå som 2025.

Teknikavdelningen ökar sitt skattemedelsbehov år 2026 med 4,4 miljoner kronor jämfört med budget 2025. Den största ökade posten är budget för snöröjning som utökats med 2,9 miljoner kronor.

Nämndens samtliga intäkter och kostnader kopplade till investeringsprojekt ligger redovisade för sig i budget och utfall under posten avskrivningar. Inför 2026 förväntas skattemedelsbehovet för detta öka med 2,6 miljoner kronor.

6.1.2 Bidrag

Samhällsnämnden förväntar sig i budget 2026 att erhålla 2,9 miljoner kronor i bidragsintäkter. Bidragsintäkterna avser lönestöd från Arbetsförmedlingen, ersättning från Migrationsverket för nyanlända som befinner sig i etableringsfasen, skolmjölkstöd från Jordbruksverket, bidrag från Länsstyrelsen för genomförande av naturvägledning inom Västanåfallets naturreservat, ersättning för kalkning av sjöar samt fiskevårdsbidrag. Från Trafikverket får samhällsförvaltningen bidrag för skötsel av enskilda vägar.

6.1.3 Personal

Personalkostnader per verksamhetsområde (mnkr)	Utfall 2024	Budget 2025	Årsprognos 2025	Budget 2026
Nämnd	-1,7	-1,8	-1,8	-1,8
Förvaltningsledning inkl trafikenheten	-7,1	-7,5	-7,7	-8,0
Fritidsavdelningen	-12,4	-14,6	-14,2	-17,4
Kostavdelningen	-30,7	-31,5	-29,5	-32,1
Miljöavdelningen	-6,4	-6,5	-5,5	-6,0
Plan- och byggavdelningen	-11,5	-12,3	-11,9	-11,8
Teknikavdelningen	-12,9	-13,4	-13,5	-13,7
Totalt	-82,7	-87,7	-84,1	-90,9

Personalkostnader för samhällsnämnden budgeteras att bli 90,9 miljoner kronor under 2026. Det är 3,2 miljoner kronor högre än budget 2025 och 6,8 miljoner kronor högre än helårsprognos som gjordes vid delårsbokslutet 2025.

Personalkostnaderna är beräknade med en löneökning på 3,5 procent utifrån lönenivån 2025 samt med ett personalomkostnadspålägg (PO-pålägg) på 40,66 procent.

Antal årsarbetare per verksamhetsområde	Budget	Budget	Förändring budget
	2025	2026	2025/2026
Förvaltningsledning inkl trafikenheten	10,50	10,50	0,00
Fritidsavdelningen	23,79	27,90	4,11
Kostavdelningen	58,40	58,30	-0,10
Miljöavdelningen	8,60	7,80	-0,80
Plan- och byggavdelningen	17,10	15,75	-1,35
Teknikavdelningen	22,75	22,25	-0,50
Totalt	141,14	142,50	1,36

Tabellen antal årsarbetare visar antalet budgeterade månadsavlönade årsarbetare, eventuella budgetposter för timavlönade är inte medtagna i beräkningen.

Samhällsförvaltningen har i budget 2026 142,50 årsarbetare. Det är 1,36 årsarbetare högre än 2025 års budget. Den största förändringen mellan åren finns inom fritidsavdelningen där personal på Ängets Sportcenter under 2025 enbart budgeterades från augusti månad vilket påverkar årsarbetarantalet. Därav också ökningen av personalkostnaderna inom fritidsavdelningen.

6.2 Investeringsbudget

Investeringsbudget (mnkr)	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028

Fritidsavdelningen	5,7	1,7	6,4	10,1
Kostavdelningen	0,6	0,6	0,6	0,4
Teknikavdelningen	211,9	166,0	68,3	108,8
Totalt	218,1	168,3	75,3	119,3

Samhällsnämnden har tilldelats 168,3 miljoner kronor i investeringsbudget för 2026.

Fritidsavdelningens plan för året är mindre investeringar för underhåll och utveckling av fritidsanläggningar, främst vid friluftsområden, badplatser och spontanidrottsytör. Även åtgärder vid Västanå och Sälsten är prioriterade inom budgeten. Större projekt planeras på längre sikt utifrån behov och tillgängliga medel. Under 2026 har fritid 1,7 miljoner kronor i investeringsbudget.

Kostavdelningen har tilldelats 0,6 miljoner kronor i investeringsbudget för 2026. I planen ligger investeringar i en ny ugn, en ny kvarn samt nya transportskåp.

Teknikavdelningen har tilldelats 166,0 miljoner kronor i 2026 års investeringsbudget. Projektet med den nya bron kommer att fortsätta under året. Under juni månad kommer bron att öppnas för trafik medan arbeten med sidoytor och kaj fortsätter under större delen av 2026. Även delprojekt längs Nybrogatan planeras att starta under året.

Kommunens samprojekt år 2026 tillsammans med det kommunala bolaget HEMAB blir Prostvägen, Prästängsägen, Byvägen, Roslingsvägen samt Ådalsvägen. I samband med byggande av en ny bussdepå kommer det ske en utbyggnad av Västra Saltvik. Andra gatuprojekt som planeras genomförs under året är Gådeåvägen och Grönkullavägen. Andra åtgärder inom teknikavdelningens investeringsbudget är fortsättning av utbyte av gatubelysning.

7 Internkontroll

Under 2026 planerar samhällsförvaltningen att genomföra fyra internkontroller. Arbetet med internkontroll sker löpande genom att ledningsgruppen regelbundet identifierar och diskuterar verksamhetsrisker. Dessa risker sammanställs i en bruttolista som sedan risk- och konsekvensbedöms. Därefter presenteras listan för nämnden, som lämnar synpunkter och förslag inför det fortsatta arbetet.

Risk	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
1. Risk att tillgängligheten i det kommunala gaturummet är bristfällig		2	2
Beskrivning: Risk att tillgängligheten i det kommunala gaturummet är bristfällig pga. otydlig ansvarsfördelning av tillgänglighetsfrågor, vilket kan leda till försämrat tillgänglighet för våra kommuninvånare.			
2. Risk att vi inte fångar upp behov av förändringar eller förbättringar pga. att investeringsprojekt inte utvärderas		2	3
Beskrivning: Risk att vi inte fångar upp behov av förändringar eller förbättringar pga. att investeringsprojekt inte utvärderas, vilket leder till att misstag kan återupprepas.			
3. Risk att strategisk trafikplanering inte sker på grund av att trafikplanerare saknas		2	2
Beskrivning: Risk att strategisk trafikplanering inte sker pga. trafikplanerare saknas, vilket leder till att framtidens infrastruktur inte planeras tillräckligt.			
4. Risk att teknisk utrustning försvinner		2	4
Beskrivning: Risk att teknisk utrustning försvinner pga. att rutiner för utlåning saknas, vilket leder till en möjlig ekonomisk förlust			

Kontrollmoment	Frekvens	Metod
1. Risk att tillgängligheten i det kommunala gaturummet är bristfällig		
Kontroll av ansvarsfördelningen gällande tillgänglighet	Vid ett tillfälle under perioden januari till augusti.	Identifiera och beskriva olika ansvarsområden samt deras gränsdragningar till varandra. Skapa ett kortfattat dokument och förslag till tydliggöranden om behov av detta finns.
Beskrivning: Kontroll av ansvarsfördelning gällande tillgänglighet		
2. Risk att vi inte fångar upp behov av förändringar eller förbättringar pga. att investeringsprojekt inte utvärderas		
Utvärdera projektet vid projektet slut under 2025	Vid ett tillfälle under perioden januari till augusti.	Kontroll hur uppföljning sker och vid behov föreslå förbättringsförslag.
Beskrivning: Utreda för att skaffa oss erfarenhet. Syftet är att inte tappa lärdomar från olika projekt. Beskriva kortfattat hur uppföljning sker och vid behov föreslå förbättringsförslag.		
3. Risk att strategisk trafikplanering inte sker på grund av att trafikplanerare saknas		

Utreda konsekvenser av ej tillsatt trafikplanerare.	Efter varje projekts genomförande fram till och med augusti.	<p>Kontroll ska göras i samband med utvärderingar av :</p> <ul style="list-style-type: none"> - om- och nybyggnadsprojekt av gator samt gång- och cykelvägar - genomförda detaljplaner där trafikplaneringsfrågor har varit av betydelse <p>Här bedöms hur behovet av trafikplaneringskompetens tillgodosetts i resp byggprojekt eller detaljplanearbete.</p> <p>Dessutom görs en årlig övergripande bedömning av trafikfrågorna i kommunen innehållande resultat av gjorda trafikmätningar, dito miljörelaterade mätningar samt olycksstatistik.</p>
---	--	---

Beskrivning:

Beskriv kortfattat de konsekvenser vi kan se på kort och lång sikt utifrån att kompetens av trafikplanerare saknas. Beskriv också hur förvaltningen löser det idag. Ulf Olofsson.

4. Risk att teknisk utrustning försvinner

Se över rutiner/arbetsätt gällande utrustning vid anställning och vid avslut tjänst	En gång under perioden januari-augusti.	Kontrollera rutin vid anställning och vid avslut tjänst
---	---	--

Beskrivning:

Beskriv kortfattat hur det här görs idag. Kontrollera rutin vid anställning och vid avslut tjänst. Omvärldsanalys hos andra förvaltningarna gör.

§ 101

Dnr 2025-000014 1.1.3.1

Verksamhetsplan 2026

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att fastställa socialnämndens verksamhetsplan med tillhörande internkontrollplan för 2026, samt

att överlämna socialnämndens verksamhetsplan med tillhörande internkontrollplan för 2026 till kommunstyrelsen för kännedom.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Göran Virén Sjögren (SD), Margareta Tjärnlund (M), Monica Fällström (S) och Tobias Gillberg (S).

Bakgrund

Verksamhetsplanen 2026 är en sammanfattning av verksamheten utifrån politiska mål i form av budgetprioriteringar och strategisk planering.

Förslaget till verksamhetsplan 2026 bygger på beslutade mål, nyckelaktiviteter, indikatorer och fördelade medel i budget 2026.

Genom workshop har nämnden beslutat om följande mål och nyckelaktiviteter för 2026:

Inriktnings En plats för alla:

Våra invånare, kvinnor och män, flickor och pojkar, ska känna sig trygga och inkluderade i samhället.

Inriktnings Plats för tillväxt:

Vi är väl kända för god och tillgänglig verksamhet och service för såväl kvinnor som män, flickor och pojkar.

Inriktnings Modig miljökommun:

Vi bidrar till minskad miljöpåverkan och arbetar mer hållbart i allt vi gör.

Inriktnings Likvärdig utbildning:

Vi bidrar till att fler personer, kvinnor och män, flickor och pojkar, kan ta del av mer anpassade utbildningar.

§ 101, forts.

Inriktning Jämställd och jämlik välfärd:

I Härnösand har kvinnor och män, flickor och pojkar, samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Inriktning Attraktiv arbetsgivare:

Våra medarbetare, såväl kvinnor som män, har ett hållbart arbetsliv med en välfungerande psykosocial och fysisk arbetsmiljö

Nämndens nyckelaktiviteter 2026

- Fler ges *rätt stöd i rätt tid
- Verksamheterna tillhandahåller *rätt förebyggande stöd
- Våra framgångar kommuniceras mer proaktivt
- Härnösand ska vara en plats där vi vill leva livet ut, en mer trygg kommun
- Ökad kunskap om miljöfrågor
- Införande av åtgärder i verksamheten för minskad miljöpåverkan
- Vi bidrar aktivt när utbildningar tas fram och utvecklas
- Vi bidrar till att fler barn, såväl flickor som pojkar, klarar sin skolgång
- Alla insatser ges på jämställda och jämlika villkor utifrån individuella förutsättningar och skillnader
- Ökad kunskap om jämställdhet, jämlighet och diskriminering
- Ett mer tillitsbaserat och närvarande ledarskap
- Förbättrad struktur i verksamheten
- Rätt kompetens för uppdraget
- En mer sund och utvecklande arbetsmiljö

*Rätt = evidensbaserat och rättssäkert stöd med hög grad av medansvar och en skälig levnadsnivå.

Bedömning

Beslutet ger tydligare styrning och prioriteringar genom att koppla verksamheten till politiskt beslutade mål och budget 2026. Det stärker kvalitet och rättssäkerhet genom evidensbaserat och förebyggande arbete samt ökad jämställdhet. Gemensamma arbetssätt förbättrar samordningen och minskar dubbeltarbete, medan stärkt ledarskap och fokus på arbetsmiljö

§ 101, forts.

skapar stabilitet för personalen. Beslutet ger också bättre uppföljning, transparens och bidrar till kommunens långsiktiga hållbarhetsmål.

Utmaningarna ligger främst i ökat resursbehov, kapacitetsbelastning och risk för förändringströtthet.

Uteblivet beslut innebär otydlig styrning, försämrad kvalitet och arbetsmiljö, fördröjda hållbarhetsåtgärder samt svagare uppföljning och minskat förtroende

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2025-11-18.

Checklista inför beslut, 2025-11-18.

Verksamhetsplan Socialnämnden 2026, reviderad 2025-11-25.

Härnösands
kommun

Socialnämnd Verksamhetsplan 2026

2025-11-30

Verksamhetsplan 2026

Organisation: Socialnämnd

Innehållsförteckning

Verksamhetsplan 2026	1
1 Utgångspunkt.....	2
2 Uppdrag och ansvarsområden.....	3
3 Viktiga händelser.....	5
4 Planerad verksamhet 2026.....	8
4.1 Uppdrag som tilldelats i årsplan	8
4.2 Målstyrning	8
4.3 Social hållbarhet.....	13
5 Planerad verksamhet för kommande år.....	14
6 Ekonomiskt sammandrag.....	16
6.1 Nämndens budget	16
6.1.1 Budget per verksamhetsområde.....	17
6.1.2 Bidrag	19
6.1.3 Personal.....	21
6.2 Investeringsbudget.....	23
7 Internkontroll	24

1 Utgångspunkt

Kommunfullmäktige fastställde i maj 2025 kommunens årsplan för 2026. Genom beslutet fördelar uppdrag och ekonomiska ramar till nämnder och förvaltningar inom kommunen.

Nämndens verksamhetsplan utgår både från nämndens uppdrag enligt reglementet och från de särskilda uppdrag som tilldelats i Årsplan 2026. Planen beskriver de prioriteringar, satsningar och utvecklingsområden som nämnden kommer att fokusera på under året, samt hur resurserna ska fördelas och användas för att nå uppsatta mål och säkerställa en ändamålsenlig och effektiv verksamhet.

Uppföljning av verksamhetsplanen sker löpande genom fyramånadersrapport, delårsrapport och verksamhetsberättelse. På så sätt skapas ett systematiskt underlag för analys, styrning och vid behov justering av verksamheten.

2 Uppdrag och ansvarsområden

Socialnämndens övergripande uppgift är att nämnden inom sitt område ska se till att verksamheten bedrivs enligt det mål och riktlinjer som fullmäktige beslutat samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamheterna inom socialnämndens område är i huvudsak lagstyrda. Det finns insatser som inte styrs av lag men har en god inverkan både kvalitativt och ekonomiskt på lagstyrda verksamhet.

Med socialtjänst avses i första hand den verksamhet som regleras genom socialtjänstlagen (SoL), lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt personlig assistans som utförs med assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken. Socialtjänst avser även handläggning av ärenden som rör adoptioner, faderskap, vårdnad, boende och umgärde enligt föräldrabalken.

Med kommunal hälso- och sjukvård menas sjukvård som genom kommunens åtagande ges i vårdtagarens bostad eller på boende där vårdtagaren vistas. Kommunerna ansvarar enligt Hälso- och sjukvårdslagen för Hälso- och sjukvård (förutom läkarinsatser) i särskilt boende och dagverksamheter samt även för hemsjukvård i ordinärt boende.

I socialnämndens ansvar ingår även från och med halvårsskiftet 2025 mottagnings och arbetsmarknadsinsatser, då den tidigare arbetslivsnämnden avvecklades.

Socialförvaltningen har fyra verksamhetsområden: Äldreomsorg; Funktionsstöd och sysselsättning; Myndighetsutövning; Stöd och insatser. I förvaltningen finns även en medicinskt ansvarig sjuksköterska och en medicinskt ansvarig rehabiliterare med ansvar för kvalitet inom Hälso- och sjukvårdsområdet.

Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Socialnämnden ansvarar för:

- 1) kommunens uppgifter inom individ- och familjeomsorg
- 2) kommunens uppgifter inom omsorg om funktionshindrade
- 3) kommunens uppgifter inom äldreomsorg
- 4) kommunens uppgifter inom hemtjänst
- 5) kommunens uppgifter inom kommunala hälso- och sjukvården
- 6) kommunens uppgifter inom vad som i lag sägs om socialnämnd
- 7) insatser och avgifter inom socialtjänsten för vård och omsorg till äldre och funktionshindrade
- 8) kommunens uppgifter in om socialtjänsten för individ- och familjeomsorg

- 9) att familjerådgivning kan erbjudas den som begär det
- 10) fördelning av bidrag till ideella organisationer inom nämndas verksamhetsområde
- 11) fördelning av bidrag ur fonder inom nämndens verksamhetsområde
- 12) insatser och avgifter med stöd av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387) förutom korttidstillsyn avseende elever i den obligatoriska skolan
- 13) insatser och avgifter inom den kommunala hälso- och sjukvården
- 14) insatser, avgifter och upphandling enligt lagen om kommunala befogenheter att tillhandahålla servicetjänster åt äldre inom nämndens ansvarsområde
- 15) uppgifter enligt lagen om valfrihetssystem (2008:962)
- 16) ensamkommande asylsökande barn/unga, och barn/unga som beviljats uppehållstillstånd
- 17) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (2013:156)
- 18) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38)
- 19) samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) 4 kap 4§ samt för personer som står långt från arbetsmarknaden
- 20) stödja och utveckla integrationsfrämjande insatser
- 21) förmedla tolktjänster
- 22) samordna kommunens sommarjobb för ungdomar

3 Viktiga händelser

En stor välfärdsomställning

Socialnämndens arbete vilar på de principer som genomsyrar de stora nationella välfärdsomställningarna, såsom God och Nära vård och den nya socialtjänstlagen. Det handlar om att erbjuda insatser som är individanpassade, lätt tillgängliga, jämlika och jämställda. Arbetet ska vara förebyggande och främjande, bygga på kunskap och beprövad erfarenhet, stödjas av digitala lösningar och präglas av samverkan. För att lyckas krävs tydlig ledning och styrning samt goda förutsättningar för kompetensförsörjning.

Digitalt först – en vägledande princip i verksamheten

I linje med välfärdsomställningen utgår socialnämndens arbete från principen att digitala verktyg och välfärdsteknik ska vara förstahandsvalet för att möta individers behov. Denna inriktning är avgörande för att långsiktigt säkra välfärden, särskilt i en tid då andelen äldre ökar betydligt snabbare än andelen personer i arbetsför ålder. För att kunna erbjuda insatser med bibehållen kvalitet och effektivitet behöver resurserna användas smartare och mer hållbart.

Digitalt först innebär att digitala lösningar används i alla lägen där det är möjligt och ändamålsenligt. Analoga eller personella insatser erbjuds endast när individens behov eller förutsättningar kräver det. Målet är att stärka självständighet, tillgänglighet och kvalitet – alltid med individens behov i centrum.

Välfärdsbrottslighet

Välfärdsbrottslighet är ett växande problem som allt oftare kopplas till organiserad brottslighet. När offentliga medel utnyttjas felaktigt hotas både rättssäkerheten och tilliten till välfärdssystemet.

Socialnämnden har ett ansvar att skydda välfärdens resurser och säkerställa att stödet når dem som har rätt till det. För att förhindra och upptäcka välfärdsbrott behövs ett systematiskt arbete med tydliga rutiner, god intern kontroll och samverkan med andra aktörer. Det är en viktig del i att stärka kvaliteten och tryggheten i välfärden.

Under 2025 genomfördes en intern revision av enheterna på Individ- och familjeomsorgen med syfte att säkerställa alla flöden och processer som i slutänden resulterar i en utbetalning från kommun, för att minimera möjligheten till att felaktigheter uppstår. Revisionen utmynnade i ett antal rekommendationer som kommer ligga till grund för ett kommande arbete för att stärka säkerheten i de berörda processerna.

Omorganisation – från sju till fyra verksamhetsområden

Under 2025–2026 genomförs en omorganisation där de nuvarande sju verksamhetsområdena samlas till fyra. Syftet är att stärka det gemensamma uppdraget, skapa kortare beslutsvägar och säkerställa ett helhetsperspektiv i styrning och uppföljning.

Den nya strukturen ska ge bättre förutsättningar för samordning mellan sociala, utbildningsmässiga och samhällsinriktade insatser. Genom att minska antalet organisatoriska gränser ska verksamheterna lättare kunna möta komplexa behov och gemensamma mål – exempelvis inom områden som arbetsmarknad, förebyggande arbete och social hållbarhet.

Koppling till prioriterade satsningar 2026:

Gemensam styrning mot målet att bli Sveriges bästa offentliga arbetsgivare ställer krav på tydligare ansvarsfördelning och en samlad ledningsstruktur.

Samverkan mellan kommunstyrelsen och nämnderna stärks i arbetet med företagsklimat, personalhälsa och trygghetsfrågor.

Arbete och mottagning till socialnämnden

Genom överföringen av arbete och mottagning till socialnämnden får kommunen en mer sammanhållen kedja från försörjningsstöd till egen försörjning. Syftet är att skapa en helhetslösning där socialt stöd, kompetenshöjning och arbetslivsinsatser integreras. Området blir därmed en central del i kommunens arbete för social hållbarhet, integration och sysselsättning, vilket väntas få positiva effekter för brukare och deltagare. Handläggningsprocesser närmar sig varandra och förenklar för individen när processer inom tex. ekonomiskt bistånd och arbetsmarknad integreras.

En sammanhållen modell för individen har genom grundliga analyser kartlagt vad deltagarna behöver för att komma närmare egen sysselsättning. I och med starten av den nya arbetsmodellen "The house" möjliggör vi en effektivare kartläggning och anpassade insatser samt fördjupad samverkan med externa aktörer för individens bästa.

Koppling till prioriterade satsningar 2026:

Förberedelser inför den nya socialtjänstlagen och sysselsättningskravet kräver utvecklade arbetssätt för meningsfull sysselsättning. Samverkan med civilsamhället och näringslivet ska stärkas genom stöd till Café Trädgårn och utvecklingsinsatser kopplade till habiliteringsersättning, vilket bidrar till delaktighet och inkludering.

Det förstärkta företagsklimatarbetet ska skapa fler möjligheter till praktik, arbetsträning och övergång till egen försörjning.

Omställning av äldreomsorgen

Äldreomsorgen genomgår en omfattande omställning för att möta framtidens krav på kvalitet, kompetens och hållbarhet. Tyngdpunkten ligger på att skapa trygghet för brukarna och stabilitet i organisationen. Införandet av en heltidsorganisation är en central del i omställningen och ska bidra till bättre schemaläggning, ökad kontinuitet och förbättrade arbetsvillkor.

Koppling till prioriterade satsningar 2026:

Socialnämnden tillförs 14 miljoner kronor för att möjliggöra heltidsorganisationen.

Teckenspråkskompetensen inom äldreomsorgen ska stärkas för att öka tillgängligheten och delaktigheten.

Café Trädgårn och andra mötesplatser får fortsatt stöd för att motverka isolering och främja social gemenskap.

Ny socialtjänstlag (SoL) och utvecklade samverkansformer

Den nya socialtjänstlagen, som trädde i kraft vid halvårsskiftet 2025, innebär ett tydligare ansvar för kommunen att erbjuda sysselsättning för personer med försörjningsstöd. Det kräver både organisorisk anpassning och förstärkt samverkan mellan kommunens olika aktörer. Samtidigt behöver arbetet med barn och unga i riskzon och suicidprevention integreras tydligare i kommunens ordinarie strukturer för socialt stöd. Förväntade samordningsvinster kopplat till sysselsättning och

aktivitetskrav när arenorna går in tillsammans med funktionsstöd kommer att stärka det främjande arbetet ytterligare.

Koppling till prioriterade satsningar 2026:

Kommunstyrelsen, socialnämnden, skolnämnden och samhällsnämnden ska gemensamt utveckla samverkan inom SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid). Fokus ligger på tidiga insatser, förebyggande arbete och tillgängliga bidrag för att stärka fritids- och föreningsperspektivet.

Kommunens samlade aktörer ska främja suicidprevention och krisstöd, i samarbete med regionen och civilsamhället.

4 Planerad verksamhet 2026

4.1 Uppdrag som tilldelats i årsplan

Välfärden är och förblir vår högsta prioritet. Härnösand ska vara en kommun där olika grupper av barn, unga och äldre får det stöd de behöver. Vi vet att demografen förändras – vi blir fler äldre och färre i arbetsför ålder. Det innebär nya behov, nya lösningar, men också nya möjligheter. Projektet Friskare Härnösand, tillsammans med Utfallsfonden, visar vägen för hur vi kan arbeta förebyggande, smart och med individens livskvalitet i fokus. Genom att fördöja behovet av omsorg med förebyggande insatser vinner vi både mänskligt och ekonomiskt.

PRIORITERADE SATSNINGAR 2026

- Socialnämnden tillförs 14 miljoner kronor för att säkra en heltidsorganisation inom äldreomsorgen. Det möjliggör bättre schemaläggning, ökad kontinuitet i omsorgen och förbättrar arbetsvillkor såväl för medarbetare som för chefer.
- Socialnämnden tillförs 0,75 miljoner kronor för fortsatt stöd till Café Trädgårn – en viktig mötesplats som främjar social samvaro och förebygger isolering bland äldre – samt för utvecklingsinsatser kopplade till habiliteringsersättning.
- Samhällsnämnden får 1,5 miljoner och socialnämnden 0,25 miljoner kronor till fritids- och föreningslivet – den största satsningen på många år. Det stärker civilsamhället, ökar delaktigheten och bidrar till en rik fritid för kommunens invånare.
- Kommunstyrelsen och nämnderna ska gemensamt styra och följa upp mot målsättningen att bli Sveriges bästa offentliga arbetsgivare.
- Kommunstyrelsen ska ur ett jämställdhetsperspektiv fortsätta att säkerställa insatser för minskad sjukfrånvaro, särskilt inom skola och omsorg.
- Samtliga nämnder ska prioritera stärkt företagsservice och förbättrat företagsklimat i Härnösand.
- Socialnämnden ska tillse att teckenspråkskompetensen inom äldreomsorgen stärks.
- Kommunens samtliga aktörer ska gemensamt främja arbete med suicidprevention och stödinsatser för personer i kris.
- Kommunstyrelsen och nämnderna ska genom samverkan säkerställa att arbetet med att identifiera och stötta barn och unga i riskzon för kriminalitet utvecklas.
- Kommunstyrelsen, socialnämnden, skolnämnden och samhällsnämnden ska gemensamt säkerställa tillgängliga bidrag för att stärka fritids- och föreningsperspektivet i SSPF (samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid).

4.2 Målstyrning

Härnösands kommunens vision – Ett starkt och hållbart Härnösand med plats för alla – har sin grund i Agenda 2030. Visionen konkretiseras genom sex lokala inriktningar som definierar ett önskvärt framtida tillstånd som organisationen ska bidra till.

De lokala inriktningarna används som stöd i både planering och beslut, och utifrån dessa har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Genom verksamhetsplanen pekar nämnden ut nyckelaktiviteter som behöver genomföras för att nå målen, samt indikatorer som beskriver utvecklingen inom utvalda delar av arbetet.

Tjänsteorganisationen ansvarar för att omsätta nämndens nyckelaktiviteter till strategier och aktiviteter som genomförs i verksamheten.

Plats för alla

Mål: Våra invånare, kvinnor och män, flickor och pojkar, ska känna sig trygga och inkluderade i samhället.

Nyckelaktivitet

Fler ges rätt stöd i rätt tid

Beskrivning:

- Hur bidrar det till målet? Genom att säkerställa att invånare snabbt får det stöd de behöver stärks känslan av trygghet och inkludering.
- Vad ska genomföras? Tydligare rutiner för tidig identifiering av behov, samt översyn av befintliga insatser.
- Resultat/effekter: Kortare väntetider, färre återfall i ohälsa/utsatthet, ökad nöjdhet hos invånare och fler i arbete.
- Prioriterade grupper: Barn och unga, vuxna och äldre. Personer med funktionsvariationer och långtidsarbetslösa.
- Resurser: Kompetensutveckling, översyn av handläggningsprocesser, samverkansrutiner.

Indikatorer

Antal deltagare inom daglig verksamhet *

Antal deltagare som efter avslutade arbetsmarknadsåtgärder går vidare till studier eller arbete *

Brukarundersökning: Andel brukare som upplever trygghet på särskilt boende *

Brukarundersökning: Andel brukare som upplever trygghet med hemtjänsten *

*) Indikatorn redovisas könsuppdelad

Plats för tillväxt

Mål: Vi är väl kända för god och tillgänglig verksamhet och service för såväl kvinnor som män, flickor och pojkar.

Nyckelaktivitet

Verksamheterna tillhandahåller rätt förebyggande stöd

Beskrivning:

- Hur bidrar det till målet? Stärker tillgängligheten och kvaliteten i insatser genom att minska behovet av akuta åtgärder.
- Vad ska genomföras? Utveckling av strukturer för samverkan och uppsökande arbete.
- Resultat/effekter: Minskade kostnader för sena insatser, ökad trygghet hos invånare.
- Prioriterade grupper: Barn och unga, vuxna och äldre i riskzon samt långtidsarbetslösa.
- Resurser: Systemstöd samt resurser för analys, metodutveckling och fortbildning.

Våra framgångar kommuniceras mer proaktivt

Beskrivning:

- Hur bidrar det till målet? Skapar tillit och sprida kunskap om vad vi gör för positiva saker i vårat arbete.
- Vad ska genomföras? Upprätta kommunikationsplan och rutiner och regelbunden informationsspridning.
- Resultat/effekter: Bättre kunskap om kommunens tjänster, ökat nyttjande och engagemang.
- Prioriterade grupper: Extra fokus på grupper med låg tillgång till digital information och de som har svårigheter i det svenska språket.
- Resurser: Kommunikationsresurser och bättre systemstöd och rutiner.

Härnösand ska vara en plats där vi vill leva livet ut

Beskrivning:

- Hur bidrar det till målet? Stärker kommunens attraktivitet, aktivitet och service, vilket bidrar till färre utflyttare.
- Vad ska genomföras? Initiativ som främjar mötesplatser, föreningsliv och socialt nätverkande.
- Resultat/effekter: Ökad inflyttning, trivsel och framtidstro samt färre unga utflyttare.
- Prioriterade grupper: Äldre, barnfamiljer, nyinflyttade och studenter.
- Resurser: Kommunikationsresurser och bättre förutsättningar för samverkan.

Indikatorer

Brukundersökning: Andel brukare som är nöjda med hemtjänsten *

Brukundersökning: Andelen brukare som är nöjda med sitt äldreboende *

Medborgarundersökningen: Andel medborgare som tycker att kommunens verksamhet för personer med funktionsnedsättning fungerar bra *

Medborgarundersökningen: Andel medborgare som tycker att äldreomsorgen fungerar bra *

*) Indikatorn redovisas könsuppdelad

Modig miljökommun

Mål: Vi skapar och främjar engagemang för hållbarhet och minskad miljöpåverkan i samhället och arbetslivet.

Nyckelaktivitet

Ökad kunskap om miljöfrågor

Beskrivning:

- Hur bidrar det till målet? Genom att integrera hållbarhetsperspektiv i utbildningar säkras långsiktig påverkan.
- Vad ska genomföras? Genomförande av informationsinsatser, utbildningar och dialoger kring miljö och hållbarhet.
- Resultat/effekter: Ökad miljömedvetenhet hos medborgare och medarbetare.
- Prioriterade grupper: Medarbetare och medborgare (barn och unga, vuxna och äldre).
- Resurser: Kommunikationsresurser, utbildningsmaterial, samt tid och kompetens för planering och genomförande av aktiviteter.

Införande av åtgärder för minskad miljöpåverkan

Beskrivning:

- Hur bidrar det till målet? Direkta effekter på miljöavtryck genom ändrade arbetsätt.
- Vad ska genomföras? Genomlysning av processer och implementering av förbättringar.
- Resultat/effekter: Minskade utsläpp, energianvändning och avfallsmängd.
- Prioriterade grupper: Verksamheter med stort resursuttag
- Resurser: Resurser för omställning och analys.

Indikatorer

Andel fordon som är fossilberoende

Andel trygghetsbesök som sker digitalt

Antal läkemedelsautomater

Antal läkemedelsbesök

Likvärdig utbildning

Mål: Vi bidrar till att fler personer, kvinnor och män, flickor och pojkar, kan ta del av mer anpassade utbildningar.

Nyckelaktivitet

Vi bidrar aktivt när utbildningar tas fram och utvecklas

Beskrivning:

- Hur bidrar det till målet? Genom att vara delaktiga i framtagandet av utbildningar kan vi säkerställa att innehållet möter olika individers behov och förutsättningar. Det ökar tillgängligheten och gör att fler kan tillgodogöra sig utbildningarna.
- Vad ska genomföras? Medverkan i arbetsgrupper och samverkansforum för att påverka innehåll, pedagogik och tillgänglighetsanpassningar i utbildningar.
- Resultat/effekter: Fler deltagare från olika målgrupper, ökad genomströmning i utbildningar och stärkta möjligheter till egen försörjning eller vidare studier.
- Prioriterade grupper: Personer med funktionsnedsättning, utrikes födda, unga utan fullständig gymnasieutbildning samt vuxna i behov av omställning.
- Resurser: Kompetens inom pedagogik och tillgänglighet, samt samverkansstruktur med utbildningsanordnare.

Vi bidrar aktivt till att fler barn, såväl flickor som pojkar, klarar sin skolgång.

Beskrivning:

- Hur bidrar det till målet? Genom att motverka skolavhopp och främja fullföld skolgång skapas förutsättningar för ett mer hållbart och jämlikt samhälle.
- Vad ska genomföras? Stärkt samverkan mellan socialtjänst, skola och familj för att tidigt identifiera behov och sätta in rått stöd.
- Resultat/effekter: Fler elever fullföljer sin skolgång, stärkt framtidstro hos barn och unga
- Prioriterade grupper: Barn med hög frånvaro, särskilt de i socioekonomiskt utsatta situationer.
- Resurser: Resurser för samverkan och samordning.

Indikatorer

Antal utbildade språkombud *

Antal individer som fått anpassad utbildning för jobbet *

*) Indikatorn redovisas könsuppdelad

Jämställd och jämlik välfärd

Mål: I Härnösand har kvinnor och män, flickor och pojkar, samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Nyckelaktivitet

Alla insatser ges på jämställda och jämlika villkor utifrån individuella förutsättningar och skillnader

Beskrivning:

- Hur bidrar det till målet? Ökar rättvisa och hämmar diskriminering för alla invånare.
- Vad ska genomföras? Granskning av beslut och insatser med jämställdhetsglasögon
- Resultat/effekter: Minskad diskriminering och ojämställdhet.
- Prioriterade grupper: Alla män, kvinnor, flickor och pojkar, oavsett etnicitet eller ålder. Fokus på att eftersträva jämställdhet och jämlikhet (oavsett ålder, kön eller etnicitet).
- Resurser: Kompetenshöjning, analysverktyg och personalresurser.

Ökad kunskap om jämställdhet, jämlikhet och diskriminering

Beskrivning:

- Hur bidrar det till målet? Bidrar till positiv förändring genom att främja kunskap och påverka attityder och beteenden över tid.
- Vad ska genomföras? Obligatoriska utbildningar och dialoger i verksamheterna.
- Resultat/effekter: Höger kvalitet på bemötande och beslut.
- Prioriterade grupper: Medarbetare och chefer i alla verksamheter.
- Resurser: Utbildningsinsatser.

Indikatorer

Brukarundersökning: Andel brukare som upplever att personalen tar hänsyn till deras åsikter och önskemål *

Andel av hushåll med försörjningsstöd som har hemmaboende barn

HME - "Kvinnor och män behandlas jämligt på min arbetsplats" *

*) Indikatorn redovisas könsuppdelad

Attraktiv arbetsgivare

Mål: Medarbetare, såväl kvinnor som män, har ett hållbart och utvecklande arbetsliv med en välfungerande fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö, och god kompetens för sitt uppdrag.

Nyckelaktivitet

Ett mer tillitsbaserat och närvarande ledarskap

Beskrivning:

- Hur bidrar det till målet? Leder till tryggare arbetsmiljö och högre motivation samt bättre styrning och ledning.
- Vad ska genomföras? Genomföra ledarskapsutbildningar med fokus på förändringsledning och tillitsbaserat ledarskap. Skapa bättre förutsättningar för närvarande chefer i vardagen. Främja en kultur där medarbetare känner sig trygga att uttrycka behov, ta ansvar och bidra till arbetsmiljön genom aktiv dialog.
- Resultat/effekter: Minskad sjukfrånvaro, ökad trivsel och närvarande chefer för respektive verksamhet.
- Prioriterade grupper: Chefer på alla nivåer.
- Resurser: Tid för ledarskapsutveckling, tillgång till handledning, och stöd i förändringsledning.

Förbättrad struktur i verksamheten

Beskrivning:

- Hur bidrar det till målet? Tydlig ledning och styrning. Ökar effektivitet och minskar stress.
- Vad ska genomföras? Följa fattade beslut och arbeta för en öppen och transparent kommunikation. Översyn av rutiner, tydliggörande av roller och ansvar.
- Resultat/effekter: Mindre dubbeltarbete och stuprörmentalitet.
- Prioriterade grupper: Verksamheter med hög arbetsbelastning.
- Resurser: Analyskompetens och processtöd.

Rätt kompetens för uppdraget

Beskrivning:

- Hur bidrar det till målet? Möjliggör rättssäkra och kvalitativa beslut.
 - Vad ska genomföras? Stärka det kollegiala lärandet och aktivt arbete med internutbildning. Stärka samverkan mellan olika professioner.
 - Resultat/effekter: Ökad trygghet i yrkesrollen, minskad personalomsättning och högre kvalitet i vårat arbete.
 - Prioriterade grupper: Nyanställda och omplacerade.
 - Resurser: Resurser för internutbildning, handledning och samverkan
-

En mer sund och utvecklade arbetsmiljö

Beskrivning:

- Hur bidrar det till målet? Genom att utveckla en arbetsmiljö som främjar både välmående och kompetensutveckling stärks medarbetares hälsa, motivation och förutsättningar att bidra långsiktigt i sitt uppdrag.
 - Vad ska genomföras? Stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet genom praktiska insatser i vardagen. Öka delaktigheten genom att involvera medarbetare och arbetsgrupper i utvecklingsarbetet. Främja en kultur där det är tryggt att uttrycka behov och föreslå förbättringar. Tydliggöra det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön och skapa bättre förutsättningar för återhämtning.
 - Resultat/effekter: Ökad trivsel och bättre kvalité i vårat arbete.
 - Prioriterade grupper: Samtliga medarbetare
 - Resurser: Resurser för arbetsmiljöåtgärder och friskvård
-

Indikatorer

HME – totalvärde *

HME - Min chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete *

HME - Jag kan påverka mina beslut som rör mina arbetsuppgifter *

HME - Jag har möjlighet till kompetensutveckling i mitt arbete *

Sjuktal *

Personalomsättning *

*) Indikatorn redovisas könsuppdelad

4.3 Social hållbarhet

Det planerade arbetet med social hållbarhet under 2025 har försenats på grund av att fokus har legat på att få en budget i balans. De områden som nämnden beslutat att fokusera på är att alla insatser ska ges på jämställda och jämlika villkor och att kunskapen om jämställdhetsfrågor ska öka i alla förvaltningens verksamheter. För att uppnå målet vid mandatperiodens slut planeras under 2026 att slutföra påbörjade utbildningsinsatser och förändrade arbetsätt som krävs i verksamheter där vi kunnat identifiera påtagliga skillnader mellan kön. De fokusområden som beslutats i kommunledningen kommer att hanteras i verksamhetsområdena på följande sätt:

Verksamhetsområdena Funktionsstöd och sysselsättning samt Äldreomsorg planerar för att ta utbildning samt dialoger kring ANDT och suicidprevention inom verksamheten under året.

Inom verksamhetsområde Myndighetsutövning är arbete med ANDTS och suicidprevention en del i löpande verksamhet. Utöver det kommer man fortsätta att bidra i det övergripande arbetet genom att delta i både kommuninterna och längemensamma nätverk kring dessa frågor.

5 Planerad verksamhet för kommande år

Under 2027 kommer det att bedrivas fortsatt arbete med de identifierade utvecklingsområden som genomlysning av verksamheten kommit fram till. Förutom arbetet med kvalitet och struktur kommer fortsatt utvecklingsarbete att ske inom

Styrning och ledning

Under 2027 år kommer särskild uppmärksamhet att riktas mot att fördjupa och förankra arbetssätt som bygger på samledarskap och teamarbete. Tidigare erfarenheter visar att detta stärker både kvaliteten i verksamheten och arbetsmiljön. Genom utvecklat samledarskap och teamarbete skapas bättre kontinuitet, tydligare kommunikation och mer hållbara arbetsförhållanden för chefer och medarbetare.

Under 2027 fortsätter arbetet med kulturbrygge, kopplat till att den nya organisationen trädde i kraft 2026. Fokus ligger på att skapa en gemensam kultur som stärker samarbete, samhörighet och arbetsklimatet inom organisationen.

Nya socialtjänstlagen

Under 2027 fortsätter arbetet med åtagandet "En åldersvänlig kommun". Insatserna inriktas på att stärka äldres möjligheter till aktiva, trygga och meningsfulla liv genom bättre service, sociala sammanhang och samordning inom kommunen. Arbetet är långsiktigt och syftar till en mer inkluderande och åldersvänlig kommun.

Under 2027 fortsätter arbetet med God och nära vård i Härnösand, i linje med länetts målbild för 2030. Målet är att invånarna ska uppleva vården som god, jämlig och trygg. Projektet Ett hälsosammare och friskare Härnösand, i samarbete med Utfallsfonden, fokuserar på förebyggande insatser som stärker invånarnas fysiska och psykiska hälsa. Satsningen Liv till åren, ett nationellt initiativ från SKR, riktar sig särskilt till äldre och personer med behov av stöd och syftar till att främja självständighet, delaktighet och välfinnande.

Under 2027 fortsätter också arbetet med att utveckla samverkan mellan kommunen och primärvården. Syftet är att identifiera behov tidigt, erbjuda stöd innan problem uppstår och skapa mer individanpassad och effektiv vård som ökar hälsa och livskvalitet för invånarna.

Digitalisering:

Inom närmsta åren kommer arbetet med digitalisering att inriktas på att förbättra effektivitet, tillgänglighet och kvalitet i verksamheten. Arbetet syftar till att utveckla digitala lösningar som förenklar arbetet för medarbetare och underlättar för invånare att ta del av service och stöd.

Ny modell arbetsmarknadsinsatser:

En sammanhållen modell för individen som arbetsmodell implementeras och innebär ett stöd för individer långt ifrån arbetsmarknaden att komma närmare egen sysselsättning.

Försörjningsstöd:

Från januari 2027 införs flera reformer som påverkar försörjningsstödet. Bland annat införs ett bidragstak för att begränsa hur mycket stöd ett hushåll kan få, särskilt för familjer med många barn. Det införs även ett kvalificeringskrav för nyanlända, som måste ha bott i Sverige i fem år för att få vissa bidrag.

Samsjuklighetsutredningen

Om förslag utifrån samsjuklighetsutredningen beslutas så kommer det innebära en förflyttning av ansvar mellan kommun och region gällande behandling av skadligt bruk och beroende som kommer fortsätta ända fram till 2029.

6 Ekonomiskt sammandrag

6.1 Nämndens budget

Nämndens budget per konto *	Utfall	Budget	Årsprognos	Budget	Plan	Plan
(mnkr)	2024	2025	2025	2026	2027	2028
Intäkter	957,2	980,6	991,8	982,6	1 011,0	1 045,9
skattemedel	763,1	838,6	838,6	849,1	873,4	903,9
övriga intäkter	194,0	141,9	153,1	133,4	137,6	142,0
Kostnader	-1 029,7	-980,6	-978,5	-982,6	-1 011,0	-1 046,0
köp av huvudverksamhet	-93,1	-85,0	-89,2	-86,3	-89,0	-91,8
personal	-718,8	-683,2	-674,2	-693,5	-717,1	-741,5
lokalhyra	-86,0	-90,0	-88,5	-84,8	-87,4	-90,2
övriga kostnader	-128,0	-118,6	-122,8	-113,7	-113,7	-119,6
avskrivningar	-3,7	-3,7	-3,9	-4,2	-3,8	-2,8
Resultat	-72,5	0,0	13,2	0,0	0,0	0,0

*omräkning har skett för tidigare år för att inkludera Arbete och mottagning samt Sysselsättning

För budgetåret 2026 har socialnämnden tilldelats 849,1 mnkr i skattemedel. Det är en ökning med 10,5 mnkr jämfört med 2025.

Den 1 juli 2025 flyttades verksamheter från tidigare arbetslivsnämnden (arbete och mottagning samt sysselsättning) över till socialnämnden. I tabellen ovan är kolumnerna med utfall 2024, budget 2025 samt prognos 2025 inkluderat dessa verksamheter för en bättre jämförelse mot 2026 på totalen.

Övriga intäkter är i budgeten för 2026 **19,7 mnkr** lägre än 2025. En förändring när det gäller internt köp/sälj där det istället gjorts ramväxlingar mellan köpande/säljande förvaltning ger flera mnkr lägre intäkter (ca 3,4 mnkr) inom städ, tolktjänster och tvätteriet. Lägre beredskapsersättning (3,3 mnkr). Avvecklade verksamheter som exempelvis Caféverksamheten (1,9 mnkr) och Kretsloppsparken (1,6 mnkr). Intern fakturering Bogården kommer inte göras 2026 (3,2 mnkr).

Köp av huvudverksamhet ökar marginellt med **1,3 mnkr** åren emellan. Placeringskostnaderna för Familjehem inom IFO bedöms bli högre 2026 jämfört med 2025. Medan kostnaderna för externa placeringar inom Funktionsstöd blir lägre.

Personalkostnaderna ökar med **10,3 mnkr** åren emellan. I budget 2026 förväntas löneökningar uppgå till 3,1 procent för perioden april-december samt att personalomkostnader beräknas till 40,51 procent, vilket är en sänkning från föregående år.

Lokalkostnaderna budgeteras minska med **5,2 mnkr** i jämförelse med budgeten för 2025. Ett antal lokaler lämnas i samband med avveckling av verksamheter ALF. I övrigt har lokalhyrorna räknats upp enligt underlag från lokalförsörjningsenheten.

Budgeten för **övriga kostnader** är **4,9 mnkr** lägre jämfört med 2025. Även här påverkar ramväxlingarna för intern köp/sälj då kostnaderna för bland annat serviceavtal för bilar (2,1 mnkr), tolktjänster (0,7 mnkr), print som tjänst (0,5 mnkr) och tvätteriet (2,1 mnkr) upphör. Budgeten för ekonomiskt bistånd är sänkt med 1,0 mnkr åren emellan.

6.1.1 Budget per verksamhetsområde

Nettokostnad per verksamhetsområde	Utfall	Budget	Årsprognos	Budget
(mnkr)	2024	2025	2025	2026
Socialnämnden	-2,0	-2,0	-2,0	
Förvaltningsledning	-42,5	-58,0	-58,8	
Individ- och familjeomsorg	-111,3	-116,5	-117,0	
Hemtjänst	-159,7	-155,3	-156,3	
Funktionsstöd: LSS och socialpsykiatri	-200,0	-206,6	-195,9	
Särskilt boende	-165,3	-170,3	-163,3	
Hälso- och sjukvård	-54,5	-61,5	-58,6	
Internt stöd	-30,0	-23,3	-23,3	
Stöd o förebyggande	-16,8	-25,9	-23,9	
Förvaltningsgemensamt	0,0	15,0	12,6	
Arbete o mottagning (övertagna från tidigare ALN juli 25)	-53,6	-34,2	-38,8	
Totalt	-835,6	-838,6	-825,4	0,0

Nettokostnad per verksamhetsområde	Utfall	Budget	Årsprognos	Budget
(mnkr)	2024	2025	2025	2026
Socialnämnden				-2,0
Förvaltningsledning				-81,5
Myndighetsutövning				-129,6
Äldreomsorg hemtjänst				-160,3
Äldreomsorg särskilt boende				-174,5
Funktionsstöd o sysselsättning				-220,3
Stöd och insatser				-93,3
Förvaltningsgemensamt				19,0
Flytt till andra förvaltningar				-6,7
Totalt	0,0	0,0	0,0	-849,1

Förändringen av antal verksamhetsområden gör att det är svårt att göra jämförelser åren emellan. Därav den övre tabellen som visar åren 2024 till 2025, och en separat tabell för 2026. Att den nedre innehåller fler rader än de fyra verksamhetsområdena beror på att Äldreomsorgen visas på två rader för att skilja på hemtjänst och särskilt boende. Utöver det ger nämnden och förvaltningsledningen egna rader, samt att större statsbidrag och verksamheter som kommer flyttas till andra förvaltningar brutits ut för separat uppföljning.

Under **Förvaltningsledning** ligger de oförändrade verksamheterna för Hospice – och utskrivningsklara samt personlig assistans. Nytt för 2026 är **Förvaltningsstaben** som består av stödverksamheterna som tidigare låg under Internt stöd. Total budget är **81,5 mnkr**.

Det nya verksamhetsområdet **Myndighetsutövning** består till stor del av tidigare Individ och familjeomsorgens verksamheter. Dock är Bogården samt några personal från Barn och familj samt

Vuxen flyttade till den nya enheten Individ och familjebehandling under Stöd och insatser. Tillkommit har Biståndsenheten som tidigare låg under Stöd och insatser, samt en socialjour. Totalt budgeterad nettokostnad är **129,6 mnkr**.

Ett annat nytt område är **Äldreomsorg**, som för uppföljningens skull finns indelad i Äldreomsorg särskilt boende samt Äldreomsorg hemtjänst. För **Äldreomsorg särskilt boende** är det budgeterat för servicearbetare samt schemalätnad utöver vanliga kostnadsuppräkningar vilket ger en nettokostnadsbudget om **174,8 mnkr** och inom **Äldreomsorg hemtjänst** har dagverksamheten flyttats till verksamhetsområdet Stöd och Insatser. Här finns även Korttidsenheten vilken öppnade en tredje avdelning under början av 2025 men som nu är igång hela året. Total budget för all hemtjänst samt Korttidsenheten är **160,0 mnkr**.

Hemtjänstpengen har uppdaterats:

Hemtjänstpeng	2026 Egen regi	2026 Externa utförare	2025 Egen regi	2025 Externa utförare
Ersättning tätort (kr)	638,0	557,0	562,0	546,0
Ersättning landsbygd (kr)	724,0	646,0	649,0	633,0
Ersättning glesbygd (kr)	811,0	733,0	735,0	719,0

Det nya verksamhetsområdet **Funktionsstöd och sysselsättning** är hela tidigare Funktionsstöd LSS och socialpsykiatri (med egna boenden, daglig verksamhet, individuella insatser samt externa placeringar) samt området Sysselsättning (med konsulenter, städ, tvätteriet, trädgård och entreprenad) från tidigare ALN. Budgeterad nettokostnad är **220,3 mnkr**.

Det fjärde verksamhetsområdet är **Stöd och insatser**. Det består av hela tidigare Hälso- och sjukvården (med sjuksköterskor för hemsjukvård och särskilt boende, samt rehabilitering) samt verksamheter övertagna från tidigare IFO så som Bogården samt resursteamet som bl.a. består av familjebehandlare från både barn & familj och från vuxna. Arbete och mottagning ingår samt verksamheterna från tidigare Stöd och förebyggande (Anhörigstöd, Bedömnings- och insatsteam och dagverksamhet) Den totala budgeten är **93,3 mnkr**.

Under **Förvaltningsgemensamt** är det budgeterat för tre statsbidrag: Ny socialtjänstlag (4,4 mnkr), God och nära vård om äldre (12,6 mnkr) samt ett bidrag kopplat till aktivitetskrav försörjningsstöd (2,0 mnkr). Totalt **19,0 mnkr**.

Verksamheter som går över till andra förvaltningar. Då budgetramarna för förvaltningarna beslutas tidigt gör det att sena beslut om förändringar av verksamheter/personal som skall flyttas mellan förvaltningar påverkar den ekonomiska uppföljningen. I några fall har socialnämnden fått budget men kostnaden kommer hamna på mottagande förvaltning.

För att underlätta uppföljningen är det här utbrutet den budget som nämnden har för 2026, men som inte kommer mötas av motsvarande kostnad. Det gäller nämndsekreterare, sommarjobb samt tolkförmedling. I skrivande stund är det oklart var i organisationen fältarbetarna kommer att hamna. Budget för dess medarbetare placeras därav också här. Totalt **6,7 mnkr**.

6.1.2 Bidrag

Bidragsbudget (mnkr)	Budget
	2026
Nya socialtjänstlagen	4,4
Säkerställa en god omsorg och hälso- och sjukvård för äldre personer	12,6
Aktivitetskrav (benämning från budgetpropositionen)	2,0
God och nära vård	2,0
Sammanhållen modell för individen	0,5
Tryggad välfärd	2,1
Förstärkt samverkan-för utveckling av arbetsförmåga	0,9
Human	0,6
Totalt	25,0

Utöver ovan nämnda verksamhetsstarkande statsbidrag har nämnden också budget för andra typer av bidrag och kostnadsersättningar på konto 35 (bidrag). För att nämna några finns schablonersättningar från Migrationsverket, lönebidrag från Arbetsförmedlingen, momsåtersökning på placeringar och lokaler, bidrag från andra kommuner för ny socialjour. Bidrag för Äldreomsorgslyftet budgeteras inte då det inte går att veta vilka enheter som kommer nyttja bidraget och inte heller hur mycket. (Bidraget ger även motsvarande kostnad för personal som av samma anledning inte heller är budgeterad).

*** Nya socialtjänstlagen:**

Den nya socialtjänstlagen syftar till att göra socialtjänsten mer förebyggande, tillgänglig och kunskapsbaserad och ska bland annat underlätta för individer att få stöd i tid, innan problemen blir för stora. Målet är att skapa en långsiktigt hållbar socialtjänst som bättre möter samhällets förändrade behov.

*** Säkerställa en god omsorg och hälso- och sjukvård för äldre personer:**

En nationell omställning som syftar till att vården i högre grad organiseras och bedrivs med utgångspunkt från patientens behov och förutsättningar.

*** Aktivitetskrav (benämning från budgetpropositionen):**

Kopplat till aktivitetskrav försörjningsstöd. Det innebär krav på den enskilde och en skyldighet för kommunen. Syftet är att nära sig arbetsmarknaden, komma i arbete och blir självförsörjande.

*** God och nära vård:**

I syfte att utveckla God och nära vård planerar förvaltningen att under 2026 med hjälp av VR-teknik göra kompetenshöjande insatser kopplat mot ett mer förebyggande och rehabiliterande arbetssätt.

*** Sammanhållen modell för individen:**

Ny arbetsmodell för arbetet med långtidsarbetslösa och deras väg från arbetslöshet till egen försörjning. En utveckling av arbetssätt som höjer kvaliteten på vårt arbete och den service vi ger till våra deltagare.

*** Tryggad välfärd:**

Kompetenshöjning av personal, de är riktat mot vårdpersonal inom kommunen mot hemtjänst, äldreboenden och funktionsstöd.

*** Förstärkt samverkan-för utveckling av arbetsförmåga:**

Ett samverkansprojekt med Försäkringskassan i syfte att skapa samsyn genom en tydlig och samordnad bedömning av individers arbetsförmåga.

*** Human:**

EU-finansierat projekt som syftar till att ställa om till en mer inkluderande, kostnadseffektiv och personcentrerad vård med hjälp av innovativa, tekniska lösningar

6.1.3 Personal

Personalkostnader per verksamhetsområde (mnkr)	Utfall	Budget		Årsprognos	Budget
		2024	2025		
(mnkr)		2024	2025	2025	2026
Socialnämnden	-1,9	-2,0	-2,0		
Förvaltningsledning	-9,7	-11,4	-10,9		
Individ- och familjeomsorg	-73,9	-80,2	-80,3		
Hemtjänst	-140,1	-131,7	-136,0		
Funktionsstöd: LSS och socialpsykiatri	-165,3	-174,9	-165,6		
Särskilt boende	-162,0	-158,5	-152,6		
Hälso- och sjukvård	-42,7	-45,4	-41,6		
Internt stöd	-22,5	-11,8	-13,6		
Stöd o förebyggande	-14,6	-22,5	-20,9		
Verksamheter överflyttade från ALN	-86,1	-44,9	-50,7		
Totalt	-718,8	-683,2	-674,2		0,0

Sedan den 1 juli 2025 har delar av verksamheter från tidigare arbetslivsnämnden flyttats över till socialnämnden. Då jämförelser ska göras mot föregående år blir det två tabeller i denna del. Även omorganisationen från 7 verksamhetsområden till 4 som socialnämnden gör 2026 påverkar tabellernas jämförelse. Inom ALN har det pågått en omorganisation där förvaltning och nämnd successivt avvecklats. Omorganisationen har tagit längre tid än förväntat samt att viss personal inte fanns budgeterade 2025. Därför högre personalkostnader i årsprognosens än budgeterat. Medans Funktionsstöd, Särskilt boende och Hälso- och sjukvård visar stora positiva avvikelser i årsprognosens mot budgetet.

Personalkostnader per verksamhetsområde (mnkr)	Utfall	Budget		Årsprognos	Budget
		2024	2025		
(mnkr)		2024	2025	2025	2026
Socialnämnden				-2,0	
Förvaltningsledning				-21,8	
Myndighetsutövning				-85,3	
Äldreomsorg hemtjänst				-138,8	
Äldreomsorg särskilt boende				-163,7	
Funktionsstöd o sysselsättning				-193,8	
Stöd och insatser				-81,2	
Flytt till andra FV				-7,0	
Totalt	0,0	0,0	0,0		-693,5

Förändringar inom Socialnämnden 2026 är att inom **Förvaltningsledning** ligger förvaltningsstaben (stödfunktioner). Under **Myndighetsutövning** har verksamheter flyttats ut (bland annat Bogården, fältarna samt familjebehandlare). Biståndsenheten har flyttats hit från tidigare Stöd och förebyggande.

Verksamhetsområdet **Äldreomsorgen** består av hemtjänsten och särskilt boende men redovisas separat så vi kan jämföra åren emellan. Inom området **Funktionsstöd o sysselsättning** ingår flera verksamheter (konsulenter, städ, tvätteriet, entreprenad och trädgård) från tidigare arbetslivsförvaltningen. I verksamhetsområdet **Stöd och insatser** ingår förebyggande o lärande, bedömnings o insatsteamet (från tidigare stöd o förebyggande), Individ och familjebehandling (tidigare Bogården som låg under IFO) samt arbete och mottagning (från ALF). Verksamheter som vi har budget för men som har flyttat till andra förvaltningar är Tolkförmedlingen, sommarjobb, samt nämndsekreterarna. De är oklart var i organisationen fältarbetarna kommer att hamna därav placeras även budgeten för deras medarbetare här. (7 mnkr).

Antal årsarbetare per verksamhetsområde	Budget	Budget	Förändring
	2025	2026	2025/2026
Socialnämnden	0,00		0,0
Förvaltningsledning	10,50		-10,5
Individ- och familjeomsorg	69,37		-69,4
Hemtjänst	206,26		-206,3
Funktionsstöd: LSS och socialpsykiatri	258,57		-258,6
Särskilt boende	248,76		-248,8
Hälso- och sjukvård	59,42		-59,4
Internt stöd	17,88		-17,9
Stöd och förebyggande	34,00		-34,0
Verksamheter överflyttade från ALN	78,33		-78,3
Totalt	983,09	0,0	-983,1

Antal årsarbetare per verksamhetsområde	Budget	Budget	Förändring
	2025	2026	2025/2026
Socialnämnden	0,00		0,0
Förvaltningsledning		28,14	28,1
Myndighetsutövning		71,42	71,4
Äldreomsorg hemtjänst		215,59	215,1
Äldreomsorg särskilt boende		261,77	262,3
Funktionsstöd o sysselsättning		298,42	298,4
Stöd och insatser		114,72	114,7
Flytt till andra förvaltningar		8,00	8,0
Totalt	0,0	998,06	998,1

I den övre tabellen redovisas det budgeterade antalet årsarbetare (ÅA) för verksamhetsåret 2025. Den nedre tabellen visar motsvarande antal efter genomförd omorganisation. För budgetåret 2026 planeras en ökning med 15 årsarbetare jämfört med 2025. Ökningen förklaras huvudsakligen av förstärkningar inom särskilt boende samt utökning av servicepersonal inom hemtjänsten. Samtidigt har antalet årsarbetare minskat inom de verksamheter som överförts från ALN.

6.2 Investeringsbudget

Investeringsbudget (mnkr)	Budget	Budget	Plan	Plan
	2025	2026	2027	2028
Lokaler och fastigheter	1,1	3,1	0,4	0,4
Inventarier	1,3	0,9	0,2	0,2
IT och digitala verktyg	2,8	0,0	0,5	0,5
Totalt	5,2	4,0	1,1	1,1

Den investeringsbudget som beslutas av kommunfullmäktige uppgår till 4,0 mnkr. Den innehåller till största delen nya brandlarm för Särskilt boende och Funktionsstöd, samt lokalförändringar.

7 Internkontroll

Socialnämnden har arbetat med internkontroll genom att ta fram en bruttolista på verksamhetsrisker där man bedömt att nämnden har behov av att säkerställa hög kvalitet och följsamhet i beslut. Bruttolistan har tagits fram i en workshop och förvaltningen har sedan risk och konsekvensbedömt varje föreslagen risk. Nämnden har sedan med hjälp av verktyget Menti prioriterat de viktigaste riskerna, vilka redovisas och följs upp i internkontrollavsnittet i verksamhetsplanen.

Risk för brist på personalkontinuitet hos brukare.

Risk för brist på personalkontinuitet hos brukare, vilket kan påverka kvaliteten i omsorg.

Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
	4	3

Kontrollmoment	Frekvens	Metod
Kontrollera personalkontinuitet per brukare	Minst två tillfällen mellan januari och december.	Personalkontinuiteten följs upp per brukare med hjälp av data från Kuben. För varje brukare beräknas andelen vårdtillfällen där samma personal återkommit under den valda perioden. Resultaten analyseras per verksamhetstyp (särskilt boende/hemtjänst) och per yrkestitel, vilket ger underlag för att identifiera eventuella brister och behov av åtgärder.

Beskrivning:

Kontrollmomentet syftar till att följa upp personalkontinuiteten per brukare för att säkerställa kontinuerlig och förutsägbar bemanning. Syftet är att identifiera brister som kan påverka kvalitet och trygghet i omsorgen.

Risk för att personalen saknar rätt kompetens för vårdtagarens behov

Risk för att personalen saknar rätt kompetens för vårdtagarens behov, vilket kan leda till bristande omsorg och patientsäkerhet.

Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
	3	3

Kontrollmoment	Frekvens	Metod
Översyn av personal med skyddad yrkestitel.	Två tillfällen mellan januari till december.	Kontrollen görs genom att följa upp hur stor andel av personalen som har skyddad yrkestitel (undersköterskor) och jämföra med verksamhetens mål i kompetensförsörjningsplanen. Resultatet kompletteras med nyckeltal för brukarnöjdhet och trygghet, hämtade från brukarundersökningarna, för att se om det finns samband mellan

		kompetensnivå och vårdtagarnas upplevelser.
--	--	---

Beskrivning:

Kontrollmomentet syftar till att säkerställa att verksamheten har personal med rätt formell kompetens för att möta vårdtagarnas behov och att detta återspeglas i vårdkvalitet, trygghet och brukarnöjdhet. En översyn genomförs av andelen personal med skyddad yrkestitel (undersköterskor) i förhållande till verksamhetens kompetensförsörjningsplan. Kontrollmomentet tar avstamp i den aktuella planen och analyserar om bemanningen motsvarar planerade mål och behov.

Vid uppföljningen inkluderas även nyckeltal för brukarnöjdhet och upplevd trygghet, hämtade från brukarundersökningarna, i enlighet med beslut i ledningsgruppen. Syftet är att komplettera den kvantitativa bilden av kompetens med kvalitativa indikatorer som speglar vårdtagarnas upplevelse. Eftersom kontrollmomentet är kopplat till risken "Risk för att personalen saknar rätt kompetens för vårdtagarens behov" följs både andelen personal med skyddad yrkestitel och resultat från brukarundersökningarna upp. Detta ger en tydlig bild av hur personalens kompetens påverkar vårdens kvalitet och trygghet.

Risk att det saknas utrymme för kompetensutveckling.

Risk att det saknas utrymme för kompetensutveckling, vilket kan påverka både arbetsglädje och kvalitet.

Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
	4	3

Kontrollmoment	Frekvens	Metod
Kontrollera svar i medarbetarenkät	Vid två tillfällen mellan januari och december.	Vid uppföljning ska svaren anges för respektive kön och sammanlagda värdet i medarbetarenkäten i frågorna som beträffar kompetensförsörjning. Framtas med hjälp HR.

Beskrivning:

Framtas genom medarbetarenkäten fråga om kompetensutveckling.

**Risk för bristande introduktion av nyanställda. **

Risk för bristande introduktion av nyanställda, vilket kan leda till kvalitetsbrister och längre inskolningstider.

Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
	4	3

Kontrollmoment	Frekvens	Metod
Översyn av introduktionsplaner	En gång mellan januari och december.	Kontrollen genomförs genom att den ansvariga går igenom och dokumentstuderar introduktionsplaner för nyanställda chefer för att säkerställa att planerna finns, är aktuella och följer gemensam rutin. Varje verksamhetschef tillfrågas dessutom om hur introduktionen genomförs i praktiken. Resultatet

		sammanställs och analyseras som underlag för eventuella förbättringsåtgärder i introduktionsprocessen.
--	--	--

Beskrivning:

Kontrollmomentet syftar till att säkerställa att dokumenterade introduktionsplaner finns och används för nyanställda chefer. Granskningen sker genom dokumentstudie av planerna samt dialog med respektive verksamhetschef om hur introduktionen genomförs i praktiken.

§ 104

Dnr 2025-000479 3.5.0.1

Verksamhetsplan 2026

Skolnämndens beslut

Skolnämnden beslutar

att fastställa skolnämndens verksamhetsplan med tillhörande internkontrollplan för 2026,

att överlämna skolnämndens verksamhetsplan med tillhörande internkontrollplan för 2026 till kommunstyrelsen för kännedom,

att nämnden efter genomförd risk- och konsekvensanalys delges resultat med åtgärdslista per verksamhetområde senast vid februari månads sammanträde.

Yrkanden

Karin Andersson (M) yrkar avslag till liggande förslag.

Bengt Jansson (L), Catharina Rosén (C), Sven-Erik Näslund (SD) och Emil Karlsson (V) instämmer i Karin Anderssons (M) yrkande.

Nina Skyttberg (S) yrkar bifall till liggande förslag med en ytterligare att-sats

att nämnden efter genomförd risk- och konsekvensanalys delges resultat med åtgärdslista per verksamhetområde senast vid februari månads sammanträde.

Propositionsordning

Ordförande finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag med en ytterligare att-sats och Karin Anderssons (M) avslagsyrkande.

Ordförande frågar om skolnämnden avser att besluta i enlighet med liggande förslag med en ytterligare att-sats.

Ordförande frågar om skolnämnden avser att besluta i enlighet med Karin Anderssons (M) avslagsyrkande.

Ordförande finner att skolnämnden har beslutat i enlighet med liggande förslag med en ytterligare att-sats.

Votering begärs och verkställs.

Voting och utfall

Ordföranden ställer följande propositionsordning: ja för liggande förslag med en ytterligare att-sats och nej för Karin Anderssons (M) avslagsyrkande.

Med 6 ja-röster mot 5 nej-röster finner ordföranden att skolnämnden beslutat enligt liggande förslag med den ytterligare att-satsen.

Hur de enskilda ledamöterna röstat framgår av tabellen nedan.

Ledamot/tjänstgörande ersättare § 104	Ja	Nej
Nina Skyttberg (S)	X	
May Andersson (S)	X	
Karin Andersson (M)		X
Roland Strömqvist (S)	X	
Jörgen Wallin (S)	X	
Gil Roitto (MP)	X	
Emil Karlsson (V)		X
Mattias Sjölander (MP)	X	
Bengt Jansson (L)		X
Sven-Erik Näslund (SD)		X
Catharina Rosén (C)		X

Reservation

Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Vänsterpartiet reserverar sig mot beslutet med följande motivering:

Budgetförslaget som lagts innehåller stora nedskärningar av personal samt att barn-/elevgrupperna blir större inom förskola och skola. Vi kan därför inte ställa oss bakom detta budgetförslag.

Målen i verksamhetsplanen kan inte uppnås med detta budgetförslag. Varken god arbetsmiljö för pedagoger eller barn uppnås, ej heller kan ett minimum av tillsynsplikt garanteras.

Bakgrund

Verksamhetsplanen är ett styrande dokument för hur verksamheten ska kunna nå de mål som skolnämnden har fattat beslut om. Dokumentet är således en plan för måluppfyllelse.

Verksamhetsplanen utgår från kommunens årsplan. Skolnämndens mål med nyckelaktiviteter visar vad verksamheten ska arbeta med för att nå målen.

Verksamhetsplanen avslutas med förslag på plan för intern kontroll för år 2026. Skolförvaltningen föreslår i verksamhetsplanen tre processer för intern kontroll 2026.

Beslutsunderlag

Skolnämnd Verksamhetsplan 2026 samt tjänsteskrivelse 2025-10-24.

Härnösands
kommun

Skolnämnd Verksamhetsplan 2026

2025-11-30

Verksamhetsplan 2026

Status: Påbörjad Rapportperiod: 2025-11-30 Organisation: Skolnämnd

Innehållsförteckning

Verksamhetsplan 2026	1
1 Utgångspunkt.....	2
2 Uppdrag och ansvarsområden.....	3
3 Viktiga händelser.....	5
4 Planerad verksamhet 2026.....	6
4.1 Uppdrag som tilldelats i årsplan	6
4.2 Målstyrning	7
4.3 Social hållbarhet.....	8
5 Planerad verksamhet för kommande år.....	10
6 Ekonomiskt sammandrag.....	11
6.1 Nämndens budget	11
6.1.1 Budget per verksamhetsområde.....	13
6.1.2 Bidrag	15
6.1.3 Personal.....	18
6.2 Investeringsbudget.....	19
7 Internkontroll	20

1 Utgångspunkt

Kommunfullmäktige fastställde i maj 2025 kommunens årsplan för 2026. Genom beslutet fördelar uppdrag och ekonomiska ramar till nämnder och förvaltningar inom kommunen.

Nämndens verksamhetsplan utgår både från nämndens uppdrag enligt reglementet och från de särskilda uppdrag som tilldelats i Årsplan 2026. Planen beskriver de prioriteringar, satsningar och utvecklingsområden som nämnden kommer att fokusera på under året, samt hur resurserna ska fördelas och användas för att nå uppsatta mål och säkerställa en ändamålsenlig och effektiv verksamhet.

Uppföljning av verksamhetsplanen sker löpande genom fyramånadersrapport, delårsrapport och verksamhetsberättelse. På så sätt skapas ett systematiskt underlag för analys, styrning och vid behov justering av verksamheten.

2 Uppdrag och ansvarsområden

Övergripande uppgifter

Enligt 6 kap. 6 § kommunallagen ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av 10 kap. 1 § kommunallagen har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

Skolnämnden ansvarar för att:

- 1) fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn, ungdomar och vuxna enligt skollagen (2010:800)
- 2) ge stöd och service till funktionsnedsatta som inte ankommer på annan nämnd
- 3) leda och samordna verksamheten inom skol- och utbildningsformerna:
 - förskola
 - pedagogisk omsorg
 - öppen förskola
 - förskoleklass
 - grundskola
 - anpassad grundskola
 - fritidshem
 - gymnasieskola
 - anpassad gymnasieskola
 - kulturskola
 - kommunal vuxenutbildning
- 4) utforma utbildning i överenstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar
- 5) utforma utbildning i enlighet med bestämmelser i arbetsmiljölagen (1997:1160)
- 6) bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever
- 7) utbildning kommer till stånd för alla skolformer inom nämndens ansvarsområde för alla barn och elever i kommunen
- 8) alla skolpliktiga barn fullgör sin skolgång

9) utöva tillsyn över förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem vars huvudmän kommunen har godkänt

10) kommunens uppgifter enligt 29 kap. 9 § skollagen, kommunens aktivitetsansvar för ungdomar

11) systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen på huvudmannanivå

Dessutom ansvarar skolnämnden för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (2013:156).

3 Viktiga händelser

Vuxenutbildningen: Från den 1 juli 2025 är vuxenutbildningen del av skolnämndens ansvar och 2026 är första hela budgetåret för komvux i skolnämndens ansvar. Komvux och gymnasieskola fortsätter utveckla sitt samarbete, där gymnasiet erbjuder platser för vuxna vid flertalet befintliga gymnasieprogram.

Systematiskt kvalitetsarbete: Ny struktur för uppföljning av systematiskt kvalitetsarbete (SKA) lanseras under 2026. Syfte är att bättre väva samman uppföljningarna inom SKA med de uppföljningar som görs tertialvis i verksamhetsplanens målprogram.

Försteläraruppdrag: Satsningen med försteläraruppdrag inom matematik samt svenska och svenska som andraspråk på både huvudmanna- och enhetsnivå fortsätter.

Utbildningsspår: Utbildningsspåret med resursskolor åk F-9 samt Oasen på gymnasiet fortsätter att utvecklas under 2026.

Ämnesbetyg: Utvecklingsarbetet för ämnesbetyg i stället för kursbetyg inom gymnasieskolan fortsätter 2026.

Digitalisering: Utvecklingsarbetet inom digitalisering fortsätter, bland annat inom digitala nationella prov som infördes 2025.

Professionsprogrammet: 1 september 2025 startade det nationella professionsprogrammet. Programmet syftar till att utveckla undervisningens kvalitet, stärka professionerna och att öka attraktionen till yrkena. Rektorer, lärare och förskollärare ska inom ramen för programmet ges en kvalitativ och relevant kompetensutveckling som bygger vidare på en behörighetsgivande examen.

Handlingsplan särskilt begåvade barn: Lärdomar från Härnösands kommun, Technichus och Mittuniversitetets projektet Berikande utmaning har formulerats i form av en handlingsplan. Denna implementeras under 2026.

Arbetsmiljöarbetet: För 2026 har tre mål formulerats: (1) Det systematiska arbetsmiljöarbetet är en del av det dagliga arbetet och verksamhetsutvecklingen, (2) Stärka chefens förutsättningar att klara sitt uppdrag utifrån VEPA, och (3) Minska skolförvaltningens totala sjukfrånvaro, med särskilt fokus på långtidssjukskrivningar.

Förebyggande och främjande arbete: Skolförvaltningen arbetar med att ta fram en struktur som samlar och synliggör förebyggande och hälsofrämjande arbete som bedrivs i förvaltningen. Den ska säkerställa att barn och elever får ta del av likvärdiga aktiviteter som syftar till en god psykisk hälsa och ska därmed förebygga risker som psykisk ohälsa kan medföra. När materialet är färdigt ska det utgöra ett grundläggande stöd för rektorer att erbjuda likvärdiga aktiviteter som främjar psykisk hälsa samt förebygger risker som exempelvis kriminalitet, missbruk, suicid och utanförskap. Arbetsnamn för denna struktur är Förebyggandetrappan.

Skolor mot brott: Från den 1 juli 2025 skärps skollagen genom satsningen Skolor mot brott. Förskolor och skolor ska förhindra att obehöriga får tillträde, och rektor ska som huvudregel polisanmäla misstänkta brott av elever. Rektor får även besluta om undersökning av väskor eller föremål för att upprätthålla säkerheten. Lagändringen tydliggör skolans brottsförebyggande ansvar och samverkan med socialtjänst och polis. Under 2026 integreras arbetet i Härnösands skolor genom det systematiska kvalitetsarbetet.

4 Planerad verksamhet 2026

4.1 Uppdrag som tilldelats i årsplan

Planerade satsningar 2026

- **Skolnämnden tillförs totalt 4 miljoner kronor i en riktad satsning för att stärka skolor och förskolor utanför tätorten (3 miljoner till skolor, 1 miljon till förskolor). Det handlar om att trygga likvärdig utbildning oavsett var i kommunen barnen bor.** Detta beslut verkställs i budget 2026 genom att enheter utanför tätort får högre tilldelning per elev i resursfördelningsmodellen.

Övriga uppdrag

- **Kommunstyrelsen och nämnderna ska gemensamt styra och följa upp mot målsättningen att bli Sveriges bästa offentliga arbetsgivare.** För att skolan i Härnösands kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare har nämndsövergripande arbetsmiljömål formulerats. Utvecklingsarbete för dessa mål sker på förvaltnings-, verksamhetsområdes- och enhetsnivå.
- **Samtliga nämnder ska prioritera stärkt företagsservice och förbättrat företagsklimat i Härnösand.** Skolnämndens företagskontakter sker främst relaterat till PRAO som genomförs vid högstadieskolorna samt via APL vid gymnasie- och vuxenutbildning. Detta är prioriterade områden som följs upp i skolornas kvalitetsarbete.
- **Kommunstyrelsen, nämnder och helägda bolag ska i samverkan stödja kommunens Tillväxtstrategi och kommande etableringar i regionen.** Arbete för livslångt lärande och röda trådar i Härnösands skolsystem fortsätter, utifrån lärdomar formulerade i Tillsammansprogrammet. Ett förvaltningsövergripande utvecklingsprojekt för att identifiera och stötta förvaltning i hur verksamheten kan utvecklas på ett sätt så att kommunens Tillväxtstrategi främjas.
- **Kommunens samtliga aktörer ska gemensamt främja arbete med suicidprevention och stödinsatser för personer i kris.** Skolförvaltningen gör det genom att erbjuda "YAM - Youth Aware of Mental health" i suicidförebyggande syfte till alla elever i åk 8, oavsett huvudman. För grundskolans och anpassad grundskolas åk 3-6 implementeras "Livsviktiga snack". Gymnasieelever deltar i "Våga berätta" med samma syfte. Dessa tre aktiviteter kommer att byggas in i "Förebyggandetrappans" material. Implementering av närvårarbetet inom gymnasieskolan och ny rutin för detta.
- **Kommunstyrelsen och nämnderna ska genom samverkan säkerställa att arbetet med att identifiera och stötta barn och unga i riskzon för kriminalitet utvecklas.** Skolförvaltningen har en aktiv del av kommunens brottförebyggande arbete och agerar med nolltolerans mot brott och trakasserier. Genom att tydligt ta ställning ska ej önskvärda och kriminella beteenden motverkas. Även aktiviteter inom skolornas värdegrunds- och brottsförebyggande arbete planeras att lyftas in i "Förebyggandetrappan". Skola är en friskfaktor i sig och tillsammans med utvecklat närvårfrämjande arbete så görs uppföljning utifrån skollagens Trygghet och studiero i skolans kvalitetsarbete.
- **Kommunstyrelsen, socialnämnden, skolnämnden och samhällsnämnden ska gemensamt säkerställa tillgängliga bidrag för att stärka fritids- och föreningsperspektivet i SPFF (samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid).** Skolnämnden deltar aktivt med

representation i SPFF's olika nivåer. Från förvalningsövergripande samarbete på strategisk nivå, till samarbete mellan rektorer/enhetschefer och medarbetare i skola med socialtjänst, polis och fritid.

4.2 Målstyrning

Härnösands kommunens vision – Ett starkt och hållbart Härnösand med plats för alla – har sin grund i Agenda 2030. Visionen konkretiseras genom sex lokala inrikningar som definierar ett önskvärt framtida tillstånd som organisationen ska bidra till.

De lokala inrikningarna används som stöd i både planering och beslut, och utifrån dessa har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Genom verksamhetsplanen pekar nämnden ut nyckelaktiviteter som behöver genomföras för att nå målen, samt indikatorer som beskriver utvecklingen inom utvalda delar av arbetet.

Tjänsteorganisationen ansvarar för att omsätta nämndens nyckelaktiviteter till strategier och aktiviteter som genomförs i verksamheten.

Mål

LIKVÄRDIG UTBILDNING

Alla barn och elever, både flickor och pojkar, kvinnor och män, ska erbjudas en utbildning av hög kvalitet som skapar goda möjligheter för utveckling, lärande och tillämpning av kunskap och värden.

JÄMSTÄLLD OCH JÄMLIK VÄLFÄRD

I Härnösand har kvinnor och män, flickor och pojkar, samma makt att forma samhället och sina egna liv.

ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Medarbetare, såväl kvinnor som män, har ett hållbart och utvecklande arbetsliv med en välfungerande fysisk, organisorisk och social arbetsmiljö, och god kompetens för sitt uppdrag.

Nyckelaktivitet

Alla barn och elever, både flickor och pojkar, kvinnor och män, ska erbjudas en utbildning av hög kvalitet som skapar goda möjligheter för utveckling, lärande och tillämpning av kunskap och värden.

Tillgång till förskola

God grund för fortsatta studier eller arbete

Trygghet och studiero/omsorg

Meningsfull fritid och rekreation

Fullfölja utbildningen

Ledning och stimulans

Stöd

Det svenska språket

Matematik

I Härnösand har kvinnor och män, flickor och pojkar, samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Öka kunskap om jämställdhet och jämlikhet för att åtgärda orättvisor i verksamheterna.

Medarbetare, såväl kvinnor som män, har ett hållbart och utvecklande arbetsliv med en välfungerande fysisk, organisorisk och social arbetsmiljö, och god kompetens för sitt uppdrag.

Arbetsmiljö

Kompetensförsörjning

Indikator
Alla barn och elever, både flickor och pojkar, kvinnor och män, ska erbjudas en utbildning av hög kvalitet som skapar goda möjligheter för utveckling, lärande och tillämpning av kunskap och värden.
Andel inskrivna barn i åldern 3-5 år i kommunens förskolor
Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i matematik, lägeskommun, andel (%) *
Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella provet i svenska och svenska som andraspråk, lägeskommun, andel (%) *
Andel elever som har lägst betyget E i samtliga ämnen efter årskurs 6 *
Andel elever som har lägst betyget E i samtliga ämnen efter årskurs 9 *
Andel elever som blir behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan *
Gymnasieelever med examen inom 3 år, högskoleförberedande program, andel (%) *
Andel elever av dem som börjar på ett introduktionsprogram som uppnår gymnasieexamen inom fem år
Andel kursdeltagare som slutför sina kurser med godkänt betyg på komvux *
Elevers upplevelse av trygghet i skolan *
Elevers upplevelse av studiero i skolan *
I Härnösand har kvinnor och män, flickor och pojkar, samma makt att forma samhället och sina egna liv.
Andel elever som känner att de kan vara sig själva i skolan *
Andel elever som tycker att lärarna behandlar alla elever lika oavsett om de är flickor, pojkar eller har annan könsidentitet *
Elevers upplevelse av att eleverna bemöter varandra på ett bra sätt i skolan *
Medarbetare, såväl kvinnor som män, har ett hållbart och utvecklande arbetsliv med en välfungerande fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö, och god kompetens för sitt uppdrag.
Antal sökande per utannonserad tjänst, medelvärde
Medarbetarundersökning (HME) totaltvärde *
Ledarskapsresultat OSA *
Frisktal *
Långtidssjukskrivning *

*) Indikatorn är könsindelad

4.3 Social hållbarhet

Som ett led i förvaltningens arbete för mer likvärdig skola i Härnösand och en röd tråd genom förskola, grundskola och gymnasium så genomförs utvecklingsarbete på flera håll. Från matematikutveckling och läsutveckling till förebyggande och främjande insatser inom trygghet och studiero.

Ett utvecklingsarbete inleddes 2024 i syfte att skapa en struktur för förebyggande och hälsofrämjande arbete i förvaltningen, arbetsnamn för detta är Förebyggandetrappan. Strukturen är inspirerad av arbetet inom ramen för Kulturtrappan. Målet med Förebyggandetrappan är att skapa en sammanhängande och överblickbar struktur för vad som genomförs när och varför. Arbetet har inletts med en översikt av pågående insatser, identifiering av områden i behov av insats och formulering av förslag på tillämpbara metoder i dessa områden. Under 2026 fortsätter arbetet med utveckling och implementering.

Uppföljningsområde inom Trygghet och Studiero/Omsorg. Ytterligare verksamhet inom ramen för socialt arbete återfinns i strukturen för skolförvaltningens systematiska kvalitetsarbete, där Trygghet och Studiero/Omsorg är ett av två specifika uppföljningsområden. I detta område följer skolenheter,

verksamhetsområden och förvaltning upp och redovisar systematiskt kvalitetsarbete relaterade till skollagens femte kapitel, "Trygghet och studiero" samt till Förskolans läroplan Lpfö 18.

5 Planerad verksamhet för kommande år

Ny förskola: Fortsatt arbete med planering för byggnation av en ny förskola som ska ersätta förskolor med ej anpassad lärmiljö.

Skolbibliotek: Fortsatt arbete för att upprätthålla lagstiftningen om bemannade skolbibliotek som trädde i kraft 1 juli 2025.

Anpassning av organisation: Hela organisationen behöver anpassas för att följa prognosticerade barn/elevminskning som kommer att ske i kommunen de kommande åren.

Lokalöversyn: Fortsatt översyn av lokaler i förvaltningen, dels relaterat till punkten ovan: Anpassning av organisation, men även relaterat till ändrade uppdrag eller förutsättningar i uppdrag.

6 *Ekonomiskt sammandrag*

6.1 *Nämndens budget*

Skolnämndens budget för 2026 utgår från den av kommunfullmäktige beslutade skatemedelsramen. Skatemedelsramen för skolförvaltningen 2026 är 653,4 mkr, jämfört med 2025 är det en minskning med 11,2 mkr. Utöver tilldelade skatemedel så ansöker skolnämndens verksamheter om olika statsbidrag för att öka finansiering av verksamheten. Inom de tilldelade skatemedlen ska förändringar i personalomkostnadspålägg (PO-pålägg), löneökningar, lokalhyror samt övriga kostnader inrymmas.

I skolnämndens budget fördelar de tilldelade skatemedlen utifrån kommunens prognostiserade barn- och elevantal för kommande år. Inom varje verksamhetsområde räknas ett grundbelopp ut per barn. Två gånger om året lämnar Statistiska Centralbyrån en befolkningsprognos för folkbokförda barn och elever inom Härnösands kommun inom varje åldersgrupp. Prognosen tar hänsyn till in- och utflyttning, men den tar inte hänsyn till asylsökande barn/elever. Befolkningsprognosn ligger till grund för budgetarbetet. Utifrån SCB:s befolkningsprognos gör förvaltningen ytterligare justeringar av antalet barn och elever, exempelvis hur många som kommer att finna sig inom anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola samt hur många elever som kommer från andra kommuner.

Tidigare arbetslivsnämnden upphörde 2025 och införlivades i skolnämnden och socialnämnden. Från budget 2026 är nu skolnämndens budget inkluderat verksamheter från tidigare arbetslivsnämnden. Beloppet som tilldelats skolnämnden för dessa verksamheter uppgår 2026 till 20,3 mkr. I alla tabeller i verksamhetsplanen är arbetslivsförvaltningens verksamheter inkluderade eftersom de nu tillhör skolnämnden.

Händelser 2026

Enligt årsplanen görs en riktad satsning mot skolor och förskolor utanför tätorten. En bestämd summa skatemedel ska inom skolnämndens ram sättas av till förskola och grundskola för detta ändamål. Grundskolans skolor utanför tätorten får 3 mkr och förskolorna utanför tätorten får 1 mkr.

Ny resursfördelningsmodell tillämpas enligt beslut om ny resursfördelningsmodell 2025.

Ny socioekonomisk resursfördelningsmodell tillämpas enligt beslut om ny socioekonomisk resursfördelningsmodell 2025.

Förskolans socioekonomiska tilldelning baseras på samma andel av budgeten som övriga verksamheter. Förskolan har tidigare haft en lägre avsättning till socioekonomisk tilldelning än övriga verksamheter.

Anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola får tilldelning av skatemedel via grundbelopp istället för att tidigare ha haft tilldelning via ram.

Budgeteringen av statsbidrag baseras inte enbart på kända statsbidrag utan budgeteras även utifrån ett förväntat totalbelopp för året. Detta till följd av att skolnämnden historiskt sett har erhållit en högre summa statsbidrag än vad som har budgeterats för.

Barn- och elevantal	Budget	Budget	Förändring
grundbeloppsfinansierade verksamhetsformer	2026	2025	2026 - 2025
Förskola	1 104	1 126	-22
Förskoleklass	258	258	0
Grundskola	2 444	2 473	-29
Anpassad grundskola	53	0	53
Gymnasieskola	1 026	1 032	-6
Anpassad gymnasieskola	26	0	26
Antal barn och elever	4 911	4 889	22
Fritidshem	894	854	39
Antal placeringar	5 804	5 743	61

I tabellen ovan syns det antal barn och elever som förvaltningen beräknat för inom respektive verksamhetsform och som ligger till grund för fördelning av grundbelopp 2026.

Observera att anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola har tillkommit. Eftersom anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola inte var grundbeloppsfinansierade verksamheter 2025 så hade de inte heller något elevantal i denna tabell. Motsvarande elevantal inom anpassad grundskola var förra året 50 st och inom anpassad gymnasieskola var det 21 st.

Nämndens budget per konto	Utfall	Budget	Årsprognos	Budget	Plan	Plan
		2024	2025	2025	2026	2027
(mnkr)		2024	2025	2025	2026	2027
Intäkter	825,6	783,9	796,6	793,3	815,6	838,6
skatemedel	692,8	664,6	664,6	653,4	672,0	694,3
övriga intäkter	132,9	119,3	131,9	139,9	143,6	144,3
Kostnader	-863,9	-783,9	-791,5	-793,3	-815,6	-838,6
köp av huvudverksamhet	-124,1	-111,4	-119,5	-121,9	-124,9	-128,1
personal	-535,7	-511,9	-511,9	-505,4	-520,5	-536,2
lokalhyra	-103,3	-107,2	-105,8	-113,0	-115,8	-118,7
övriga kostnader	-98,3	-51,0	-51,8	-50,4	-51,6	-52,9
avskrivningar	-2,5	-2,5	-2,5	-2,7	-2,7	-2,8
Resultat	-38,3	0,0	5,1	0,0	0,0	0,0

Skolnämnden budgeterar intäkterna till 793,3 mkr för 2026 det är en ökning med 9,4 mkr från 2025, skatemedlen minskar i tilldelning med 11,2 mkr samtidigt som övriga intäkter budgeteras 20,6 mkr högre än föregående år. Elevantalet förväntas bli lägre under 2026 vilket är en anledning till den minskade tilldelningen av skatemedel. Anledningen till att övriga intäkter förväntas öka är för att statsbidragen budgeteras högre än tidigare. 2025 var övriga intäkter budgeterade till 119,3 mkr och årsprognos 2025 tyder på att övriga intäkter kommer att bli 12,6 mkr högre än budget.

På kostnadssidan budgeterar skolnämnden köp av huvudverksamhet till 121,9 mkr, det är en ökning med 10,5 mkr mot budget 2025. Även där har det varit för lågt budgeterat 2025 i förhållande till vad som prognostiseras 2025, därför sker en ökning på köp av huvudverksamhet till 2026.

Personalkostnaderna budgeteras till 504 mkr 2026. Det har skett några omstruktureringar under 2025 som förväntas få kostnadsbesparingar även 2026. Personalomkostnaderna (PO) är budgeterade till

40,51% 2026 och 2025 var personalomkostnaderna budgeterade till 41,39%. Löneökningen för 2026 är budgeterad till 3,1% och är beräknad på perioden april till december.

Lokalhyran väntas öka till 2026, budget för perioden är 113 mkr, budgeten 2025 uppgick till 107,2 mkr. De flesta hyresavtalens är indexuppräknade vilket innebär att de följer konsumentprisindex (KPI), KPI mäter den generella prisnivån i Sverige. När priserna på varor och tjänster i Sverige går upp så går även kostnaden för lokalhyra upp. Det är budgeterat med 1,5% ökning på de indexuppräknade hyresavtalens och utöver det tillkommer en högre kostnad för den nya idrottshallen som förväntas kosta ca 5,3 mkr 2026. Under 2025 kostar idrottshallen ca 1,8 mkr då den inte medför en kostnad under hela budgetåret 2025.

Posten övriga kostnader innehåller kostnader för bland annat läromedel, system, kompetensutveckling, avgifter och reparationer. Övriga kostnader budgeteras till 50,3 mkr 2026 det är 0,7 mkr lägre än budget 2025.

6.1.1 Budget per verksamhetsområde

Nettokostnad per verksamhetsområde	Utfall	Budget	Årsprognos	Budget
			2025	
(mnkr)	2024	2025	2025	2026
Skolnämnd	-69,4	-53,8	-60,1	-118,7
Förvaltningsledning	-200,6	-165,9	-158,0	-161,1
Förskola	-97,5	-90,8	-93,0	-77,1
Övrig förskoleverksamhet	-11,8	-11,3	-11,5	0,0
Grundskola	-199,3	-189,1	-186,1	-177,0
Övrig grundskoleverksamhet	-39,3	-39,9	-40,3	-22,3
Gymnasieskola	-75,3	-75,2	-72,9	-69,1
Övrig gymnasieverksamhet	-8,1	-8,5	-8,3	-7,9
Kulturskola	-10,7	-10,8	-11,1	0,0
Komvux	-19,0	-19,2	-18,2	-20,3
Totalt	-731,0	-664,6	-659,5	-653,4

Tabellen ovan visar nämndens nettokostnad per verksamhetsområde mellan åren, således har skattemedlen tagits bort från sammanställningen. Den totala nettokostnaden för nämnden budgeteras bli 653,4 mkr för 2026, att jämföra med 664,6 mkr för föregående budgetår. Nettokostnaden budgeteras minska till följd av lägre skattemedelstiltdelning.

Under skolnämnd budgeteras skolpengspåsen. Den delar ut skattemedel som ska gå till interna och fristående enheter (köp av huvudverksamhet) likväld som skolpengspåsen fylls på av försäljningen kommunen har till andra kommuner när de har elever placerade i våra skolor. Under skolnämnd ligger även de kommunövergripande posterna från 2026 därav sker en stor förändring i det budgeterade beloppet 2026, det uppgår till 118,7 mkr mot 2025 då det uppgick till 53,8 mkr. De kommunövergripande kostnaderna är flyttade till egna ansvar från att tidigare ha varit utspridda på förvaltningsledning, övrig förskoleverksamhet, övrig grundskoleverksamhet och kulturskola som i sig är en kommunövergripande kostnad. Kommunövergripande kostnader är sådana kostnader som ska delas av hela kommunen oavsett huvudman.

Förvaltningsledning har en minskad budget för 2026, 161,1 mkr mot 2025 då den uppgick till 165,9 mkr. Under förvaltningsledning ligger skolkontoret, statsbidrag, lokaler, elevhälsa och mångfald. Detta

verksamhetsområde kan vara svårt att jämföra mellan åren eftersom det tidigare har varit en del kommunövergripande poster budgeterade här som nu är flyttade till verksamhet skolnämnd.

Förskolans budget minskar till 77,1 mkr från tidigare 90,8 mkr. Med budgetering av högre statsbidrag ska skatemedelsbehovet minska samt att åtgärder genomförs för att anpassa bemanningen till det minskade barnantalet.

Under övrig förskoleverksamhet låg tidigare Nattis, Öppna förskolan och resursteam förskola, alla dessa enheter är kommunövergripande poster som nu är placerade under skolnämnd.

Grundskolans budget minskar till 177 mkr från tidigare 199,3 mkr. Med budgetering av högre statsbidrag ska skatemedelsbehovet minska tillsammans med att åtgärder genomförs för att anpassa bemanningen till det minskade elevantalet.

Övrig grundskoleverksamhet innehållande tidigare budget för grundskolans resursenheter. Då dessa är kommunövergripande poster är de nu flyttade till skolnämndens verksamhetsområde. Verksamhetsområdet består nu av anpassad grundskola och Eftis.

Gymnasiets verksamhetsområde har en budget på 69,1 mkr, vilket är en minskning från tidigare års budgeterade nettokostnad på 75,2 mkr. Budget 2026 går mer i linje med årsprognos som gjordes i augusti 2025, då Gymnasiets nettokostnad prognostiseras bli 72,9 mkr vid årets slut. Yrkesförberedande program, bland annat Sjöfartsutbildningen och VVS, har budgeterat för högre försäljningsintäkter för Yrkesvuxelever (komvux) i jämförelse med föregående års budget.

Övrig gymnasieverksamhet, inom detta verksamhetsområde är anpassad gymnasieskola placerad. Nettokostnaden minskas budgetmässigt för anpassad gymnasieskola 2026 då den förväntas bli 7,9 mkr, att jämföra med 8,5 mkr för 2025. Eftersom anpassad gymnasieskola från 2026 är en grundbeloppsfinansierad verksamhet så ligger inte köp av huvudverksamhet på enheten längre utan köp av huvudverksamhet budgeteras i skolpengspåsen. Därav är inte nettokostnaden helt jämförbar mellan åren. Anpassad gymnasieskola förväntas ha högre kostnad för köp av huvudverksamhet 2026 mot för vad det var 2025.

Kulturskolan är en kommunövergripande kostnad som är flyttad till verksamhet skolnämnd.

I budget 2026 har Komvux har tillkommit, det är verksamhetsområdet Skolnämnden har tagit över från tidigare Arbetslivsnämnden. Budget för 2026 uppgår till 20,3 mkr och 2025 var den 19,2 mkr. Dels har det skett en ramväxling för Kontorsservice från Komvux till Servicecenter, vilket medför lägre budgeterade försäljningsintäkter samt lägre övriga kostnader och personalkostnader. Ytterligare ramväxlingar har skett (med anledning av omfördelning av Arbetslivsnämndens tidigare verksamheter) vilket har medfört att kostnader för en avdelningschef överförs till Kommunstyrelsen och att en omfördelning av hyreskostnad för Johannesbergshuset har skett till Komvux. Komvux har budgeterat för högre kostnader för köp av utbildning i budget 2026 i jämförelse med budget 2025 (2,2 mnkr) vilket främst förklaras av att Gymnasiet budgeterat för ökade försäljningsintäkter för sina Yrkesförberedande program. Eleverna läser yrkesvux via Komvuxs som i sin tur köper viss utbildning av Gymnasiet.

6.1.2 Bidrag

Bidragsbudget (mnkr)	Budget
	2026
Nattis	0,4
Maxtaxa	3,3
Curling	0,6
Lärarlönelyft 25-26	3,3
Karriärtjänster 25-26	2,2
Fjärde år TE 25-26	0,8
Kulturskolan KUR 25-26	0,1
Skapande skola 25-26	0,4
Närsam 2025-2028	0,6
Skapande skola 26-27	0,3
Lärarlönelyft 26-27	3,3
Karriärtjänster 26-27	2,2
Stärkt kunskapsutv 2026	20,2
Läxhjälp 2026	1,0
Papperslösa barn VT26	0,4
Papperslösa barn HT26	0,4
Personalförstärkning 2026	1,1
Kvalitetshöjande åtg 2026	6,4
Lovskola 2026	0,2
Fjärrund natio minor VT26	0,0
Fjärrund natio minor HT26	0,0
Först speciallär 2026	2,0
Skolsociala team 2026	0,4
Fortb alla VHT VT26	0,6
Fortb alla VHT HT26	0,4
Akutskola 2026	0,7
Läromedel 2026	1,6
Ämnesbetyg 2026	0,1
GY spets 25-26	0,2
GY spets 26-27	0,2
Fjärde år TE 26-27	0,9
Litteratur 2026	1,0
Lärlingsers VT26	0,8
Lärlingsers HT26	0,8
Forskningsprojekt MIUN 2026	0,1
Totalt	56,9

Utöver ovan nämnda verksamhetsstarkande statsbidrag har nämnden också budgeterat för andra typer av bidrag och kostnadsersättningar på konto 35 (bidrag). För att nämna några finns asylersättning och schablonersättning från Migrationsverket, lönebidrag från Arbetsförmedlingen, Yrkesvux-bidrag från Skolverket, investeringsbidrag från Boverket, momsåtersökning för köp av plats samt uppskattade övriga okända bidrag. Bidragens syfte listas nedan.

- **Nattis, dvs omsorg på kvällar nächter och helger:** Statsbidraget är till för att kommuner ska kunna erbjuda mer barnomsorg under kvällar, nächter och helger.
- **Maxtaxa:** Bidraget ska ersätta kommunen för intäktsbortfall till följd av maxtaxeregler inom förskola och fritidshem,
- **Curling:** Bidrag för Riksidrottsgymnasiet (RIG) i curling vid Härnösands Gymnasium. Medlen syftar till att möjliggöra nationell rekrytering, hög idrottslig nivå och kombinationen elitidrott och studier.
- **Lärarlönelyft 25-26 och 26-27:** Statsbidraget för Lärarlönelyftet ska gå till höjda löner för särskilt kvalificerade lärare och förskollärare.
- **Karriärtjänster 25-26 och 26-27:** Statsbidraget ska gå till löner för karriärtjänsterna förstelärare och lektor. Det ska stärka kompetensförsörjningen inom skolan genom att öka läraryrkets attraktivitet genom bättre villkor samt utvecklings- och karriärmöjligheter.
- **Fjärde år TE 25-26 och 26-27:** Statsbidraget ska användas till gymnasieskolor som vill anordna ett fjärde tekniskt år.
- **Kulturskolan KUR 25-26:** Syftar till att utveckla kulturskolans verksamhet och öka tillgängligheten för fler barn och unga, med fokus på deltagande.
- **Skapande skola 25-26 och 26-27:** Bidraget syftar till att ge elever tillgång till konst och kultur som en del av lärandet och stärker skolans uppdrag att främja estetiska uttrycksformer och kreativitet.
- **NärSam 2025-2028:** Det övergripande syftet med projektet När-Sam är att få fler elever att fullfölja sin skolgång och på så vis förhindra framtidens utanförskap. Genom att söka hållbara lösningar för minskad skolfrånvaro, genom att jobba med tidiga insatser, förbättra skolans stödstrukturer samt stärka samverkan med externa aktörer ska syftet uppnås. Projektet omfattar grundskolan och gymnasiet.
- **Lärarlönelyft 26-27:** Statsbidraget för Lärarlönelyftet ska gå till höjda löner för särskilt kvalificerade lärare och förskollärare.
- **Starkt kunskapsutveckling 2026:** Statsbidraget ska gå till att utöka huvudmannens resurser för att stärka kunskapsutvecklingen för eleverna i förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet.
- **Läxhjälp 2026:** Statsbidraget ska gå till kostnader för att ordna hjälp med läxor eller annat skolarbete utanför ordinarie undervisningstid.
- **Papperslösa barn VT26 och HT 26:** Bidraget ska underlätta för kommuner att ge utbildning till barn som vistas i Sverige utan tillstånd, så kallade papperslösa barn.
- **Personalförstärkning 2026:** Statsbidraget ska gå till att anställa lärarassister och annan läraravlastande personal i skolan för att ge lärare ökad möjlighet att fokusera på undervisning. Bidraget som tidigare hette Lärarassister i skolan har breddats för att omfatta fler professioner.
- **Kvalitetshöjande åtgärder i förskolan 2026:** Statsbidraget ska gå till insatser som syftar till kvalitetshöjande åtgärder i förskolan.

- **Lovskola 2026:** Statsbidraget ska gå till undervisning under skollov för elever som inte har uppfyllt eller riskerar att inte uppfylla betygskriterierna för betyget E eller kriterierna för bedömning av kunskap i de årskurser där betyg inte ges. Statsbidraget avser endast frivilligt anordnad lovskola.
- **Fjärrundervisning nationella minoritetsspråk VT26 och HT26:** Statsbidraget lämnas som ersättning för merkostnader för fjärrundervisning i modersmål i nationella minoritetsspråk. De nationella minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.
- **Förstärkning speciallärare 2026:** Statsbidraget ska göra det möjligt för huvudmän att anställa eller ge uppdrag till speciallärare och speciallärare i särskilda undervisningsgrupper.
- **Skolsociala team 2026:** Statsbidraget ska gå till personalkostnader för skolpersonal i skolsociala team i grundskolan eller gymnasieskolan.
- **Fortbildning alla vht VT26 och HT26:** Statsbidraget riktar sig till huvudmän med syfte att lärare och förskollärare ska få möjlighet att fortbilda sig för att få utökad behörighet, viss examen eller ny kunskap.
- **Akutskolor 2026:** Statsbidraget ska gå till personalkostnader för akutskolor i grundskolan. En akutskola är en organisatorisk lösning som är knuten till en skolenhet för att elever tillfälligt ska få utbildning utanför den egna skolenheten.
- **Läromedel 2026:** Statsbidraget ska användas till inköp av läroböcker och lärarhandledningar. Bidraget syftar till att stärka elevernas tillgång till läroböcker och lärarnas tillgång till lärarhandledningar.
- **Ämnesbetyg 2026:** Statsbidraget ska ge skolor och verksamheter möjligheter att förbereda för införandet av ämnesbetyg och ge stöd för det.
- **GY spets 25-26 och 26-27:** Statsbidraget ska gå till att stötta huvudmän som deltar i försöksverksamhet med spetsutbildning i grundskolan och gymnasieskolan i att starta och utöka kvaliteten i spetsutbildningarna.
- **Litteratur 2026:** Statsbidraget ska användas till tryckta skönlitterära och facklitterära böcker för att stärka barns och elevers tillgång till olika typer av litteratur.
- **Lärlingersättning VT26 och HT26:** Bidraget ska underlätta för huvudmän att bedriva utbildningen, stimulera arbetsgivare till att ta emot gymnasiala lärlingselever och stimulera utbildning av handledare på arbetsplatserna.
- **Forskningsprojekt MIUN 2026:** Forskningsprojekt i samarbete mellan Härnösands kommun och Mittuniversitetet.

6.1.3 Personal

Personalkostnader per verksamhetsområde (mnkr)	Utfall	Budget	Årsprognos	Budget
(mnkr)	2024	2025	2025	2026
Skolnämnd	-1,5	-1,5	-1,1	-45,7
Förvaltningsledning	-64,0	-65,9	-61,3	-58,1
Förskola	-95,9	-88,5	-94,1	-80,7
Övrig förskoleverksamhet	-11,6	-11,5	-11,4	0,0
Grundskola	-215,6	-199,4	-202,0	-201,6
Övrig grundskoleverksamhet	-35,3	-36,0	-36,9	-26,7
Gymnasieskola	-71,6	-69,4	-69,1	-66,5
Övrig gymnasieverksamhet	-8,4	-8,5	-8,3	-8,0
Kulturskola	-9,8	-9,8	-9,8	0,0
Komvux	-21,9	-21,5	-18,0	-18,2
Totalt	-535,7	-511,9	-511,9	-505,4

Personalkostnaderna inom Skolnämndens verksamhetsområden budgeteras uppgå till 505,4 mkr för 2026, vilket är 6,5 mkr lägre i jämförelse med budget 2025. Till följd av minskad ram och minskat elevantal, har bland annat förskolan budgeterat för lägre personalkostnader 2026.

På personalkostnader syns en budgetökning under skolnämnd, det är på grund av att de kommunövergripande kostnaderna är flyttade dit till egna ansvar från att tidigare ha varit utspridda på förvaltningsledning, övrig förskoleverksamhet, övrig grundskoleverksamhet och kulturskola som i sig är en kommunövergripande kostnad. Kommunövergripande kostnader är sådana kostnader som ska delas av hela kommunen oavsett huvudman.

En ramväxling mellan Skolnämnden och Kommunstyrelsen har skett, verksamheten för Kontorsservice har flyttats över till Servicecenter. Detta förklarar en del av minskningen av personalkostnader i budget mellan åren för Komvux. I omorganisationen av den tidigare Arbetslivsnämnden har även en avdelningschefstjänst flyttats över till Kommunstyrelsen från Skolnämnden (Komvux). Utöver detta har verksamheten för Komvuxs under 2025 genomfört personalbesparingar vilket också minskar ramen för 2026. Exempelvis har man valt att inte tillsätta vikariat eller nyanställa vid ordinarie personals frånvaro, till exempel vid tjänstledighet.

Personalomkostnadspåslaget är också lägre budgeterat 2026 i jämförelse med 2025, 40,51% att jämföra med 41,39%.

Antal årsarbetare per verksamhetsområde	Budget		Förändring budget 2025/2026
	2025	2026	
Skolnämnd	1,1	67,3	66,2
Förvaltningsledning	79,5	64,6	-14,9
Förskola	160,6	128,3	-32,3
Övrig förskoleverksamhet	19,3	0,0	-19,3
Grundskola	303,4	295,9	-7,6
Övrig grundskoleverksamhet	61,1	46,3	-14,9
Gymnasieskola	95,7	94,7	-1,1
Övrig gymnasieverksamhet	12,3	11,8	-0,5
Kulturskola	14,1	0,0	-14,1
Komvux	31,3	25,3	-6,0
Totalt	778,4	734,0	-44,4

Tabellen visar budgeterade antal månadsavlonade årsarbetare, eventuella budgetposter för timanställningar är ej medtagna i beräkningen.

6.2 Investeringsbudget

Investeringsbudget (mnkr)	Budget		Plan	
	2025	2026	2027	
			2028	
Förskola	0,9	0,7	0,8	0,6
Grundskolan	3,4	2,2	2,3	2,0
Gymnasiet	0,9	0,7	0,8	0,6
Komvux	0,5	0,0	0,8	0,6
Totalt	5,7	3,7	4,6	3,9

Skolnämnden har tilldelats 3,7 mkr i investeringsbudget 2026, vilket innebär en minskning på 2,0 mkr av investeringsmedel i jämförelse med 2025. Minskning av investeringsram förklaras av att lokaloptimering för Gymnasiet och omorganisationen i Johannesbergshuset avklarades under 2025. Inventarier i form av idrottsredskap till den nya sporthallen på fastlandet samt inventarier för uppbyggnad av lärmiljöer på Gånsviks förskola har också genomförts under 2025.

Investeringar inom skolförvaltningen i form av tillgänglighetsanpassningar sker regelbundet när behov uppstår. Exempel är akustikåtgärder, dörröppnare eller belysning. Anpassningar kan också behöva göras utifrån arbetsmiljö- eller verksamhetskrav.

Säkerhetsåtgärder som exempelvis uppdatering/utbyte av brandlarm och inbrottsslarm är årligen återkommande. Anläggningarna kontrolleras regelbundet och utbyten sker enligt plan. Maskinell utrustning i slöjdsalar och verkstäder följer samma rutin.

Slitna skolmöbler byts ut regelbundet. Lekredskap i verksamheternas utedmiljöer inspekteras regelbundet och redskap som utgör säkerhetsrisk byts ut.

7 Internkontroll

Risk	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Bristande kännedom om rutiner vid PDV		4	2

Beskrivning:

Risk för bristande kännedom om rutiner vid pågående dödligt våld (PDV) på grund av tydliga riktlinjer vilket leder till att tryggheten i våra verksamheter inte kan garanteras.

Olikvärdig hantering av kränkningsanmälningar		4	1
---	--	---	---

Beskrivning:

Risk att hantering av kränkningsanmälningar hanteras på ett olikvärdigt sätt mellan enheterna på grund av otydliga rutiner vilket leder till en försämrat miljö för barn och elever.

Felaktig hantering av elevdokumentation		4	1
---	--	---	---

Beskrivning:

Risk att elevdokumentation hanteras på ett felaktigt sätt på grund av att dokumenthanteringsplanen inte är känd av medarbetarna vilket leder till bristande rättsäkerhet.

Kontrollmoment	Frekvens	Metod
Bristande kännedom om rutiner vid PDV		
Undersökning av skolornas arbete med PDV	Genomförs under januari-mars 2026.	Dialog, alternativt enkätundersökning, med rektorer och verksamhetschefer.

Beskrivning:

Kontrollmomentet består av att undersöka enheternas beredskap inför situationer av pågående dödligt våld (PDV). Hur arbetar enheterna systematiskt med PDV, har alla skolor rutiner för PDV, och är dessa kända av personal, elever och vårdnadshavare?

Undersökning av enheternas rutiner vid kränkningsanmälningar	Genomförs under januari-mars 2026.	Dialog, alternativt enkätundersökning, med rektorer och verksamhetschefer.
--	------------------------------------	--

Beskrivning:

Kontrollmomentet består av att undersöka enheternas rutiner vid kränkningsanmälningar. Finns tydliga rutiner som är kända av alla?

Undersökning av enheternas rutiner för dokumenthantering	Genomförs under januari-mars 2026	Dialog, alternativt enkätundersökning, med administratörer, rektorer och verksamhetschefer.
--	-----------------------------------	---

Beskrivning:

Undersökning av enheternas rutiner för dokumenthantering. Följs rutiner för gallring, utlämnande av dokument med mera?

§ 174

Dnr 2025-000465 1.1.4.2

Kommunstyrelsens verksamhetsplan 2026

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att anta kommunstyrelsens verksamhetsplan med internkontrollplan för 2026 med de föreslagna ändringarna, samt

att skicka beslutet till kommunfullmäktige för kännedom.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Jonas Bergström (S), Eva-Clara Viklund (M) och Christina Lindberg (C).

Yrkanden

Jonas Bergström (S) yrkar på följande ändringar i kommunstyrelsens verksamhetsplan under punkten 4.2:

Mål: En attraktiv och företagsvänlig plats med livskraftiga företag och ideella aktörer som främjar hållbar tillväxt. Här vill man vara!

Nyckelaktivitet: Positiv förflyttning i företagsklimatet – gemensam kraftsamlingsplats för Norrlands näjdaste företagare.

Beskrivning: Prioritering av samordnade insatser som stärker dialog och service från kommunen till företag, ökad kunskap om företagens förutsättningar och behov, förbättra bemötande och attityder samt tydliggöra platsens attraktionskraft genom aktiv och målgruppsanpassad kommunikation.

Indikator

*Sammanfattande omdöme, Svenskt näringslivs undersökning
Befolkningsutveckling, nettoförflyttning*

Eva-Clara Viklund (M) och Christina Lindberg (C) yrkar bifall till Jonas Bergströms (S) tilläggsförslag.

Avståenden

Sverigedemokraterna avstår från att vara delaktiga i beslutet.

Bakgrund

Verksamhetsplanen för kommunstyrelsen baseras på kommunfullmäktiges beslut enligt Årsplan 2026. Planen omfattar kommunstyrelsens mål med tillhörande indikatorer och nyckelaktiviteter, internkontrollplan samt detaljbudget för 2026.

Driftsbudgeten för 2026 omfattar en total skatemedelstildelning om 344,6 mnkr, varav 190,3 mnkr avser kommunstyrelsens egen driftsbudget och 154,3 mnkr avser kommungemensam verksamhet. Jämfört med föregående år, och justerat för överföringen av delar av tidigare arbetslivsnämnd, innebär detta en mindre minskning av kommunstyrelsens driftsbudget.

Minskningen förklaras främst av att kostnader för förtroendevalda i arbetslivsnämnden upphör från och med 2026 samt av generella kostnadsbesparande åtgärder inom kommunstyrelsens övriga verksamhet.

För kommungemensam verksamhet beror förändringen i huvudsak på justeringar av pensionskostnader samt förändringar i den så kallade KP-intäkten. KP-intäkten är en intern intäkt som baseras på en procentsats av förvaltningarnas lönekostnader och används för att finansiera kommunens samlade pensionskostnader, som redovisas under ansvar 19. Procentsatsen fastställs utifrån rekommendationer från SKR och justeras årligen. Den slutliga procentsatsen för 2026 blev något lägre än den preliminära, vilket påverkar intäktsnivån.

Utöver detta påverkas budgeten för kommungemensam verksamhet även av minskningen av den tidigare buffertposten, som beslutades politiskt för 2025 års budget till 39,2 mnkr, men som inför 2026 reducerats till 10,0 mnkr.

Kommunstyrelsens investeringsbudget för 2026 uppgår till 25,0 mnkr.

Bedömning

Beslutet säkerställer att kommunstyrelsens verksamhetsplan fastställs enligt gällande riktlinje och tydliggör styrelsens prioriteringar för verksamhetsåret. Genom att balansera budgeten mot den planerade verksamheten bidrar kommunstyrelsen till en god ekonomisk hushållning och till kommunens ekonomi som helhet. Beslutet skapar också en gemensam grund för planering, uppföljning och styrning.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-28

Verksamhetsplan 2026, Kommunstyrelse

Härnösands
kommun

Kommunstyrelse

Verksamhetsplan 2026

2025-11-30

Verksamhetsplan 2026

Innehållsförteckning

1	<i>Utgångspunkt</i>	2
2	<i>Uppdrag och ansvarsområden</i>	3
3	<i>Viktiga händelser</i>	4
4	<i>Planerad verksamhet 2026</i>	5
4.1	Uppdrag som tilldelats i årsplan	5
4.2	Målstyrning	6
4.3	Social hållbarhet.....	10
5	<i>Planerad verksamhet för kommande år</i>	12
6	<i>Ekonomiskt sammandrag</i>	13
6.1	Nämndens budget	13
6.1.1	Budget per verksamhetsområde.....	13
6.1.2	Bidrag	14
6.1.3	Personal	14
6.1.4	Kommungemensam verksamhet	15
6.2	Investeringsbudget.....	16
7	<i>Internkontroll</i>	17
7.1	Kommunstyrelsens internkontroller.....	17
7.2	Kommunövergripande internkontroller.....	18

1 Utgångspunkt

Kommunfullmäktige fastställde i maj 2025 kommunens årsplan för 2026. Genom beslutet fördelar uppdrag och ekonomiska ramar till nämnder och förvaltningar inom kommunen.

Nämndens verksamhetsplan utgår både från nämndens uppdrag enligt reglementet och från de särskilda uppdrag som tilldelats i Årsplan 2026. Planen beskriver de prioriteringar, satsningar och utvecklingsområden som nämnden kommer att fokusera på under året, samt hur resurserna ska fördelas och användas för att nå uppsatta mål och säkerställa en ändamålsenlig och effektiv verksamhet.

Uppföljning av verksamhetsplanen sker löpande genom fyramånadersrapport, delårsrapport och verksamhetsberättelse. På så sätt skapas ett systematiskt underlag för analys, styrning och vid behov justering av verksamheten.

2 Uppdrag och ansvarsområden

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan vars ansvar och övergripande uppgift är att leda, samordna och styra uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Kommunstyrelsen är anställnings-, löne- och pensionsmyndighet och ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

Inom kommunstyrelsens ansvar ligger IT-avdelningen, HR-avdelningen, ekonomi- och kommunledningsavdelningen, tillväxtavdelningen, kommunikationsavdelningen och avdelningen för eftergymnasial vuxenutbildning. Respektive avdelning ansvarar för stöd och service till de olika förvaltningarna. Inom kommunstyrelsen finns lagstadgad verksamhet som omfattar arkiv, diarium och bibliotek.

3 Viktiga händelser

På kommunstyrelsens uppdrag har en organisationsöversyn initierats i syfte att säkerställa kostnadseffektivitet och ökat internt samarbete. Resultaten kommer att beredas vidare under 2026. Vidare behöver kommunen se över sin roll som förutsättningsskapare för näringslivet och kommunstyrelsen har beslutat att en åtgärdsplan för förbättrat företagsklimat ska upprättas. Den snabba utbyggnaden av totalförsvaret påverkar hela Sverige. I syfte att förbättra samverkan och dialog initieras ett samverkansforum med Försvarsmaktens verksamheter i Härnösand och dess samverkande myndigheter.

Kommunstyrelseförvaltningen står inför rekrytering av ny ekonomichef och biträdande kommunchef. Sekreterarfunktionen centraliseras och lokaliseras till kansliheten i syfte att förbättra kvalitet, rättssäkerhet, likvärdighet och kontinuitet i ärendeprocesserna.

Flytten till nya arkivlokaler samt utvecklingen av Nordarkivera kommer att återupptas så snart förvaltningsrätten avgjort ärendet. Fördröjningen medför en risk för ökade kostnader.

I september 2026 genomförs allmänna val i Sverige. Delar av kommunstyrelseförvaltningens kanslihet utgör valkansli, vars uppgift bland annat består i att säkerställa lokaler, bemanning, material, utbildning och kommunikation för valnämndens räkning. Kanslihetens personal arbetar också operativt under förtidsröstning och valdag/-natt. Tillgången till kansliets stöd och service i övriga frågor kommer därför att vara något begränsad under perioden maj till och med oktober månad.

4 Planerad verksamhet 2026

4.1 Uppdrag som tilldelats i årsplan

Inför 2026 har kommunfullmäktige beslutat om tio uppdrag för kommunstyrelsen. Flera av uppdragen ingår som del i kommunstyrelsens nyckelaktiviteter (se avsnitt 4.2).

- **Utveckla hälsofrämjande insatser, minska sjukfrånvaron och stärka arbetsmiljön inom hela organisationen:** Kommunledningsgruppen (KLG) leder arbetet med att stärka samverkan mellan kommunens stödfunktioner. Syftet är att skapa smartare flöden, bättre stöd och minskad administration. Genom utvecklad systematik, förebyggande insatser, självledarskap och digitalisering ska förutsättningarna för ett hållbart arbetsliv stärkas.
- **Styra och följa upp mot målsättningen att bli Sveriges bästa offentliga arbetsgivare:** Fortsatta insatser och utbildningar för chefer ska stärka förutsättningarna för ett gott och tryggt ledarskap. Utbildningsinsatser sker också för medarbetare, bland annat i "Aktivt medarbetarskap". Introduktioner förbättras för både chefer och medarbetare, och förebyggande och främjande insatser kommer att fortsätta.
- **Ur ett jämställdhetsperspektiv fortsätta att säkerställa insatser för minskad sjukfrånvaro, särskilt inom skola och omsorg:** Kommunstyrelsens verksamheter kommer även under 2026 att medverka i arbetet med att sänka de höga sjukkrivningstalen bland framförallt anställda kvinnor i kontaktyrken (skola, vård och omsorg). De förutsättningar för schemalagd återhämtning och avskaffande av öönskade delade turer som utarbetats och prövats tillsammans med hemtjänst och SÄBO ska följas upp. Inom skolnämndens verksamheter har heltid som norm införts liksom riktade aktiviteter för att motverka korttidsfrånvaro. Arbetet fortgår och följs upp löpande under 2026.
- **Tillsammans med nämnderna prioritera stärkt företagsservice och förbättrat företagsklimat:** Det nyinrättade näringslivsrådet kommer att hantera frågor av värde för näringslivets utveckling och främjandet av entreprenörskap och tillväxt. Syftet är att stärka näringslivets förutsättningar genom dialog och med utgångspunkt från Tillväxtstrategin. En åtgärdsplan för förbättrat näringsslivsklimat upprättas och genomförs. Kommunens dialog, service och bemötande ska förbättras och platsens attraktionskraft ska marknadsföras genom aktiv och målgruppsanpassad kommunikation. Vidareutvecklingen av "En väg in" fortsätter. Näringsliv, chefer och representanter från Tillsammans för Mitt Härnösand verkar för att tillsammans vidareutveckla såväl kultur som struktur i kommunens arbete med att förbättra företagsklimatet.
- **Tillsammans med Invest i Härnösand AB säkerställa mer mark för industri, arbetsintensiv verksamhet och bostäder:** Planarbete för förvärvad mark i Saltvik, Saltvik Västra etapp 2 och Antjärn fortsätter. Ytterligare iordningsställande av mark längs hamnleden ska påbörjas.
- **Tillsammans med nämnder och helägda bolag stödja kommunens Tillväxtstrategi och kommande etableringar i regionen:** Det insatser som påbörjat inom samverkansprojektet Tillsammans för mitt Härnösands fortlöper under 2026.
- **Öka möjligheterna att åka kollektivt i hela kommunen:** Effekten av införandet av fler turer och höjd avgift för Härnösandskortet utvärderas som grund för förslag och ställningstaganden.

- **Tillsammans med samtliga aktörer i kommunen främja arbetet med suicidprevention och stödinsatser för personer i kris:** Se särskild planering under avsnitt 4.3, Social hållbarhet.
- **I samverkan med nämnderna säkerställa utveckling av arbetet med att identifiera och stötta barn och unga i riskzon för kriminalitet:** Arbetet 2026 kommer till stor del att utgå från den samverkansöverenskommelse som tecknats med Polismyndigheten, Länsstyrelsen Västernorrland, Region Västernorrland samt övriga kommuner i länet.
- **Tillsammans med nämnderna säkerställa tillgängliga bidrag för att stärka fritids- och föreningsperspektivet i SPFF (samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid):** medverkan att ske i det förebyggande samarbetet utifrån SSPF (Socialtjänst, Skola, Polis och Fritid) som är en evidensbaserad metod. Socialnämnden ansvarar för att leda arbetet och kommunstyrelsen tillhandahåller kompetenshöjande insatser för skolpersonal om rekrytering av barn och unga. Kommunstyrelsen ansvarar för att uppföljning av arbetet sker.

4.2 Målstyrning

Härnösands kommuns vision – Ett starkt och hållbart Härnösand med plats för alla – har sin grund i Agenda 2030. Visionen konkretiseras genom sex lokala inrikningar som definierar ett önskvärt framtida tillstånd som organisationen ska bidra till.

De lokala inrikningarna används som stöd i både planering och beslut, och utifrån dessa har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Genom verksamhetsplanen pekar nämnden ut nyckelaktiviteter som behöver genomföras för att nå målen, samt indikatorer som beskriver utvecklingen inom utvalda delar av arbetet.

Tjänsteorganisationen ansvarar för att omsätta nämndens nyckelaktiviteter till strategier och aktiviteter som genomförs i verksamheten.

Kommunstyrelsen har för året ett mål per lokal inriktnings. De mål som styrelsen tidigare antagit bibehålls 2026. Som en följd av att ansvaret för Yrkeshögskolan, Härnösand Energitekniska arena (HETA) samt Campus/Lärcentrum förts över till kommunstyrelsen tillförs ett mål inom inrikningen likvärdig utbildning.

Plats för alla

Mål: Inkluderande, levande och trygga kommundelar där alla invånare, såväl kvinnor som män, flickor som pojkar, känner sig delaktiga i samhället och samhällsutvecklingen

Nyckelaktivitet

Stärkt landsbygd – ökad närvaro utanför tätorten

Beskrivning: Prioritering av insatser som stärker delaktighet, närvaro och tillgång till service i landsbygdsområden. Genom att utgå från lokala behov och förutsättningar skapar vi aktiviteter som gör hela kommunen mer inkluderande och levande. Det handlar om att öka vår fysiska närvaro, erbjuda verksamhet där människor bor och att synliggöra landsbygdens värden i kommunens utveckling. På så sätt bidrar vi till att invånare i hela kommunen – oavsett kön, ålder eller bostadsort – känner sig delaktiga i samhällsutvecklingen.

Förverkliga samhällsbyggnadsprocessen – för en hållbar och inkluderande utveckling

Beskrivning: Prioritering av det fortsatta arbetet med samhällsbyggnadsprocessen genom att vidareutveckla och förankra de strukturer och arbetssätt som tagits fram under föregående år. Genom att stärka samordningen, skapa tydliga kopplingar mellan planering och genomförande, samt säkerställa att processerna är transparenta och inkluderande lägger vi grunden för en långsiktigthållbar utveckling.

Genomföra främjande och förebyggande insatser för ökad social hållbarhet

Beskrivning: Genom systematiska arbetssätt, som tar sin utgångspunkt i forskning och beprövad erfarenhet, kan vi göra bra prioriteringar av främjande och förebyggande insatser så väl i den kommunala organisationen som i samhället. Detta bidrar både till att goda resultat uppnås på kort- och lång sikt samt till resurseffektivitet.

Indikatorer

Upplevelse av möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter *

Andel som uppger att kommunen sköter sina olika verksamheter bra *

Medborgarnas nöjdhet när det gäller trygghet *

Upplevelsen av kommunen som en bra plats att bo och leva på *

Andel som kan rekommendera andra som inte bor i kommunen att flytta hit *

Kommuninvånarnas, såväl kvinnors som mäns, upplevelse av gott bemötande och tillgänglighet vid kontakt med kommunen *

Tillgång till bredband om minst 100 Mb/s

Skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) som förvärvsarbetar *

*) Indikatorn redovisas könsuppdelad

Plats för tillväxt

Mål: En attraktiv och företagsvänlig plats med livskraftiga företag och ideella aktörer som främjar hållbar tillväxt. Här vill man vara!

Nyckelaktivitet

Positiv förflyttning i företagsklimatet – gemensam kraftsamling för Norrlands nöjdaste företagare.

Beskrivning: Prioritering av samordnade insatser som stärker dialog och service från kommunen till företag, ökad kunskap om företagens förutsättningar och behov, förbättra bemötande och attityder samt tydliggöra platsens attraktionskraft genom aktiv och målgruppsanpassad kommunikation.

Indikatorer

Andel företag som ägs av kvinnor

Andel skatteintäkter som genereras av anställda inom småföretag

Företags nöjdhet med kommunens myndighetsutövning

Sammanfattande omdöme, Svenskt näringslivs undersökning

Befolkningsutveckling, nettoförflyttning

Antal anställda totalt i kommunens geografiska område

Antal företag, nettoförflyttning

Modig miljökommun

Mål: Alla invånare, såväl kvinnor som män, bidrar till ökad hållbarhet och minskad miljöpåverkan i Härnösands kommun

Nyckelaktivitet

Stimulera invånarnas och näringslivets engagemang för minskad miljöpåverkan.

Beskrivning: Prioritering av insatser som begränsar miljöpåverkan och stärker engagemanget för en hållbar livsstil. Genom kunskap, dialog och samverkan skapar vi förutsättningar för både invånare, företag och offentlig sektor att ta ansvar. På så sätt går vi före i omställningen till en fossilfri framtid.

Indikatorer

Avfall som återvinns eller återanvänts, inkl. biologisk behandling

Andel av befolkning, utanför tätort, i kollektivtrafiknära läge

Fossilberoende fordon i kommunorganisationen

Skyddad natur totalt, andel

Utsläpp till luft av växthusgaser, totalt ton Co2-ekv.

Likvärdig utbildning

Mål: Alla elever, såväl kvinnor som män, får det stöd de behöver och ges likvärdiga förutsättningar för att nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling inom eftergymnasial utbildning bedriven inom Campus Härnösand.

Nyckelaktivitet

Stärka samverkan mellan kommun, näringsliv och akademi för breddat utbildningsutbud och ökad matchning mot arbetsmarknadens behov.

Beskrivning: Fördjupa samarbetet mellan kommun, näringsliv och akademi via såväl etablerade som nya mötesplatser/nätverk.

Indikatorer

Andel studerande som får arbete (YH) *

Andelen studerande som slutför YH-utbildning med examen *

Antal utbildningar i samarbete på Campus

Antal personer som under året deltar i utbildning i VR-studion

*) Indikatorn redovisas könsuppdelad

Jämställd och jämlig välfärd

Mål: I Härnösand har kvinnor och män, flickor och pojkar, samma makt att forma samhället och sina egnaliv.

Nyckelaktivitet

Stärka det demokratiska samtalet genom att utveckla metoder för ökad delaktighet för såväl kvinnor som män

Beskrivning: Prioritera utvecklingen av digitala tjänster som stärker invånarnas möjlighet att delta i det demokratiska samtalet. Det handlar om att kombinera fysiska möten med digital teknik, säkerställa att tjänsterna är tillgängliga och begripliga, samt att de utformas utifrån faktiska behov. Genom att höja kunskapen om digitala verktyg och AI, både i organisationen och hos invånarna, och genom tydlig kommunikation och återkoppling, skapar vi förutsättningar för ett mer inkluderande och jämlikt samhälle.

Förtärka ungas inflytande, såväl flickors som pojkars

Beskrivning: Prioritering av insatser som stärker barns och ungas upplevelse av att kunna påverka sin vardag, oavsett kön. Det handlar inte enbart om att skapa mötesplatser, utan om att genomgående integrera ett ungdomsperspektiv i hela organisationens arbete – från utformning av e-tjänster till språkbruk, kommunikation och bemötande. Genom att lyssna in ungas behov och erfarenheter, och omsätta dem i konkreta förbättringar i vardagsnära tjänster och processer, skapar vi ett samhälle där flickor och pojkar känner att deras röster räknas och gör skillnad.

Indikatorer

Andel kvinnliga sökande på tekniska utbildningar.

Andel kvinnor i kommunfullmäktige

Andel kvinnor i ledande politiska positioner

Sysselsättningsgrad *

Antal i befolkningen med eftergymnasial utbildning, 3 år eller mer *

Offentliga åtaganden och beslut bidrar till minskad miljöpåverkan

Medborgarnas nöjdhet när det gäller trygghet *

Andel dagar med föräldrapenning som tas ut fördelat på kön *

Andel i ekonomisk utsatthet

God självskattad hälsa *

Aktualiseringar gällande våld i nära relation *

Löneskillnader mellan kön i kommunorganisationen

*) Indikatorn redovisas könsuppdelad

Attraktiv arbetsgivare

Mål: Medarbetare, såväl kvinnor som män, har ett hållbart och utvecklande arbetsliv med en välfungerande fysisk, organizatorisk och social arbetsmiljö, och god kompetens för sitt uppdrag.

Nyckelaktivitet

Stärka det främjande och förebyggande arbetet för ett hållbart och utvecklande arbetsliv

Beskrivning: Fokus på att stärka hälsofrämjande arbetssätt och utveckla ett gemensamt ledarskap genom principen "Samledarskap". Fokus på utbildning och träning som också främjar ett aktivt medarbetarskap. Förebyggande insatser på grupp och organisationsnivå genomförs för att stärka hälsa, delaktighet och balans i arbetet, med särskild tonvikt på jämställd hälsa och minskad sjukfrånvaro. Genom samverkan mellan stödfunktioner och verksamheter skapas bättre förutsättningar för ett hållbart arbetsliv och för att nå målet att vara Sveriges bästa offentliga arbetsgivare.

Nyttja digitaliseringens möjligheter

Beskrivning: Genom att höja kompetensen, införa användarvänliga digitala verktyg och utveckla nya arbetssätt skapar vi ett mer utvecklande arbetsliv och en positiv arbetsupplevelse. Detta väntas få positiv effekt för medarbetarnöjdheten och vår förmåga att rekrytera nya talanger.

Indikatorer

Möjlighet till kompetensutveckling i arbetet *

Antal sökande per utannonserad tjänst, medelvärde

Möjlighet till återhämtning *

Ledarskapsindex, sammanvägt

Frisktal *

Sjuktal *

*) Indikatorn redovisas könsuppdelad

4.3 Social hållbarhet

Två fokusområden har utpekats inom social hållbarhet för år 2026: ANTDS (Alkohol, Narkotika, Doping, Tobak och Spel) samt suicidprevention.

Rådet för trygghet och hälsa (RTH) kommer att vässa styrningen inom ANTDS-området. Ambitionen är att utverka en övergripande inriktning för det gemensamma arbetet framåt. Syftet är att stärka förutsättningarna för en mer enhetlig och kunskapsbaserad styrning.

Arbetet ska också förhålla sig till förändringar i socialtjänstlagen och den pågående omorganisationen inom socialförvaltningen som kommer att påverka ansvarsfördelning och samordning.

Varje delområde inom ANTDS ska bygga på tydlig ansvarsfördelning, ha en tydlig arbetsform och tydliga former för uppföljning. Inriktningen och arbetet ska jämställdhetsintegreras.

Fokusområden för utvecklingsarbetet:

- Kartläggning - Inventera metoder och arbetssätt
- Data och kunskapsbas - Stärka kommunens användning av tillgänglig data i syfte att styra och utveckla arbetet
- Kunskapsbaserat arbetssätt - Arbetet ska ske utifrån vedertagna metoder och nationella riktlinjer

Suicidprevention

Det länsgemensamma arbetet styr inriktningen framåt under Region Västernorrlands och Kommunförbundets paraply. Exempel på fokusområden för 2026 och framåt: Fortsatt kunskapshöjning och samverkan/samordning av insatser mellan aktörer vid akuta händelser. Arbetet ska också fokuseras mot suicidpreventiva analyser i lokalsamverkan och stärka stödet till anhöriga och efterlevande.

Utöver detta fortsätter arbetet i kommunen enligt befintlig struktur:

- Våga Fråga: Fortsatt implementering med fokus på skolförvaltning och socialförvaltning
- YAM (Youth Aware of Mental Health): fortsatta insatser för elever i åk 8
- Livsviktiga snack: för barn 9-12 år
- Våga berätta: Elever vid gymnasiet
- Fortsatt fokus på främjande arbete för psykisk hälsa och på att barn och unga ska veta var de kan vända sig
- Uppmärksamhetsdag för suicidprevention: Genomförs den 10 september i linje med tidigare år

5 Planerad verksamhet för kommande år

Arbetet med att förbättra kommunens ekonomiska förutsättningar fortlöper över tid. Flera större utvecklingsarbeten är sjösatta och/eller initierade och kräver löpande uppföljning. Bland annat ska resultatet av organisationsöversynen omhändertas och kommer att ligga till grund för fördjupade kartläggningar och planeringsarbeten. Arbetet med att stärka kommunens roll som förutsättningsskapare för näringsslivet fortgår även under planåren. Etableringen av Nordarkivera kommer att vara en betydande fråga för kommunens utveckling som arkivcentrum.

6 Ekonomiskt sammandrag

6.1 Nämndens budget

Nämndens budget per konto*	Utfall	Budget	Årsprognos	Budget	Plan	Plan
(mnkr)	2024	2025	2025	2026	2027	2028
Intäkter	238,9	230,5	235,3	231,1	238,1	244,9
skattemedel	192,9	191,3	191,3	190,3	197,3	204,1
övriga intäkter	45,9	39,2	44,0	40,8	40,8	40,8
Kostnader	-238,7	-230,5	-226,2	-231,1	-238,2	-244,9
köp av huvudverksamhet	-1,1	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
personal	-132,1	-129,0	-126,7	-133,7	-137,7	-141,8
lokalhyra	-24,3	-25,6	-26,0	-24,7	-25,4	-26,2
övriga kostnader	-76,9	-68,9	-66,7	-65,3	-65,0	-65,9
avskrivningar	-4,2	-5,4	-5,2	-5,9	-8,5	-9,4
Resultat	0,2	0,0	9,1	0,0	0,0	0,0

*) Omräkning har skett för tidigare år för att inkludera Campus Härnösand.

Kommunstyrelsens tilldelade skattemedel för 2026 är 190,3 mnkr, vilket är 1,0 mnkr lägre än den omräknade nämndsbudgeten för 2025 där även delar av f.d. arbetslivsnämnden ingår. Personalbudgeten ökar från 129,0 mnkr till 133,7 mnkr, vilket motsvarar 3,6%.

Kommunstyrelsens budget innehåller de uppdrag och prioriteringar så som angivits i årsplan 2026.

6.1.1 Budget per verksamhetsområde

Nettokostnad per verksamhetsområde*	Utfall	Budget	Årsprognos	Budget
(mnkr)	2024	2025	2025	2026
Politisk ledning	-5,6	-6,3	-7,3	-6,3
Förvaltningsledning	-3,3	-2,5	-2,2	-3,2
HR-avdelning	-14,6	-17,4	-15,6	-16,4
Ekonomi- och kommunledningsavdelning	-56,7	-55,2	-51,0	-50,2
Tillväxtavdelning	-52,4	-51,6	-49,8	-55,1
Kommunikationsavdelning	-11,0	-12,1	-11,0	-12,9
IT-avdelning	-19,4	-26,4	-22,3	-30,1
Campus Härnösand	-12,3	-7,0	-12,8	-4,1
Utveckling och bidrag	-17,5	-12,8	-10,2	-12,0
Totalt	-192,7	-191,3	-182,2	-190,3

*) Omräkning har skett för tidigare år för att inkludera Campus Härnösand.

Främst är det ekonomi- och kommunledningsavdelningen som minskar sitt budgeterade kostnadsutrymme med 5,0 mnkr till följd av att lokalförsörjningsenheten flyttar in under tillväxtavdelningen från och med budget 2026.

Även Campus Härnösand minskar sitt skattemedelsbehov sedan flytten från arbetslivsnämnden, detta främst till följd av en ökad budgetering av externa intäkter som medför att avdelningen behöver en lägre grad skattemedel för att täcka sin totala kostnadsmassa, men också på grund av att budgeten för arbetslivsnämndens förtroendevalda (vilken flyttades till kommunstyrelsen 2025) upphör från och med 2026.

IT-avdelning ökar sitt skatemedelsbehov jämfört med föregående år, dels till följd av ökat antal budgeterade årsarbetare, dels till följd av den avskaffade interndebitering för telefoni- och printtjänster som från och med 2026 års budget har ramväxlats och där IT nu erhållit en ökad ram för att utföra dessa tjänster inom kommunen utan att debitera förvaltningarna.

Tillväxtavdelningens utökade skatemedelsbehov förklaras primärt av den flytt av lokalförsörjningsenheten som gjorts från ekonomi- och kommunledningskontoret, till en nettokostnad om totalt 4,0 mnkr.

6.1.2 Bidrag

Kommunstyrelsen har för verksamhetsåret 2026 budgeterat med 20,1 mnkr i bidragsintäkter. Av dessa avser 12,3 mnkr bidrag och kostnadsersättningar för verksamheten inom Campus Härnösand, och avser huvudsakligen inkomna bidrag från Myndigheten för yrkeshögskolan. Tillväxtverkets budget för bidrag avser medfinansiering för pågående projekt, medan bidraget inom ekonomi- och kommunledningsavdelningen avser bidrag för civilt försvaret.

Bidragsbudget (mnkr)	Budget 2026
HR-avdelning	1,3
Ekonomi- och kommunledningsavdelning	2,0
Tillväxtavdelning	3,8
Kommunikationsavdelning	0,1
IT-avdelning	0,5
Campus Härnösand	12,3
Totalt	20,1

6.1.3 Personal

Personalkostnader per verksamhetsområde (mnkr)* (mnkr)	Utfall 2024	Budget	Årsprognos 2025	Budget
		2025		2026
Politisk ledning	-4,6	-5,0	-6,5	-5,0
Förvaltningsledning	-1,8	-1,8	-1,8	-1,8
HR-avdelning	-12,0	-11,7	-10,9	-12,3
Ekonomi- och kommunledningsavdelning	-50,0	-44,3	-41,4	-40,8
Tillväxtavdelning	-31,0	-32,0	-31,3	-34,5
Kommunikationsavdelning	-9,2	-9,1	-9,3	-9,9
IT-avdelning	-11,8	-13,4	-13,3	-16,1
Campus Härnösand	-11,8	-11,8	-12,2	-13,1
Utveckling och bidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	-132,1	-129,0	-126,7	-133,7

*) Omräkning har skett för tidigare år för att inkludera Campus Härnösand.

Kommunstyrelsen ökar sin totala personalkostnad med 4,7 mnkr jämfört med föregående år, vilket ger en procentuell ökning på 3,6 procent. Förutom flytten av lokalförsörjningsenheten från ekonomi- och kommunledningsavdelningen till enheten för strategisk samhällsutveckling så återfinns de största förändringarna inom IT-avdelningen samt inom Campus Härnösand.

IT-avdelningen har ökat sina personalkostnader med 2,7 mnkr jämfört med föregående år, en utökning som även återfinns i nedanstående tabell gällande årsarbetare där ökningen uppgår till 3,92 årsarbetare.

Campus Härnösand utökar sin personalbudget med 2,03 årsarbetare, den totala kostnadsökningen mellan år uppgår till 1,4 mnkr.

Antal årsarbetare per verksamhetsområde*	Budget	Budget	Förändring budget
	2025	2026	2025/2026
Politisk ledning	0,00	0,00	0,00
Förvaltningsledning	1,00	1,00	0,00
HR-avdelning	11,56	11,74	0,18
Ekonomi- och kommunledningsavdelning	60,42	54,55	-5,87
Tillväxtavdelning	42,27	44,25	1,98
Kommunikationsavdelning	12,61	13,85	1,24
IT-avdelning	18,28	22,20	3,92
Campus Härnösand	14,67	16,70	2,03
Utveckling och bidrag	0,00	0,00	0,00
Totalt	160,81	164,29	3,48

*) Omräkning har skett för tidigare år för att inkludera Campus Härnösand.

6.1.4 Kommungemensam verksamhet

Nämndens budget per konto (mnkr)	Utfall 2024	Budget 2025	Årsprognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Intäkter	299,1	254,9	232,5	243,8	237,7	243,0
skatemedel	133,4	134,0	134,0	154,3	146,1	149,0
övriga intäkter	165,7	120,8	98,4	89,4	91,6	94,0
Kostnader	-263,0	-254,9	-233,8	-243,8	-237,7	-243,0
köp av huvudverksamhet	-77,1	-80,2	-79,7	-82,2	-84,7	-87,2
personal	-166,6	-112,2	-129,9	-131,0	-131,4	-135,4
lokalhyra	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
övriga kostnader	-19,2	-62,5	-24,2	-30,6	-21,6	-20,3
avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat	36,1	0,0	-1,4	0,0	0,0	0,0

Kommungemensam verksamhet har för verksamhetsåret 2026 en tilldelad skattmedelsram på 154,3 mnkr, vilket är högre än föregående år. Anledningen till detta är att KP-intäkterna som kommer från nämnd budgeterats lägre än föregående år, samtidigt som pensionskostnaderna budgeterats bli högre än för 2025. Differensen däremellan blir då skatemedelsfinansierad. Anledningen till den budgeterat ökade personalkostnaden för 2026 är att PO-påslaget förändrades sent inför budgetåret 2025, då skatemedelsramarna redan var beslutade. Därför budgeterades en kostnadsreduktion på 30,0 mnkr år 2025, istället för att öka skatemedelstilldelningen vilket skulle ha krävt en sänkning av övriga nämndsramar.

Övriga kostnader budgeteras lägre än för 2025, främst till följd av att den budgeterade buffert som ligger under kommungemensam verksamhet har minskat från 39,2 mnkr till 10,0 mnkr 2026.

6.2 Investeringsbudget

Investeringsbudget (mnkr)*	Budget	Budget	Plan	Plan
	2025	2026	2027	2028
Lokaler och verksamhetssystem	2,4	3,8	0,3	0,3
Lärcentrum och YH	2,8	0,9	0,4	1,9
IT infrastruktur	2,1	6,2	5,7	2,9
Kulturverksamhet	0,8	1,6	0,8	0,8
Tillväxtövrigt	2,6	2,5	1,3	1,0
Strategisk samhällsutveckling	13,0	10,0	4,0	0,0
Totalt	23,8	25,0	12,5	6,9

*) Omräkning har skett för tidigare år för att inkludera Campus Härnösand.

Kommunstyrelsens investeringsbudget för 2026 uppgår till 25,0 mnkr, vilket är 1,2 mnkr högre än budgeten för föregående år.

Bland de större budgeterade investeringsprojekten återfinns avlopp Smitingen (10,0 mnkr), investeringar i Sambiblioteket (2,5 mnkr), SAN-lagring IT (4 mnkr) samt systeminvesteringar inom ekonomi- och kommunledningsavdelningen (3,5 mnkr).

7 Internkontroll

Kommunstyrelsen ansvarar dels för kommunstyrelsens egna internkontroller, dels för kommunens övergripande internkontroller. Under 2026 planeras totalt sex stycken internkontroller att genomföras, varav tre på kommunövergripande nivå.

7.1 Kommunstyrelsens internkontroller

Risk för bristande följsamhet av regelverk kring MBL

Risk för bristande följsamhet av regelverk kring MBL hos chefer vilket leder till kvalitets- och rättsbrister.

Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
	4	3

Kontrollmoment	Frekvens	Metod
Kontroll av följsamhet av regelverk MBL	Kontrollen genomförs en gång per år, innan delårsrapportering. Vid indikation på brister kan extra kontroll genomföras under året.	<p>Stickprov av genomförda ärenden under året där MBL §11 och §19 är tillämpliga, t.ex. vid organisationsförändringar, budgetbeslut, policyförändringar eller andra relevanta beslut.</p> <p>För varje utvälta ärende kontrolleras:</p> <ul style="list-style-type: none">• Att tidsramar hålls• Att ändamålsenligt underlag kommit facken tillhanda innan MBL 11• Att dokumentation finns (underlag och protokoll). <p>Resultatet av stickproven dokumenteras och analyseras för att identifiera eventuella brister, återkommande mönster eller behov av förbättringar i rutiner.</p>

Beskrivning: Syftet med kontrollen är att säkerställa att nämnden och dess förvaltning uppfyller kraven enligt Medbestämmelagen (MBL) §11 (förhandlingsskyldighet vid viktigare förändringar av verksamheten) och §19 (informationsskyldighet gentemot arbetsstagarorganisationer). Kontrollen ska verifiera att berörda fackliga organisationer ges möjlighet till information och förhandling i rätt tid och med korrekt dokumentation, i enlighet med gällande rutiner och lagstiftning.

Risk för brister vid beredning av ekonomiska ärenden

Risk för brister vid beredning av ekonomiska ärenden till förtroendevalda i tjänsteorganisation vilket leder till ej tillräckligt kvalitativa underlag.

Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
	4	4

Kontrollmoment	Frekvens	Metod
Kontroll av handläggning och underlag		Fokusintervjuer i förvaltningsledningarna samt stickprovskontroller av underlag inför beslut.

Beskrivning: Kontroll av handläggning och underlag samt om riktlinjen för styrning, planering, uppföljning och kontroll efterlevs.

Risk för välfärdsbrottslighet

Risk för att kommunen utsätts för välfärdsbrottslighet som följd av bristande eller avsaknad av rutiner.

Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
	4	2

Kontrollmoment	Frekvens	Metod
Kontroll av rutiner och styrande dokument	Vid ett tillfälle under perioden januari till augusti.	Stickprovskontroller av styrande dokument och rutiner
Beskrivning: Kontroll av om det finns rutiner och styrande dokument som stöd för att arbeta förebyggande i verksamheterna		

7.2 Kommunövergripande internkontroller

Säkerhetsrisk, fysisk säkerhet

Risk för att obehöriga har tillgång till kommunens lokaler (tappade nycklar och passerkort som inte anmäls samt att ingen meddelar systemansvarig om att medarbetare slutat)

Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
	4	4

Kontrollmoment	Frekvens	Metod
Kontroll av behörighet (fysisk tillgång till lokaler)	Vid ett tillfälle.	Översyn av behörigheter i ARX-systemet som genomförs av säkerhetsintendent. Samt kontroll av om det finns nedskrivna rutiner.
Beskrivning: Kontroll av behörigheter och tillgång till kommunens lokaler samt om det finns rutiner för att kontinuerligt genomföra dessa kontroller		

Risk för avsaknad av rutiner för behörighetshantering

Risk för avsaknad av rutiner för behörighetshantering för att säkerställa rätt behörigheter till rätt person vilket leder till ökad IT-sårbarhet både för organisation och enskild.

Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
	4	4

Kontrollmoment	Frekvens	Metod
Kontroll av rutiner för behörighetshantering	Minst ett tillfälle under perioden januari till augusti.	Stickprovskontroller av ad-kontot, outlook, lifecare, lärplattform skolverksamheten, lönesystemet och ekonomisystemet vad gäller avslutade anställningar som fortfarande finns kvar med aktiva konton.
Beskrivning: Kontroll av om rutiner för behörighetshantering finns.		

Risk för bristande kontinuitetsplanering och beredskap vid systemavbrott

Risk för bristande kontinuitetsplanering och beredskap vid systemavbrott, vilket kan leda till att kommunen inte kan upprätthålla sina uppdrag och tjänster.

Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
	4	4

Kontrollmoment	Frekvens	Metod
Kontroll av om kontinuitetsplaner finns och är uppdaterade	Ett tillfälle under perioden januari till augusti	Genomgång av kontinuitetsplaner.

Beskrivning: Kontroll av att det finns uppdaterade kontinuitetsplaner för analog beredskap vid avbrott i kritiska system.

§ 102

Dnr 2025-000006 1.1.3.1

Ej verkställda gynnande beslut tredje kvartalet 2025

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna rapporteringen av ej verkställda beslut, samt

att rapporten delges kommunfullmäktige och revisionen för kännedom.

Bakgrund

Socialnämnden är skyldig att till Inspektionen för vård och omsorg, IVO, och kommunens revisorer rapportera alla gynnande beslut som inte har verkstälts inom tre månader från dagen för beslut. Skyldigheten att rapportera framgår i 34 kap. 1–4 §§ socialtjänstlagen (SoL) och 28 f-g §§ lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Följande beslut ska rapporteras en gång per kvartal:

- Alla gynnande beslut som inte har verkstälts inom tre månader från dagen för respektive beslut.
- Alla gynnande beslut som inte har verkstälts på nytt inom tre månader från den dagen få verkställigheten avbröts.

För varje beslut ska nämnden ange tidpunkten för beslutet och vilken typ av insats beslutet gäller samt kortfattat ange skälen för fördöjningen.

Följande beslut ska rapporteras löpande:

- Ett beslut som har verkstälts och som tidigare rapporterats som ej verkställt. Datum för verkställigheten ska då anges.

Socialnämnden ska lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige över hur många gynnande beslut som inte har verkstälts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden ska vidare ange vilka typer av insatser dessa beslut gäller samt hur lång tid som har gått från dagen för respektive beslut.

Socialnämnden ska till kommunfullmäktige även lämna en statistikrapport över hur många gynnande beslut som inte har verkstälts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts.

§ 102, forts.

Nämnden ska vidare ange vilka typer av insatser dessa beslut gäller samt hur lång tid som har gått från dagen för respektive beslut.

Rapportering skall ske en gång per kvartal.

Ej verkställda gynnande beslut

Biståndsenheten rapporterar 4 ej verkställda gynnande beslut. Samtliga avser Särskild boende SoL. Anledningen till att besluten inte kunnat verkställas är att individerna tackat nej till de erbjudanden som de fått.

Funktionsstöd rapporterar 4 ej verkställda gynnande beslut. Två beslut om kontaktperson LSS. Två beslut om ledsagarservice SoL.

Ekonomi och vuxenheten rapporterar tre beslut. Ett beslut om ansvarsförbindelse vid kontaktvård. Två beslut om placering HVB. Anledningarna att ansvarsförbindelse ej har trätt i kraft och blir inte aktuell då vårdvistelsen avbrutits samt att HVB-placering avbröts och personen avvek.

Barn- och familjeenheten har inget att rapportera.

Avslutade beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader:

Denna period finns det fyra beslut att rapportera från funktionsstöd: två beslut gällande kontaktperson LSS och två beslut gällande ledsagarservice SoL.

Övriga enheter har inget att rapportera.

Bedömning

Socialnämnden bör fatta beslut i ärendet då nämnden är skyldiga att rapportera ej verkställda beslut till Inspektionen för vård och omsorg, IVO, och kommunens revisorer.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2025-11-10.

Checklista inför beslut, 2025-11-11.

Rapport ej verkställda beslut tredje kvartalet 2025.

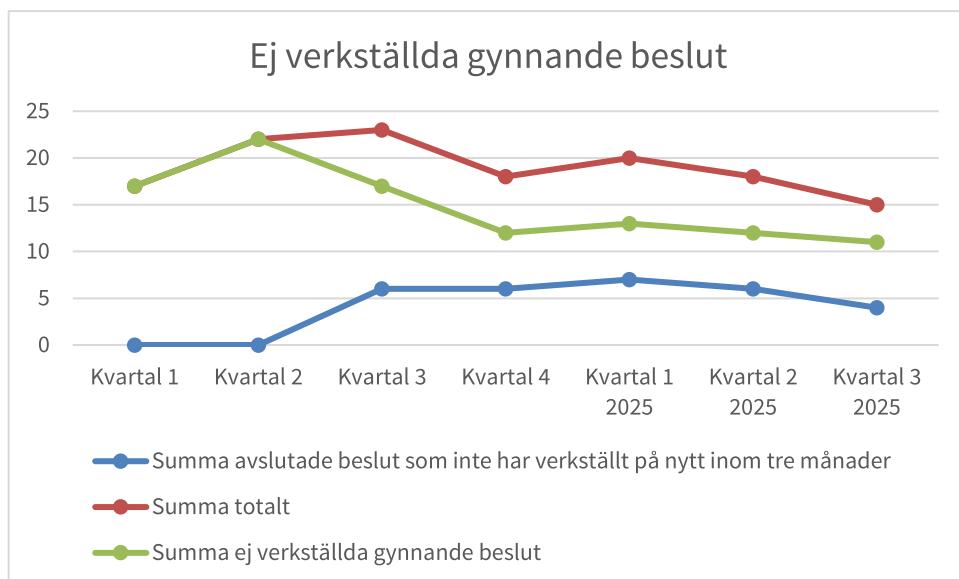
Rapport av ej verkställda gynnande beslut tredje kvartalet 2025*Tabell 1. Ej verkställda gynnande beslut*

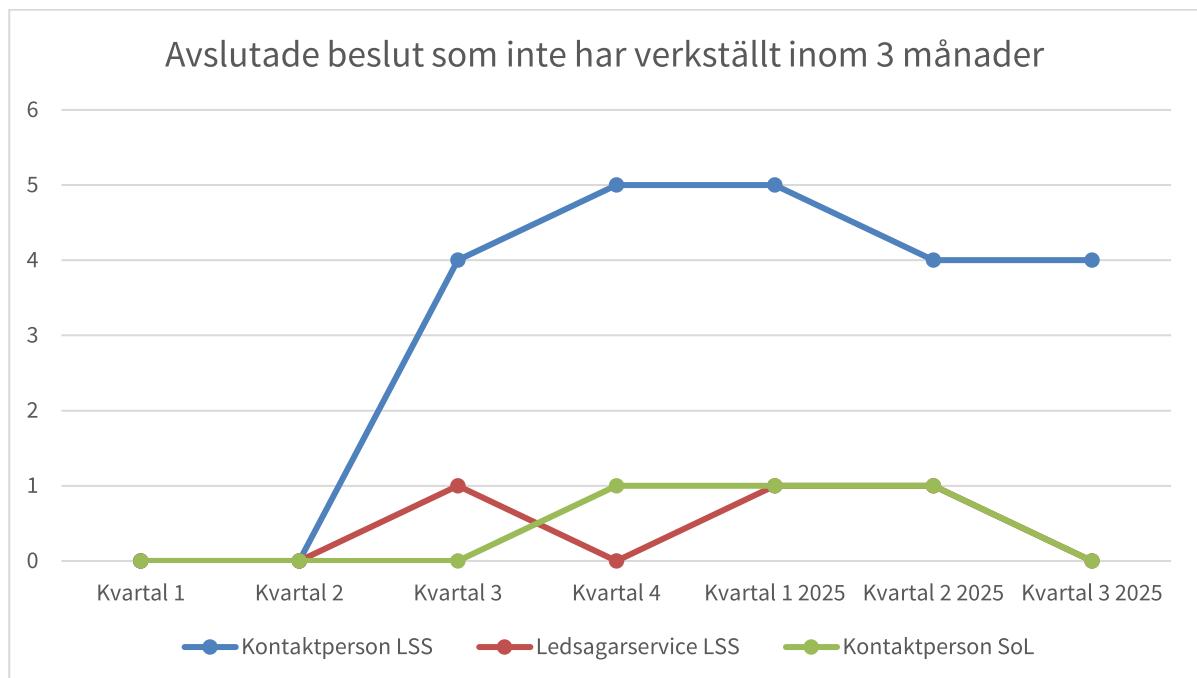
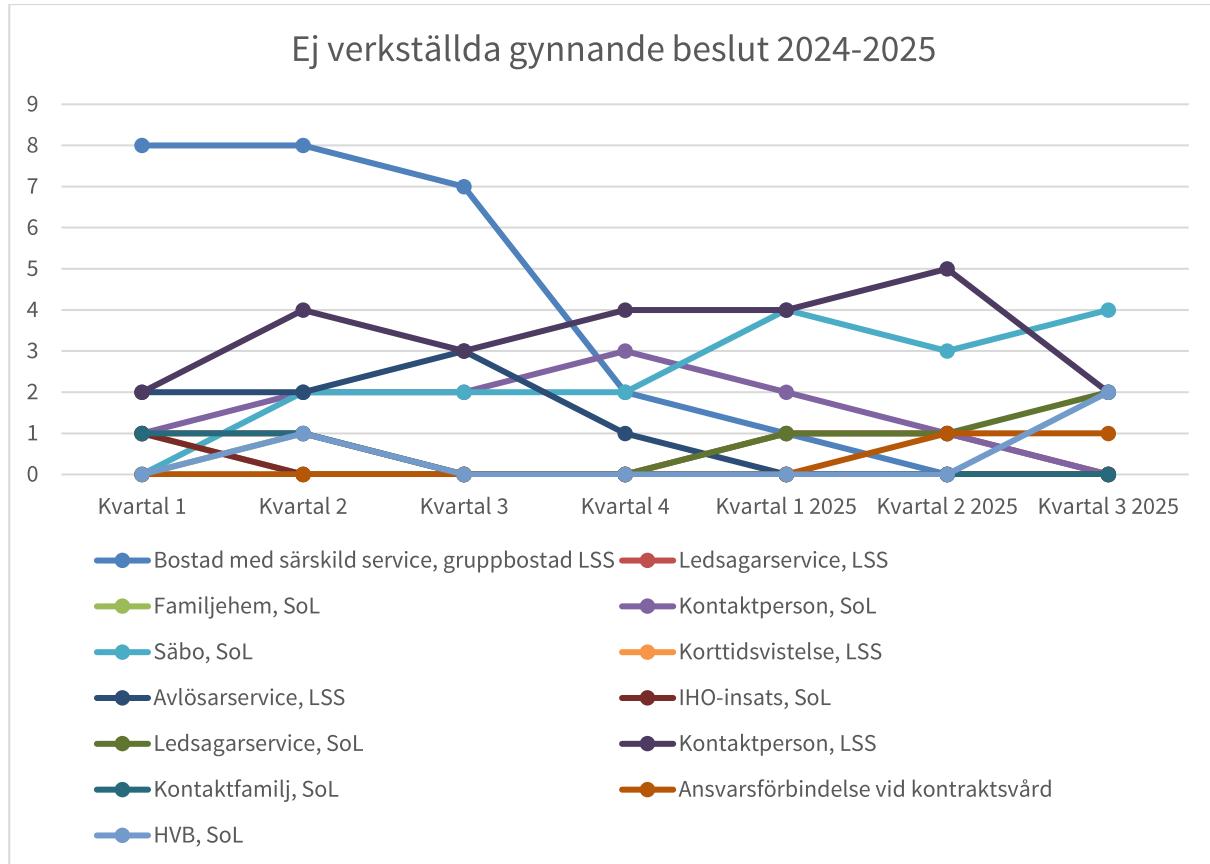
Typ av beslut	Lagrum	Datum för beslut	Orsak
Särskilt boende SoL	4 kap 1 § SoL	2025-05-15	Tackat nej 14/7-2025, vill bo kvar hemma med hemtjänst.
Särskilt boende SoL	4 kap 1 § SoL	2025-05-19	Tackat nej 23/7-2025. Fel boende.
Särskilt boende SoL	4 kap 1 § SoL	2025-06-11	Tackat nej 1/9-2025.
Särskilt boende SoL	4 kap 1 § SoL	2025-06-17	Tackat nej 5/9-2025. Fel boende.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2024-07-01	Gav ej svar om potentiell matchning.
Ledsagarservice SoL	4 kap. 1 § SoL	2024-12-20	Uppdragstagare finns. Tackat nej till erbjudande flera gånger.
Ledsagarservice SoL	4 kap. 1 § SoL	2025-05-27	Svårigheter att matcha pga brist på teckenspråkiga uppdragstagare.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2025-06-19	Svårigheter att matcha pga ålder.
Ansvarsförbindelse vid kontraktsvård	4 kap. 1 § SoL	2025-06-10	Ansvarsförbindelse ej trätt i kraft och blir inte aktuell då vårdvistelsen avbrutits
Placering HVB	11 kap. 1 § SoL	2025-07-18	HVB-placering avbröts och personen avvek
Placering HVB	11 kap. 1 § SoL	2025-07-09	HVB-placering avbröts och personen avvek

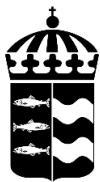

Tabell 2. Avslutade beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader

Typ av beslut	Lagrum	Datum för beslut	Datum för avbrott	Orsak
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2021-03-01	2024-09-03	Tackar nej till matchningar.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2012-03-02	2025-02-14	Svårigheter att matcha pga specifika önskemål.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2024-11-04	2025-06-18	Eget avbrott. Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2012-02-01	2025-06-27	Förvaltare önskar pausa KP pga mående.

Grafer, förändring över tid:

Härnösands kommun

Valdistriktsindelning i Härnösands kommun

Beslut

Länsstyrelsen Västernorrland beslutar att inte vidta någon åtgärd.

I och med detta beslut kvarstår Länsstyrelsens tidigare beslut om valdistriktsindelning för Härnösands kommun.

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsen Västernorrland beslutade den 1 december 2017 (dnr 201-3948-17) att Härnösands kommun skulle vara indelad i valdistrikt från och med den 1 januari 2018 på visst sätt som framgick av beslutet.

Kommunfullmäktige i Härnösands kommun har den 27 oktober 2025, beslutat att föreslå ändrad valdistriktsindelning för kommunen (§ 129, dnr 2025-000427 1.1.1.1). Förslaget innebär att valdistriktet Häggedånger ska slås ihop med valdistriktet Rotudden-Gådeåstaden. Beslutet motiverades med att den nya indelningen jämnar ut antalet röstberättigade per distrikt och säkerställer att kommunen följer kraven i vallagen (2005:837).

Länsstyrelsen har begärt in kompletteringar från Härnösands kommun. Kommunen har enbart kompletterat med ett kartskikt, något ytterligare har inte inkommit.

Motivering till beslutet

Valdistriktet Rotudden-Gådeåstaden är beläget i centrala delarna av Härnösand. Häggedångers valdistrikt är kommunens sydligaste valdistrikt. Avståndet mellan de båda distrikten är ca 8 kilometer längs Europaväg 4 (E4). Mellan nämnda distrikt ligger ett annat valdistrikt, Kullen-Haga. Härnösands kommun har inte föreslagit något beskrivande namn för det nya valdistriktet.

Indelningen i valdistrikt har konsekvenser för en effektiv och säker röstsammanräkning och måste vägas mot god service för väljarna. Den får inte innebära försämrade möjligheter för dessa att rösta så att valdeltagandet påverkas negativt (jfr prop. 2001/02:53 s. 45 ff.). Det finns därför, enligt länsstyrelsens mening, skäl att som utgångspunkt vara restriktiv mot valdistrikt med bruten yta. I det här fallet riskerar avståndet mellan Häggdånger och Rotudden-Gådeåstaden, och det mellanliggande distriktet Kullen-Haga, att leda till osäkerhet kring var väljaren ska avlägga sin röst. Detta kan medföra att en del röstberättigade avstår från att rösta.

Mot bakgrund av det knapphändiga underlag som getts in av Härnösands kommun gör länsstyrelsen bedömningen att de eventuella olägenheterna för röstberättigade och eventuell påverkan på valdeltagandet som den föreslagna valdistriktsindelningen riskerar att medföra är skäl nog att tills vidare behålla valdistrikten enligt den nuvarande indelningen. Till detta kommer att något beskrivande namn för det nya valdistriket inte föreslagits.

Länsstyrelsen beslutar därför att inte vidta någon åtgärd med anledning av förslaget.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Av 4 kap. 16 § vallagen (2005:837) framgår att varje kommun ska delas in i geografiska röstningsområden (valdistrikt).

Enligt 4 kap. 17 § vallagen (2005:837) ska ett valdistrikt omfatta mellan 1 000 och 2 000 röstberättigade. Om det finns särskilda skäl, får ett valdistrikt omfatta färre än 1 000 eller fler än 2 000 röstberättigade. Bara om det finns synnerliga skäl får ett valdistrikt omfatta färre än 300 röstberättigade.

På förslag av kommunfullmäktige ska länsstyrelsen besluta om kommunens indelning i valdistrikt. Kommunen ska se över indelningen året närmast före det år då ordinarie val till riksdagen ska hållas.

Ni kan överklaga beslutet

Se information nedan hur ni kan överklaga beslutet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsjurist Jonathan Wallmon med länsjurist Gustav Mark som föredragande.

Bilagor

1. Beslut från Kommunfullmäktige 27 oktober 2025

Kopia till

Valnämnden i Härnösands kommun
Valmyndigheten

Ni kan överklaga beslutet hos Valprövningsnämnden

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos Valprövningsnämnden.

Så här överklagar ni beslutet

Lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västernorrland antingen via e-post; vasternorrland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västernorrland, 871 86 Härnösand.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det Valprövningsnämnden som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer ert överklagande bifogar ni kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, vasternorrland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 0611-34 90 00. Ange diarienummer 7454-2025.

§ 179 Revidering av styrdokument Scenkonst Västernorrland AB

Diarienummer: 25RS8230

Beslut:

Regionfullmäktige beslutar på regionstyrelsens förslag

att fastställa förslag till aktieägaravtal, bolagsordning och ägardirektiv för Scenkonst Västernorrland AB.

Ärendebeskrivning

I ägarforum, där bolagsägare samt bolaget ingår, har samtliga parter överenskommit om justeringar i aktieägaravtalet, bolagsordningen och ägardirektivet. Bolagets syfte och ändamål är oförändrade.

- Aktieägaravtalet har justerats för att anpassa dokumentet till ytterligare en part. Justeringar utifrån juridisk konsults synpunkter.
- Bolagsordningen har förslag till justering gällande bolagets syfte samt styrelsens sammansättning. Kopplingen till kommunallagen är daterad i nuvarande dokument.
- Ägardirektivet har genomgått en större förändring med nya indikatorer kopplade till målet för bolaget. Förändringen har gjorts med förutsättningen ny ägande part men framför allt efter synpunkter från revisionen och ägarnas uppföljning.

Beslutsunderlag

Aktieägaravtal för Scenkonst Västernorrland AB, **bilaga 38**

Bolagsordning för Scenkonst Västernorrland AB, **bilaga 39**

Ägardirektiv för Scenkonst Västernorrland AB, **bilaga 40**

Förslag till aktieägaravtal för Scenkonst Västernorrland AB, **bilaga 41**

Förslag till ägardirektiv för Scenkonst Västernorrland AB, **bilaga 42**

Förslag till bolagsordning för Scenkonst Västernorrland AB, **bilaga 43**

Överenskommelse per capsulam om reviderade styrdokument gällande Scenkonst Västernorrland AB, **bilaga 44**

Protokollsutdrag Regionala utvecklingsnämnden den 10 oktober 2025, § 173, **bilaga 45**

Tjänsteutlåtande: Revidering av styrdokument Scenkonst Västernorrland AB, **bilaga 46**

Ordförandens sign	Justerandens sign	Exp den	Utdragsbestyrkande

Beredning

Regionala utvecklingsnämnden den 10 oktober 2025, § 173

Finansutskottet den 6 november 2025, § 200

Regionstyrelsen den 13 november 2025, § 272

Yrkanden

Jonny Lundin (C) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag.

Jäv

Stefan Frankl (M) anmäler jäv.

Ordförandens sign	Justerandens sign	Exp den	Utdragsbestyrkande